

8813

భారతి

సాహిత్య మాసపత్రిక

వంశావళి

శివలెంక శంకుప్రసాద్

ఆగస్టు 1958

సంపుటము 10 :

: సంచిక 8

విడివర్తిక వెల ఒక రూపాయి

విషయానుక్రమణిక

ఆగస్టు 1958

కరుణాలహరి	శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణరావు	..	1
పాఠవిలీనము' దేవదారు			
వనవిహారము	శ్రీ చిలుకలూరి పాపయ్యశాస్త్రి	.	4
అంతర్వాసినీ	'హితశ్రీ'	.	12
అంగభాషలో భారతీయ			
పదజాలం	శ్రీ కొండముది శ్రీరామచంద్రమూర్తి		29
పిట్టపోరు	శ్రీ గద్దెశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు	..	37
జీవసూహనము	శ్రీ శివశంకరశాస్త్రి	..	50
తేలుకుట్టిన పాము	'కాలకలూరి'	..	60
సుప్రదీర్ఘిక	శ్రీ మల్లంపల్లి శరభయ్య	..	72
కారల మార్కెట్ అర్థిక			
సిద్ధాంతాలు	శ్రీ బులుసు వెంకటసుబ్బారావు	...	73
ముక్కుబడి	'మంతర'	...	78
కుండలినీశక్తి : కొన్ని			
అనుభూతులు	శ్రీ వాసిరెడ్డి పార్థసారథి	...	85
జీవిత సూక్తులగం	శ్రీ మల్లాది వరదానారాయణ	...	91
కలసూరగంప		...	97
గ్రంథ విమర్శనము		...	99

క రుణా ల హ రి

శ్రీ బొడ్డుల రామకృష్ణాచార్య

* గతవంధిక తరచాయ *

మృగముగ నాగము నావలెక భవమునం దెంతేనియొక జక్కితా
మగచాట్లం బర, నన్నుమాని మఱి యో యన్నింటి విప్పించి జా
వు గదా! నన్నిడిపింప కుండుటది బాబూ! నీదు డెండమ్మఁ బి
ట్టగలింపం జవదే? యదేమి కర ముప్పా! ఎత్తచాతానకుగ?

ఏగతిలేని యాత్మలకు నీవ శరణ్యము పావహరి! యం
చాగమ రత్నముల దెలుప, నట్లేడ పీవని నిశ్చయించి నే
నేని నమస్తే పుణ్యముల హేళనముం బానరించినాడ, నీ
లాగున నంబుజేగి! కలండ నొకెంత యదేల చెప్పమా!

ఎతికులఁ బ్రోవగాఁగలుగు పావనమూర్తిని నీవయంచు నే
నకరిము నేదచా న్నములు నల్పెడుమోసను బాగవంట్ల, ను
వచ్చునములచే యుపాసనము నేసీతి నోవరదా! యశేష దు
ర్గతులకు నీవవదగ్గరిగా మదిఁ గట్టిగ వమ్మి శ్రీరీ!

మునుముగ్ధంకంబులగ నొకటిపోయియు నేయవలేద యెన్నఁడుకన్,
విను ముఖము దువ్వునను నేమరుకేసితి, నీదు ముండటగ
గొన కిపు దేలు ఎల్లవలె కొంకును జంకును వీడి? సిగ్గు యె
గ్గనువది లేదుగాని యొక యంతయు గర్వములేదు క్రీపారీ!

మదమును గామమోహములు మత్స్యరముగ బలమెల్లయెత్తి నీ
యెదుటన శక్తులై గదిసి యంతగ నన్నిట లేడిపించగా
వదిర! గదారి పండకము లాపము శార్దూలచేతఁబట్టియున్
గదలవు సిగ్గు సెందపు కవన్ నను గాదని యుంచునేలరా?

గోరనుబద్ధవిద్వఁగని కొండోక దారిని బోవుతాఁడుమగ
ప్రీతిని జాగునెయ్యయ పేరిమిలోదుర ముద్దరించెడిగ,
త్రాకవు నీవు నోవనక! దారి భవాంబుధి దూకుచున్న యీ
లేత వయస్సువాని గని లీలగఁ జూచుచు నూరకుండుచే.

* బాబూ భవంధికారాయం కృతిఁ బవకృతి

చా ర త

వరపుణ్యురీయ! పుణ్యవంతులకు వరప్రశ్నయ్యలతో గూర్తువన
 బిరుదస్థంభకవిమ్బు; పావనగు నన నే గ్రోవరానీని యీ
 ధర విశ్లేంభదుఃపన్న పేర్నిలువ దొగిన గాచి కొమ్మొపు, ఎ
 వ్వరు గాదన్నను నీవు గాదనక వన బాలింపు లక్ష్మిపియ! !

పరునము తెన్నియో యుకట! పల్కుచునుంటి నటంచు రోనమున
 విరినముః బూనకయ్య, యొక నేళ రుషాత్మఃడవైనదోవనున
 మురపార! కోటికల్మష విమోహితునిగ మఱి వావదూకు ని
 ర్భర కరుణాభిలో విసరివైపు, జగద్భరమింక తప్పదీన

కృతము గణించి నాకవల నెల్ల ముఖము లనుగ్రహింతో యీ
 శ్రీతుఃపద నే గ్రహించని చిన్నము పున్నము నేసియొండమిగ,
 పతితుః మద్దరించుట వ్యభావము నాకని యేలుచేని శ్రీ
 పతి! తలఁచాల్తు నీదయ యవశ్యముః దుష్టియుః పుష్టి సందేహక

పతితుఃడమైన దుఃఖముల పాలగువాడునునైన నెంతో దు
 ర్మతియుః గృతఘ్నఃడ యయిన మంచితవమ్మచుమాట లేకయే
 బ్రతికెననైన నీస్థవడి ప్రాంబలియై భవదీయుఃడన్న న
 ప్రతిపాత మీశ! కీదయకుః బ్రాకుడగుగ గద యీ యవృతుఃడున!

చతురతః బుణ్యమే నలుపు పాథులనై గృహ గ్రుమ్మరింతు వా
 ప్రతిభామేమి నీకటః గృపానిధి! యీ వనుబోటివానినై
 వరత కృపాకటాక్షముల బాల్కొనఁజేసిన నాడు నీదు కీ
 రతి యిది యేమి చేనము ధరించునో నీవ గ్రహింపు మాధవా!

మును పోకనాడు లాలనము పొందిన విద్దఃడు తండ్రీచేత నీ
 దున, మఱి బుద్ధి నేర్వగ గడుంగడుః దాడితుఃడొటయు కృ మా
 లనయును బాలనన దెలియ లాలన కీయెడ నే నెఱుంగ, ప్రా
 క్తన నిజ పాపకర్మమునఁ దన్నులు తింట యొకండు దశ్శిరా!

“భగవన్ !” నీ బహు దోషదూషితుఃడవై పాపాఘములే ముం గా,
 వగలన ముక్తుడు నేమి తోచక వృథావాక్యోరణి దిట్టిలిగ
 జగతిగ బాంధుఁడు ప్రేతునీ విరహజ జ్వాలాగ్ని సంతపుఁడై
 వగతో వయ్యెమ్మ తాంతుఁదిట్టనుగదా! భద్రాదు సంభాయతా!

క రు ణా ల హ రి

ఓ కరుణానిధీ ! మిగుల నుద్దతిమై దహియించె దుర్దళా
వ్యాకులుఁ బాప పంజరవి బట్టక వీలిది పిప్పినేసె న
హృ ! కను వేదిమో జ్వర మహారక్కపామృతపాగరా ! ననుగ
తేజోవి వీడకున్నది యిది ! కుగవేది యి కేమి నేయుదున్.

అల్పఃశివై కటూక్కుఁ నిరంతర జ్ఞానముం బానర్య పం
కర్మిణిహాన నాదువయు కారణకోర్తిమ ! క్షుద్రాధ మ
ర్త్యునుయో ! గణేత్రై కుపితాతుర బాలక భాషియున్ను
దెల్పు ! మహానుభావులు ముగ్ధి నిధు, లాగిత లోకపాలకా !

శిరగారతి ముకేతనా ! కనుమయో ! యు శంభితాతానము
త్కరి మోరాహుఁ బట్టికొంటి, జటిలో దగ్గజ్వనోన్మత్తకుం
జరవ్రాంకుశ, నన్ మహాజ్వరభిభావ్యలావణీధుగ నిరా
దరతన్ వీడకు మ్రొక్కుకొందును మహాధన్వంతరీ ! శ్రీహరి !

ఏనన దుష్కృతము లవి యెన్నఁడు నేయన లేడటంచు, నో
దానవ వైరి ! ఎల్లెడ యథామతి నొక్క నిజ, మృదేమనగ
మాననమందు భీతి ననుమానముఁ బాపె ఖగేంద్రమాన ! నీ
యాన, సుధానిధాన, శ్రీతాపన తాపక నామగానమున్

శర్య పితామహాదులును నిర్య సుంద్యనిశాదరావభుత్
నిర్యచనమ్ముచోకయు నిన్ బుగ పోత్తెముఁడంచుఁ గొల్వ నిన్
గరిగ మఖరిగ మూది యిటు గంట యుపాధమానవాక్కులన్
తెచ్చెడు వీడినీ ! ఖలుఁడు ఛీ ! కను ఛీ ! యిది పాడు బుద్ధియుగ.

నికంఘ్ముక వికనాడినాఁడ, మతి నా నిర్యన్వయుగ సేవ, ని
న్నిక నీ కోరిక యేనికోరి నిదిగో యీ కొంచె ముగ్ధింతు, ని
యకలం కాద్యుగ మెల్లయందముగ కాహ యందిమే మూర్తి మా
మక హృన్మందిర గోచరమృగుతి, శ్రీమందార మాలాధరా !

స శే షం

హరవిలాసము • దేవదారు వనవిహారము

[illegible]

ಕುಣ: ಮೊದಲು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದವು. ಈ
 ಕಾರಣವು ಕೃಷಕರನ್ನು ಕಾಳಗವೇ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದು
 ಕೂಡ ಸರಿ. ಆದರೆ, ಒಂದು ಸಮಯದಿಂದ ಮಿಲಿಟೇರಿ
 ಕೂಡ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿತು. ಕೃಷಕರು, ಕೆಲವು
 ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ. ಹಾಸ್ಯಾಂಶಗಳಿದ್ದವು. ಯಾವುದೇ
 ಮೂಲ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ, ಕಾಲದ ಹುಡುಗನು ಕೆಲವು
 ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು
 ಕಂಡು, ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕೆಲವು
 ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು

[illegible]

—5— 5.10

[illegible][illegible]

—శార 5-16

[illegible]

శివలీలా నిలాసమునందలి దేవదారులనుండికా శివ
ని, నియమ శివరే కి తాత్పర్య ప్రయోగము. ౫౪:౬౮

భ ర తి

[illegible]

శతదశాబ్దము హిందుత్వపు దక్షిణీకరణ
గూర్చి తదానంతరం ౧౯౪౦వేలమునకు ముగించి
పరిశీలన చేసి పరిశీలన అంతటాను జరిగింది—

శ్రీ సృష్టిర్మృతం నామ సంకీర్తనం
మూ. తిరుమల వ. వీర. పాద.

ಸುಮಾರು ೨೭ ಮಂದಿ ಈ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಿ
 ಮಗನ ದೃಗ್ಗಮವು ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು
 ತಿಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ
 ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು
 ಕೂಡಾ ಈ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

— 5-5 5-20

హిందూత్వం అనేది మతం కాదు. ఇది ఒక రాజకీయ ఆలోచన. ఇది మతం కాదు. ఇది ఒక రాజకీయ ఆలోచన. ఇది మతం కాదు. ఇది ఒక రాజకీయ ఆలోచన.

• అతని విహారితుల నాందవ

కొత్తదిగా తీసుకువచ్చి, కొత్త ముద్ర
 పుస్తకానికి ముద్రించింది
 కొత్తదిగా తీసుకువచ్చి, కొత్త ముద్ర

ఈ దృశ్యము కేవలము మాత్రమే కృత్రిమముగా గలది. దీనిని నిర్మించినది మన దేశము. దీనిని నిర్మించినది మన దేశము. దీనిని నిర్మించినది మన దేశము.

[illegible]

ఈ సభ్యులనుండి విశ్వసనీయమైన సమాచారం వచ్చినట్లు
జాన సమాచారం వచ్చినట్లు తెలుసుకున్నందున ఆ సభ్యులను
సభ్యులనుండి విశ్వసనీయమైన సమాచారం వచ్చినట్లు
జాన సమాచారం వచ్చినట్లు తెలుసుకున్నందున ఆ సభ్యులను

త. యోగంప పద్మశిఖా పీఠ
 సామంతాధిపతి
 ద్వారాం రక్షింప నిశ్చయము
 యశస్వీని, ని రిహతి ర్మమము
 - శ్రీం సప్తపద్యము

అధి కార్యం పుష్కలంకరము
(పాదానుబంధము) యోగ్యములగు కల్పకృతి
మును, అందుచే పుష్కలంకర కవియై అధియోగ్య
యోగ్యములగు నోయియు, భాగ్యయోగ్యములగు రత్నకళా

హారవిలాసము : దేవదారు వనవిహారము

[illegible]

ఏకచక్రస్థితికి విషయవ్యవస్థను మృత్యువేదం
 కౌన్యానామ ఇరియన్మియుఁ బానానామనమియైతల
 కిరికానామి నమోహనమనమయి ఇతిరికానామ
 బానికానామి నమోహనమనమియైతల కిరికానామ
 ఇతిరికానామ నమోహనమనమియైతల కిరికానామ
 బానికానామ నమోహనమనమియైతల కిరికానామ
 ఇతిరికానామ నమోహనమనమియైతల కిరికానామ
 బానికానామ నమోహనమనమియైతల కిరికానామ

ఇటు వలె-చింతనకు వచ్చెడివారు. "విద్యా
మర్తి రాజు" జగత్ క్రియలకు లోక-స్థాపకు, తత్వశా
స్త్రీమూలకార ధనకుల ప్రహారయు, జలపాద సఖ
శ్రీభాగం ప్రపంచపుత్రుల రంధ్రయు, గణేశ్వరయ
గణేశ్వరుడు, గణపతిభాగ్యదేవతకు మహాభాగ్యదే
వ్యుగార కాళాశ్రీకుల మూర్త్యశ్రీకు, దూషామహాద
ష్టావతారు మేటియు, భక్తకావ్యమాలా కలహంబు
విధియే-మృత్యు, "హేలాలవెండిమేళుకా కోమలంబు"
విధియే వ్యాధివలంబులు, హేళుకలూకేటి ధృగధృగ్
శ్రీప్రభువంశంబులకు సంపదవలంబులై పడకపోల
ఫలంబులకు కలువపల్లెల, పచ్చిపడకపాదంబులకు
కాలవంబుల, (త్రివిధంబులు ఇదిగోమోరలు
విద్యామర్తి జగత్ క్రియలకు సాంప్రదాయము పగు
లై పురుషుడై కాక, భారతవంశపుట నుండినవలెను
మండిపోయినను మధుకాలావతారు (త్రివిధమనాకా
శాస్త్రవలంబు చిత్రిత దివ్యకావ్యంబు ఇంతటి సహ
నా హామలీ యందుకీను విస్మయించిని జపదీ విధి
కాదు చిత్రితమైనవలెను, అట్టి భేదకాదు తపనకు
మండినదియు కాదును-అనియు, అట్టి భేదకాదు తపనకు

మేల్కొన బాంధవ్య యాహా తీరమని విదూనించుచును
 తిరుమల యాహాన పద్మహంసగురులయిన అన్నగోలకవల
 ప్రభావ శక్తివలె భిక్షువన వ్రక్కని ముక్రమింపఁ
 జేయఁడు

[illegible]

—5.41.

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

గ్రామిణులు ప్రాధీకర్య
 పరిరక్షానుసరణ భాగ్యవంతులను పరి
 పుష్టంపూర్ణ లోకము
 సుఖగ్రామిణుల మూలకములను మనము
 ముఖ్యులగా పెట్టి పూ
 ర్ణము చేయుచు విలాసములను
 పూర్ణము చేయుచు

— 545 5—55.

మధురమార్కమేతే ఈ కుషల మూలకమును
ఈ పైల పంపిణీచేయించి
బాంధ్యపీఠాఁ బరిధి కి పూర్వమును
భాగ్యవంశమును బాంధ్యపీఠాఁ
పంపిణీచేయించి బాంధ్యపీఠాఁ
పంపిణీచేయించి బాంధ్యపీఠాఁ

[illegible][illegible]

అంతర్యామిని

‘హితశ్రీ’

రీత్యురీత్యుల దివె గాల్గో జరికా ఎల్లెవెనె
మందుకి చూసుకుపోతూ పట్టాలు చూతుంటే
రికి రిలకగా ఉన్న కిటికీ అద్దం పైకిలాగి విశ్వం
మీర్చు రెపగా చూకాడు.

విశ్వరూపం చూడకపోతూ చిత్తవ్యూహం జరిగి
బాదు దీపక దీప వెలుగు దొంగత్రువుకుని వెలుగు
సరాగా చూతుంటే అదేమీ ముగియనిగా
వ్యవస్థ ఉంది.

నైతిక శుద్ధి పొందగలిగి
తెలు తెలువాడుంటే

కొరిగినా అంతర్యామిని విశ్వరూపం సరా
దుర్బలరాయి అనుభవము సుందర దృశ్యాన్ని కేతు
కగా చూస్తూ త్రులకిగుండెనాడు ఎల్లెవెనె చింతించి
ప్రపంచం అంతా కొంతకీ కొంతవల అంచులు గీతలు గీసి
జ్ఞాన పుష్పం గా వివరిస్తున్నాయి అదేమీచూరాదు
పశువుల సైన్యంగా కలకలం గావించేస్తూ కాలు కాలు
లుగా పోగొడవైతూ చూసేలో పసుకాణి తీరి
కగా పచ్చిక మేనున్నాయి అదివిరియాల చూడ
గానే విశ్వానికి ప్రాణం తేలికదొస్తోందింటే, అ
ప్రాంతగా తిరప్పచూ సందరించలేదు, నిజమే
కాదు ఆ చింతించింది దృశ్యాన్ని ఏదో అర్థమయింది
జ్ఞానం చేస్తుంటాయి ఎల్లెవెనె అక్కడ నెల దిగి
ఆ గ్రహణమంతా కొరిగివేసింది తిరగాలది తిర వెళ్లి
చూచి అమించింది, కాదు ఇప్పుటివంటూ అది కొరిక
గానే నిలిచిపోయింది ముడుపు కొరికలు కొన్ని
ఎంత చిన్నవైతూ ఎప్పుడూ కొరికలుగానే నిలిచి
పోతుంటాయి సమయిస్తూవలం చెయ్యాలిది తిరి
పెళ్ళి పొందగలిగింది చాలాలో మూడు సందర్భ
రాలు ఎదురైనా, కిటికీ అదే కొరిక తిన్నకొనుడానే
అదే అది విడిచి విరేచిస్తున్నాడు

రెండుగురి దిగిపోగో ఇంజనీర్లమండలిచ్చి
సందర్శి కళ్ళెం కిటికీ కిటికీ తిలకం తిల

వెళ్ళిలావ్కుచి కేసు దురూతులో ఎలాగో అన్వేషి
కామిరి తీసికొను కొరికన్న ఎల్లెవెనె అప్రతి
త్విం గా ఎదురగాఉన్న కీటునైత్ర చూకాడు విశ్వం
అ అత్యున్న ఇంత అలాగే తూర్పుది విశ్వం గా
కిటికీలోంచి బయటికి చూస్తూనే ఉంది తిల అన్వే
అను చూపుతుంటే అయినా తిల తాగి తీసు
కొరెం తిల ఉండి నుండింటే అను కిటికీ
ఇప్పుడు ఉన్నట్లు తీసు ఇంతకీ, న్యూనతలమేకగాని
వివిధతానూ ముడుపులు నుండింటే అంచుల కొరెం
కీటిపుడునిర్మిస్తున్నాడు, ఇంతకీ తిల అనుకొరెం
సావం, అనుకొరెం కిటికీ అన్వేషితుంటే
కొరెం అనుకొరెం ఎంతకీ అంటే కిటికీ దాని
ఎంత చిన్న ఉన్నదంటే అంతకీ ఇట్టి బయటపడి
పోకాదు అయినా, ఈ అత్యున్న కొరెం కిటికీ
నొప్పుకులా ఉంది రావలసిందిగానే చూస్తున్నాడు,
కుంటరిగా అంతర్యామి రావలసిందిగానే తిల
నైత్యులం అన్వేషిం గానే ఉంది ఎంతకీ కీటికీ
రావలసి ముప్పలెంతకీ కీటికీ చిన్న నొప్పుకు
వెళ్ళింది అప్పటినుంచి అను ముప్పలెంతకీ
తూర్పుది ఉంది ఉత్తి హింమానాది యువతిలా
తిలహింద అను ముప్పలెంతకీ తిల అందం కళ్ళెం
కొరెం ముప్పలెంతకీ ఇక్కడెంతకీ దిగిం గావుట్టు

ఈ అత్యున్న ఎంతకీగానే కేమిత్తూనాగాని
తిల ఉట్టికీ తూర్పుకొరెం కిటికీ తూర్పురావల
రావలసి ఇప్పుడుంటే కొరెం అంతకీ దిగిం గానే
దాని నుండి తిల విశ్వరూపం తిల చూపుకొ
దిగి సంతోషమైనా అను కిటికీ అను అన్వేషిం
తుంటే కీటికీ కొరెం చూపుచూసితుంటే కీటికీ అన్వేషిం
అను రెండునూతున్నాది తిలచిత్ర చూసింట్టు అను
సం గా ఉంది తిల తోలుసం దిగి తిలచూరెం తిల
మండా చూసింది, బయటా కానినాది తిల అన్వేషిం
తుంటే తిలచూరెం ముప్పలెంతకీగానే అను తెలుసుకొనాలి

అంతర్జాతీయము :

అంతే తప్ప అదనం ఏదూ? చుక్కరి ప్రి నోటిమత్తయి
చాలినోతాయాకాలోయ. ఎక్కడి నుకుండాను!
ఒకటి విజయవాడలో దిగిపోతుంటేమా!

[illegible]

ఎన్.ఎస్.ఎస్. పార్టీ ఫారం సమావేశమై ఆమె
విమర్శ పట్టమంటున్నట్లుంది. వామద్వై పీకాశేషం.
జి. చిన్న వెంకటేశ్వర మూలం తిండి విక్రయి లిసి
యాకాబుడినిండి విశాఖకి కౌం వాపాసం చాల
లేదు. జి.జే.ఆర్. సమయంలో ఆమెకూడా తన
వ.పు.మా.కి!

“టిక్కెట్టు పోయిందండీ”
అంతాగత విక్రయములే వమ్మని స్వరం విని
ఓ-చింది విక్రయ గుండె కొట్టకొనటం ప్రయంగా

విజ్ఞానం, చరిత్ర, శిశువాడు, కవి అమలైపు యాద
హరి రిడియ వర్ణాను

“ఎలా? ఎదో?”

ఏం చెప్పాలో ఏదానికీ తెలియలేదు.

“ఎలాపోయింది!” ప్రశ్నించి అడిగాడు.

“ఏకా దేవీ నమో రమ్యా పార్వతీ
 శంభవతీ హేమవతీనామ్”

విశ్వం చుట్టూ పక్కల చూడగా ఏమీ కనిపించలేదు. అటు గాథిరా దశతోంది అది విశ్వం అంటే చిరాకు తేసింది అది అట్లు అట్లు మునుపటి రీతి ఇప్పటికీ అదేమిటాదు

“మనకున్న కేసులు తీరడానికి ఎలాగంటి?”
అలాగే మీ

“టి సి రో కృష్ణదేవ్” అంబామమలమ్మను
కావి జానినేని ఇద్దరూ తమిళ కవులు కావాలే
నాటి ఆగ్రయాశ్రమ ఏనుకొంటుందేమో ముక్కు
మొగం ఎర్రని మువ్వ అయినా ఆమె చనిపోయింది
అలా అనుకోడం తలచేవలెనని

“బాబోనీ, బాయిబా ధరణ లేకు ఇంకో
టిక్కెటు తెచ్చిపెంతును ఎక్కడినా బల్లరికి
అడిగాను డర్ఖం చెబుకున్నా

“విజయవాడలో దిగిపోతామంటే” ఆలోచించాడు విక్టోరియా కేసులో ఎఫ్.ఎల్.ఎస్. ఆగింది

4331 100% 100% 100%

^a $\text{C}_{10}\text{H}_{16}\text{O}_2$

ఇంత అమాగ్నత చూసి పరాశయి! తన
వ్యూహా ద్విభేదముగా, ఇంకొకనాడూ పోరాడు
కోరిన అయినా, ద్విభేదముగానే వెంటనూ
నా నేనొకటే అయినా

“ఇద్దరు మనముండినీ ఆనీ, నైదనీ
 ఎవరూకాదు బిచ్చం గాదు కలిపిందామ అంత
 బెయ్యముకాదు బిచ్చం గాదు ఏం బాంధో
 బిచ్చం కట్టకపోయినదీ నీలబాంధో అని దీగి
 దెబ్బతో, తేల తేలు, ముప్పవలు తెచ్చివేయటం
 ఈ అపరాధం నైదం దెబ్బగా పూర్వ ఫలం చివరగా
 దీ తుచ్చునీదాదు బిచ్చం ఇద్దరు అపరాధం తేల
 తేలుకలిపి గుంట బయట అట్టే బిచ్చం బిచ్చం బిచ్చం
 పూం బిచ్చం తేలం దే నైదం కదాదు. బిచ్చం

అంశ ర్వాహిని

పరమార్థమునకు వచ్చును — అంతే అయినా వచ్చినదికంటె
 ముందుగా నానిందే బాగుగా అర్థమైనది. ఆ కారణము
 వల్ల వచ్చుచున్నది బ్రాహ్మణ దోషాదు కేవలమునే
 తోటి పాపము, ఈ పాపమువలన నేటి దివియ గతు
 నొకానొకదామధుని ఉత్తరం బాధకు మునుము
 పుట్టిన ఆ బ్రహ్మణుని నల్లం ముత్యం తలకంటె మును
 తేనె నైనా అత్యంతాదు (ప్రకారం కెనాకావనింద
 బహుళం రావలసిందల్లా అట్లెందులే దోషం వారిం
 దే నేమియున్నా నేనం దెన్నో ఎవరిని తమను
 ముడికాస్తానె ఎవనిం గాదునుగ నాకా అయినా ఎవ
 న్నొక ఉత్తరాకు ఇప్పటికిందా, నైనా బాధాక
 తరణ అంత ఇవలెలేదు “అద, ఎవరికెదేదా
 అట్లెదే ?” అలాగూ అట్లే అర్థమవుతుం లేదా
 ఇదియందు అంటూ ఉంటుంది. కేవలము
 బాధనందే పదు తెలిగి మునుము దివియవచ్చును
 విభిన్నం చేసేదాయనా — అంతే పరమార్థం కి
 భూమ్యాకానం అంతలం తేనెలు! కి వా రివి
 రావాని అమరుకాస్తానె దివియ అయి అంత
 కి “మృత్యు” అనే (మృత్యు అంతలం దే
 ఎలాగూ విజయం కి వచ్చును ఇట్లే
 ఆమెకొకరి తేనెయంతలే బాధలంతునిం దింద
 అంతే! ఎదైనా అంతకంటె అదే గావలె
 రాకా తిం దివియకొని చాలకే బాధ కేవలము
 కామమంబుయందు పీడిత బలలేదని, బ్రహ్మ
 నెందుని ఆలంబింబాన — తొందర అంత బాధక
 భూమ — ఇట్లే కేవల అట్లే తియనం కాదు ము
 అట్లెదే కేవలముదే! బ్రహ్మం రావలం ఎవ
 కును అర్థమేలే గెతుం బిద్ధిదాయనా
 తెలుసుకునేటగ బహుళం అందుని ముగ్ధ
 కాదు అంతే బహుళప్రకారము అంతే కి నామ
 నైనా ము బిద్ధిదేవ కేవలం అంతరిం బాధ
 ముదే తమనుకే సంతాపమునకే బేధం కేవల
 కేవలము, అట్లెందునె గలవలం గాదుని (ప్ర
 మేకం దివియ కేవలము ఎలాగే కేవలం, బహుళం
 బహుళం దివియ కే ముగ్ధంకంటె పరికారము వచ్చి
 వచ్చి అయి బహుళం అంతలం, చేతన కేవల
 మందింబాధితే ఉంటుందల్లా దివియ కావాని కే
 తింబులే నీకా కేవలం కేవలము అయి ముగ్ధ
 కాంతుం తేనెకా కే మునుగా ముగ్ధము దివియ

అవినీతిని అణగారినామో కొంత వ్యయం అందినది. తద్వారా ఎన్నికలనుంచి అణగారినది చాలా తక్కువగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. అందుకేనే ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కొంతమంది పోలీసులు అవినీతిని అణగారినామో అని అంటున్నారు.

“పాత్ర, తువ్వక ఇవ్వుకొర నాటి రిజర్వ
దేశం దాదాపు ఇలా తున్నట్టానా?” అని విశ్
వప్రతి పీడిత భాగ మాపించాడు నివ్యానిక ఒక్క
మందిరి

*విజయ్ చిత్ర ముందు చిర్రు భాగం ?
అక్కడ

కంపెనీ అతినిమిష వినిపించుకోలేదు దిగి
తిప్పుచున్నట్లుగా బిల్డింగ్ పూర్తయింది

[illegible]

దాని కన కర్మక్రమ సంశేషిని! అప్పు, మనకు
నాటి శాస్త్రానికి అది సంగతించో అప్పుడు నిర్ణయం

[illegible]

“పాఠశాలకున్నా ఆమెకు”

45065 97

“ఆ ముని పోరె బిడ్డ మంటున్నాను”

[illegible]

ర దశరిం దవిం దవి కంపకం కేళికా బహు
 బాహుం దివి క్తా దా బా లే తో వరదా నిష్ఠ
 బహు దిశో దా పరమామతి గేమకృత మోక్షాన్ని
 క్షిపిం దున్నట్లు గాని దానిచే తో క్కాదు
 బాహు కే మానరేంద్రుని, దానిచే అమూల్య
 ఉపాధి అధిపతిగా మం దిరామి కే రేంద్రుని
 బాహు దా అధిపతి బహుమతి కే గాన

“అవిభాగము క న ప ట్టం లేదంటయ్యా?”
అబ్బ, దం. ల. కొయిది

“మనస్సు, మరణం మరణం ఈ
శరీరం” అని రూపు చేర్చింది.

“**శిక్షణం ప్రశ్నంగా ఉన్నది కాదు**”
అని వివరించా దింకొక అంశం.

[illegible]

అంశ ర్వాహిని

పాతకాలా, నీటిలో పడియున్న, కృత్రిమ వాత
 లాగా, పరిశుభ్రం (ప్రశుభ్రత) పెంచుటకు
 పెట్టూ, పరిశుభ్రం చేయుట, ఈయనాకా నీటిలో పెట్టడం
 గా అది మనస్థితి అనిపించి అంతరంగా
 ఎప్పుడో తమ ప్రకృతి ముగ్ధుల ఒంటిగాత్య
 యంత్యతో వెలుగునాకు! ప్రకృతినివలనం అది
 చివరలో మృత్యువలనం వలనం పెంచుటకు
 తమకు నీటిని (ప్రకృతి) అవసరం చేసే
 ప్రకృతిలో లోనినది కృత్రిమ వాతవలనం
 పుట్టుకనుక నిప్పులా అంతరంగా వెలుగునా
 అంటుంది నిప్పు అంటుంది నీటి వలనం
 ఏదో అంటుంది తమనా నిప్పు తోలినాకు అంటుంది
 తమ ప్రకృతి అంతరంగా, ఏదో చివరలో
 తోలినాకు అంటుంది వలనం వలనం వలనం
 తోలినాకు వలనం తమ ముగ్ధుల అంతరంగా
 తమ ప్రకృతిలో తోలినాకు అంటుంది
 ఇవలనం తమ ముగ్ధుల ప్రకృతిలో
 వలనం వలనం అంతరంగా నిప్పులా
 అవలనం వలనం అంతరంగా వలనం
 వలనం వలనం అంతరంగా వలనం
 వలనం వలనం అంతరంగా వలనం

అలాగే చిన్న పనులను నిర్వహించుటలో
నీ సహాయం కలిగించి జనం కోరిక మృత్యు
ప్రభుత్వం ఆ కాల్పనానుంది నిజం. దీని
పూనుకలలో

దిక్కు భావదీప్తి! తెలుగు తెలివిన ద్రవ్యం
 బాంధవ్యము నాకిది గొడుగు తిరుగు దిక్కువ్యాసుడు
 మంచులుల్లుగా, తొలిమిమిదొడ్లుగా, తేలిమివల్లుగా,
 మంచు తెలివీ అంతులు పునఃపునః! బాంధవ్యం
 ద్రవ్యం ప్రమాణ! ప్రేమ భూమిమీద ప్రమాణం ఇది
 గెండు! మునుపటివలె ఇతరతరంగా దిక్కుభావం
 కదులు తేలి ద్రవ్యంకీ, ముగిసి! అదిగా అవకాశం
 సుఖంగా దిక్కువ్యాసుడు తిరుగు తెలివీ భావం
 దిమితుల్లో ఇది సమర్థితుడు ఇది గొప్ప సంగతిగా
 గాదు. గొప్పతనం ఈ గొప్పతనం భూమిగా
 తెలుసుకుంటున్నాడు. భావం బలమైన భేదముగా
 దిక్కుభావం కేవలం ద్రవ్యం అనుభవం భావం
 తిరుగుతుంది తిరుగుతుంది గాదు గాదు గాదు
 గాదు! గాదు! సద్భక్త బాంధవ్యం దిక్కుభావం
 గాదు!

[illegible]

ఏ సామాజికోత్పాదనీయో కోయిల క చూప
మంది.

ఆ మధ్యర సంగీతం విశ్వం ఆలోచనల్ని పోరతో
లింది. ఆ సంగీతం వినిపించివెళ్తున్న తరల్ని చూశా
దతిమ

మర్రి కొమ్మగూడి కొయల మహానామి. పరతి
శింశు విక్రీం బి పంత్ మంత్ కొంబిం గా తిను
మాదా 'కొ' యిక్కాదు

ఎకాదశీ రక్షణ కార్యక్రమం పక్కన ఉన్న చిత్రం
"మంజునాథ" ఆధారం

[illegible]

కోడూమూపు తిరిగివెళ్లి బాటమీద కొంత
మరలలో ఏదో పదిలో నిలబడ్డై జడ కనిపి
చారు. మరీ కొంత దగ్గరే వచ్చేసింది నాకృంశా
కోడూమీద కంకరలే పదిలో తిమ్మగది గ్రహిం
చాడు నిన్ను అతనిని కొంత అపద్రవంబేసింది.
నాకైవేమని పోవకావాలి లేదు. అప్పుడని యువ
మనిషి నిద్రావరణ కనిపిస్తూవుంది. తూర్పు దగ్గర

☞ ☞ ☞

కొద్దిసేపే దివ్యాని అమల నలగి తెలిసినది. కాని
మరొక కాలే దివ్యానిలు కాలే నామే నే
మరిగి వేదం దివీ. ఈనాటి కాలాన్ని కాలాన్ని
నామ, దివ్యం దివ్యం నా కాలం మిగిలిన కాలం
(కేవల మూడు నిలవడాలు ఇంకా అగిరి
నివ్వినానే కాలే అగిరినకు అగిరి అగిరి అగిరి
దివ్యం అగిరి అగిరి దివ్యాని (మిగిలిన
నామనా!) అగిరి దివ్యం

“ఏమాయ్, ఇలా చర్చాల్లో, ఏం చేస్తున్నా
విద్యకు?” అడిగాడాయన

“ఎకామక్, అనర్, పరీక్ష, వివరం”

“ॐ नमो भगवते वासुदेवाय”

“ಶ್ರೀ ನಾಥ ರಾಜಾಜಿ.”

“సింహా! ఇలా పోయిస్తూ, నేనుటి కథ?”

ఈ కేసునుబట్టి అర్థమవుతుంది. చట్ట ప్రకారం
చూడటానికి వచ్చినప్పుడు దొంగల బంధువులను
వదలించి వారిని దండించుట అవసరం.

“అయితే మర్యాదలు ఏమిటా ఈ సమాజానికి
మరి చూడలేదంటే మర్యాదలేమిటా ఎలా? శ్రీమదానంద
ప్రసాదరాజుగారు!” అన్నాడు.

విక్రం చిరువల్లి నవాబు. తమ ఆ రాజ్యంలో
ఉదరితవృత్తు ఇటువంటి కాంగ్రెసుకుల్లో కొన్ని వాళ్లు
ఉంటావా? నా వాళ్లుగాని తమిళ ప్రక్కేంచి ఆ
వాళ్లంతా నే బలవంతం చేసుకొని తమిళ తెలుగు

“ఏమిటోయ్ సరిపడాలనిపిస్తుంది అనినో, ఆ సారి భ్రమ్యో పద శేషం వ్రాసుకున్నాను” అని మామన రివ్వకుండా అధ్యాపకుడు అయిపోయిన గౌరవంబద్ధమైతేనే, అందుచేతనే ఈ ఆశ్చర్యం కలుగడం అనిపిస్తేనే విశ్వం రంగంలోకి దూకాడు.

[illegible]

క్రీ.పూ. 10వ శతాబ్దం నాటి రాజవంశం. 10వ శతాబ్దం నాటి రాజవంశం.

“ఏమాయ్, విడితే వేమిటి?” అన్నాడు అధ్యక్షుడు.

అవధి: 30

“అపరిచితుడగు నల్ల బుట్టి కవిత్వాభిమాని
విద్యనుండి బయట” అన్నా భావము.

విశ్వం సాక్షాత్తుకుమరి కాళ్ళిచ్చుకుంటూ తన
హౌసును విక్రయ చేసినట్లుకు. ఈమఱుగి విక్రయ
తేలి రాగావుత్తే సైద్ధ దుర్గిచ్చు రాసుగానే వెళ్ళి,
సాక్షాత్తుకుమరి సైద్ధ మందువాడెల్ల, అదే
అయిన నివాసం

[illegible]

സ്വാമിജി യേശുവിന്റെ പ്രതിമയെക്കുറിച്ച് വളരെ
 കരുതലുണ്ടായിരുന്നു. യേശുവിന്റെ പ്രതിമയെക്കുറിച്ച്
 വളരെ വലിയ ഒരു പ്രതിമയെക്കുറിച്ച് വളരെ

అపరీక్షితం అతిశయోక్తి

శాసన విభాగ కార్యదాన అంశ వివరములు
నాడు పాఠ్య పరిగ్రహణ విధానము (ప్రకటన)గా
దాఖలు

[illegible]

పవన కేయిది మౌళమంటూ, ఎక్కడో
పంచో బిల్వోంది అన్నే వొడ్డున్న మారి విన్వం
విభ్ర పర కాయోంది మూడు.

බිලියන 100 ක් වටී. එහෙත් මෙය
 පමණක් වුවද එහි ඇති
 අනෙකුත් සියලුම

“உரி சுதந்திரம்” கிடைக்க வேண்டும், அதை
காப்பாற்ற வேண்டும்!”

“എന്താ കള്ളന്മാരാ ചായ്യാ!” എന്ന്
 ചിലർ

అం త ద్వా పీ వి

“ఈ రాగానే త్వరకేయ్యం” అన్నాడు విష్ణు. వెంకటాద్రిగాడు పోవలెప్రయోగం, “ఇకం వేదంరా!” అన్నాడు.

“ఎక్కడ వద్దాడయ్య రాగా?” అన్నాడు కూరి

“కొన్ని కరుణాగ్రహాని రాణి కీర్తనలతో బాటి, అలా పిచ్చి మొదలై చూస్తావని!” అంది కీర్తనగాడు.

విష్ణుం ఉక్తిరీతికిరి అన్నాడు.

బాణి చెంబుతో కీర్తనలెచ్చి పగ్గరి చెట్టింది. అమెచ్చెళ్ళ అగ్రయెత్తులగా చూడకు విష్ణుం తిండి పోవడమొంది కాదు ముట్టుకున్నది తిండిగా ముడితేలమంది చెంబులొంది ములకలలు వారిమకు నున్నాయి. కింద తిగటా తరిగి క్లిష్టంగా చిరా లుల ముక్కి నెట్టి చెప్పింది.

“ఈ అయ్యయ ము కువేళా?” అన్నాడు విష్ణుం ఆ మాటలు అతిని కోటినిది ఎలా బాగాయో అందికే తెలియదు.

“మందున్న ప కిం గా పెళ్ళి చేసెయ్యాలి లేకయ్య, అలా ఉన్నదివేళావేం, ముందు కొన్ని కరుణా” అంది కీర్తనగాడు ముడితేల వల్లవతో.

విష్ణుం నీరుపాడు చెంబుకు నీర్లు కొలిచిన దొర్లింతుకుని అక్కడికి చెంబులోకి వారిల్లెళ్ళి ముందుపాడు మాటపడ్డాడు. బాణి ఎంతలా ఎంత కూరి పోయింది! పచ్చి పెళ్ళి కీర్తనలెచ్చి చూడకు గాని బాణిని చూడలేదు. ఏదో కొరగానెట్ల రావటానికి నిలుపదలేదన్నాడు ఇంతలానే ఉన్నట్టటానికి పేర్లే ముందా మారినాయంది ఎంత అక్కర్లేంది!

“ఈ వేదమంత ఏమిటో చెప్పలేకది!” అన్నాడు కూరి. విష్ణుం అలాంటిది ఎందుకే తెలుసుకుని అరిగింది. ముందు చెప్పి అన్నాడు.

“ధ వావంది, ఇక కావచ్చులా యెప్పుడు దుక్కో రావటానికి నీకుంది చివ్వాడు అమో”

కూరి దిగ్గరా వచ్చాడు

“మా పాతిక పదిలకోసం ఒక్కో వియయమంటూ అతి ఎంతో గొప్ప అని మేమూ, అందుమామదా అడు

కుంటాంటే ముట్టె ఇతరకోసం క్రమపడినదా నీకు వచితో వేదాధ్యయ రాగా!”

ఆ మాటల్లో ఏదో అర్థం తెలుసుటా తెలిసి వెంటనే నిలిచింది. విశ్వానర, తిమిరవర్ణుడు తిమి ఎంతోవేది! తిమిరవర్ణుని ఇతర ద్విష్టలు ఆధారంగా ఆలోచించటం ఎందుకో తిమి అర్థం కొంతం లేదు. తిమిరవర్ణుని నిజ అభిప్రాయంంటే ఇతర అభిప్రాయాలతో విరుద్ధం అవుతుంది. అంటే తిమిరవర్ణుని ఇంతవరకు ఒక నిర్దిష్ట అభిప్రాయం తిమి లేదన్న మాట. వియయం తిమిమూ వెంకటాద్రిగాడు అడిగారు.

“ఎక్కడినుంచి రావటం?”

“వాల్తేలు నింది”

“ఏం, అంతెయ్య మందింది? ముందురా తే ఎందో పంపివాళ్ళేగా”

“ముందు అవకోలేదు”

“అంటే ఎక్కటాలనే అడుకున్నా ముట్టలు పరేలే, ముందు శాస్త్రం చెయ్యి తిమిరవర్ణుని తీరిగా మాట్లాడుకుంటుం పంపివాళ్ళు అయ్యెళ్ళ, అదేరావో”

కూరి శాస్త్రాలానికి వారితోకాదు, విష్ణుం అడు పంపారాడు

శాస్త్రంవేది బట్టలు వేసుకుని చూడలే రాగానే బలహిమి అర్థం, గవ్యవా చెట్టి చెట్టింది బాణి మర్రి నిలుకే వచ్చి “చూరాయో నీవూ బలహిమి చెట్టి చెట్టిలోయింది.

“ఇంట్లో వాడగ్గరి ఉన్నాయి”

“ఇక్కడ ఉన్నాయిగా”

విష్ణుం ఇంతేమీ అవలేదు. బాణి మాటా అక్కడి లేదు ఏదో మాటాదావనిందింది విశ్వానర కోరి ఏదో అడుకున్నోంది ఈ బాణిలో నీవూ ముట్ట మెమిటివాకో తిమి అంత నీర్లుగా మాట్లాడింది కనుకూ మాట్లా ఎన్ని పదముల్లో మాట్లా తెలుంది!

కూరిదాలోకి వచ్చాడు విష్ణుం అప్పటికే కేతనావర్ణిమంది వెంకటాద్రిగాడు అడవి మర్రిలో తేవది చూపుతున్నాడు. పలుకు తెలియకు లాగా పాతిక కోప్పరికొంటుంది నీయ తీసున్నాడు పాతెని వెంటన్న. కూరి పహియం చేస్తున్నాడు

"ఏమిటి మామయ్య! ఏమిట!"
 వెంకట్రామయ్య గారు తలెత్తినார்கள்.
 "మాశ్వురా" అన్నారు.
 ఇంకొక్క పీరియడ్‌లో వచ్చి వారివంటి ఒకటి
 ఉందిన్నా, "ఇదిగో-దేని నోట్లో కేసుకో కాదుగా?"
 అంది.

“ఏమిట తిక్కాబాబు !”

“అనాది పర్యంతం”

దిక్కు చాగుట్టాపంపా నచియాకాచు
 "కొద్దింబెద్దెరం నీడు కాగా యాగిందెది
 తోయ్ " అన్నది పెండ్రివయ్యగారి
 "మా అంబరీ! నాచా" అన్నది దిక్కు
 అప్పుడేవాస్త్రపు దురీ అందరున్నాడు " మా
 నడచి, నీడు తుంది గాక! తలచెందె నంబెద్దెరం
 చాగుట్టా చాగుట్టాకే రెండు కేలెటావులే "

ಸವಾಳದೊಂ ವಿಳಿಲಿ

ఏ దానికీ తోలికాని తోలికను సమర్థి
 కరణాని గదిరాయి తిరి ఈ కొలిమిపక్కర
 పాపమునది తిరి పరితంబో ఏ ది హున్ము బలము
 తాయా! తిరి, చేరు, నగది, తుల్యుల మిక్రమి
 పరితం అది తిని గది పుగిది హున్ము తిరి
 అందరిని తిరి ఏ దికి కొలి పుగిదయ్యు తిరి
 కొలి పుగిదయ్యు సమర్థి హున్ము తిరి తిరి

2

గోవాకాశరం కావేరీ నీర్లుబాటి ముగ్గురు
 పని మంజులను నమ్మి వాళ్ళుగోవి తింప లేకుం
 నుదాకా నీరుపట్టిరి వివాహిని లేచి వచ్చి
 నూరులకు పడుటలే దిరిగి ఉన్నాడు. నిర్దోషి నూరు
 పన్నా పదిమం అప్పుడే బాధకు బాటిండు. అంత
 పనులకు అప్పుడు ముగ్గురు నిద్ర పడెను లేకుం
 డాకొని మరలలో వాటిని విప్పివచ్చి కలకా గొప్ప
 కాశల పేరు తీసి పనిలో విడుదలై వున్నాడు.
 అతని నూరుదాకా గోవానీరే కాకనే పంపిణీయై
 పోయి అతని పని పట్టిరి అంత

విశ్వం నికర శక్తియే అంతమై చూడదు.

* ఏం కాదు లేదా ?" అని అడిగింది.

சென்னை, 17.12.2019

ಪಂಚತ್ವ ಓ ಕೌಪ್ಪರಿ ಕಾಂಪಂ ನರತ್ಯ ಹಾಕಿ
ಕಟ್ಟಿ ರಂಧ್ರಂ ವೆಕಿ ವಿಶ್ವಾಸಿ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಾ ದೊ.

“రానా! పుచ్చుకోండి, కానీ మా ఇద్దరూ ఉండి”

విక్టోరియా ఆర్డరు ఆఫ్ సర్విస్
"మన తల్లిదండ్రుల కొరతను తీర్చేందుకు"

பாஷி அமலதேவரத்தினி

ఇద్దరి కిది చూడకుండాను వెళ్ళి
వివాహ కాల ఇద్దరిలో ఎవరికి కడు పాపం,
క్రమ చేసిది రిజిస్ట్రేషన్ అధికారియైన తల్లి పాపం
చూడకుండా కాలేయ ఈ దేశంలో క్రింద పరిశం
నికట్టం అంటి ముఖంగా అరిగేది కాదు. చూడకుండా
చూసినా అక్కడం

“పంపిగళాదుకూడా పశ్చిమోయ్, పోయిగా
దికాంతి తీసుకో!”

“మంత్రిగారే మరి చేతులుతీసినా బాదు? మరి
కాదుకదా? బాదు మాకు ఇదొక్కటే అంటుంది.”

“అంత బయ్యలది అంటే సంత పన్నెనా
 నేనుకొన్నానుమా?”

అమాయకుడలే ఉక్తాను అంధుడే రాజు

అయితే ఎంతో ముందుకు దూరమే అనుభవం
 వచ్చును చెప్పింది అందుకే ప్రతి అని శర్యవశానాది.

6258 శ్రీకృష్ణ శరణి వివిధ శరణార్థుల దుష్టాచార
 తాతల శరణ!

“శత్రువు నట్టి అపరాధముచేయదు”
 బలము చిరునవ్వు నవ్వారు.

“అయితే ఆ తర్వాత ఆమెను గానీతీసంది. ఆరి
తోనే చెప్పండి ఆమెకు”

విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగం అతివేగం వర్ధిల్లింది
 తిరిగి పూర్తిగా అదుపులోకి వచ్చింది అని ప్రకటించింది.

“అంతే!” అన్నాడు అర్జున గొప్పట్లు కలిసి.

అప్పుడే అటు, ఇటు, అప్పు, చూరినా, అ మోసాస్తూ

0

“உம் இரத்தங்கள் செலிந்ததில் மனம் துன்ப
புரக்கம் வந்திடுமே.”

“అంబే, ఇలా అనాకపోయింది నీవు యాదా
పోయా ?”

[illegible]

అంతేమీ జరిగింది!

"உய்யும் தரு! மன்கோ கோழியும்
 தரு! வாழும்! அன்றாடம் வாழும்! உய்யும்!
 உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்!
 உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்! உய்யும்!"

“விடுவதா? அது சாத்தியம் இல்லை!”

சுமார் ௧௦௦௦௦௦ பேர்.

పూర్వీయం కాదా పూర్వీయం.

“ఏం పార్టీలు?”
 “ఏ రైతులే ఏం తల వదిలిపోతున్నారో?”
 “ఏదో పార్టీలు వదిలిపెట్టాయి”

ఇదివరకే చెప్పలేదు. మాటలు తెలుసుకుంటే
కూడా అర్థం. ఇంకా ఏమీ అర్థం. ఏమీ అర్థం.
అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం.
అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం. అర్థం.

“సర్వకాలా విజయదాని ప్రయత్నించాం నా”
అన్నాడు విశ్వం

¹¹ *అక్షరములు నీ మాట ఎవరూ విన్నారు* ౧

ఆ మూర్తా • 39

“అంధులకు ఇంకా రహస్యం చెప్పకున్నావా? ఇక్కడ నల్లబాటు లేవీడు. నివారించిస్తే, కట్ట పడం అంత కష్టంగా నల్లబాటు కొరతం ఇవ్వాలి. దీని కన్నా బలీ కొస్తే తిండి మాస్తే కాదు. కొస్తే తిండికొరతం ఉన్నా లేకుండా నికాం మాస్తే. ఇలా బలీ” కట్టం అని అన్నాడు మరొకరు.

“ఇలా చిరకాలం వీరు మన ఆ కరగతిలోనే
 జీవించాడు” అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

“కాదు! దివి నువ్వు కావేళ ఆ సుగంధిమాలా
 నీదివ్యతే పోల్చా” అనేది దివ్యం భద్రాద్రికి కోపం
 ఎదురు చూపినంతానే సుంధరా కంటి కిరీటనివరిస్తా

தமிழ் மொழியைப் பேசும் மக்கள் மொத்தம் 100 சதவீதம் பேசும் மொழி என்று சொல்லுவது தவறு. தமிழ் மொழி மட்டும் 100 சதவீதம் பேசும் மொழி என்று சொல்லுவது தவறு. தமிழ் மொழி மட்டும் 100 சதவீதம் பேசும் மொழி என்று சொல்லுவது தவறு.

గాంధీజీ జయంతి (1969) వేలం
 విజయవాడ జిల్లా పరిషత్తు
 వేలం

అధియోగముతో ముగియవలెనని
అదిత్యులెరిగినది. ఈ యాచారము
ధర్మములను నిమగ్నముగా
చేసి యాచారములను
చేసి యాచారములను

గతేంద్రమూర్తి. అలాగే విజయ నీలకణ్ఠాదు నిర్మలం. చిన్నవ్వులు తమ కంఠోహారం చేసిన పద్ధతి. అవ్వులు తమ అంశ తెలియదు. ప్రారంభ పద్ధతిని తెలుసు. నుంచి తెలుసుకున్నాడు మొదటిసారి ..

కానీ జాతీయీయ పరిణామం
నల్లినేమిటా ఈ కాలావధి.

తేజో చాలా ప్రతిభా కలిగిన వ్యక్తి. ఏదో హాసంగా ఉండేది చూపుతాడంటే, అప్పుడు తనను ధృవం చేస్తూనే తెలియకుండా అది ఉంచాడంటూ నీచాడు. అది ఇప్పుడు తన ప్రార్థన. విశ్వంలోని యాదాదానినూ తెలిసిపోతాడు. ప్రార్థనలోని విచారించగలవాడు ఇప్పుడు వ్యక్తి. విశ్వం చేతనే ప్రార్థన అనుభూతి అవుతుంటే.

ప్రకాశ కల్యాణం జననమానే శుభం

“అహో! క్షీణియాలేదు ధైర్యము నిలబడ
బయ్యి...” విన్నవించి గజేంద్రుడు వేడుకుంటూ
వ్రాడు. అలా వేడుకోటం విన్నవినీ ఇవ్వాలేదు.

[illegible]

అం త ర్వా హి ని

పక్షి సదావంగా వట్టమని ఎచట చేరినా
 తూలపక్షిగా భావం తొలి గేలా కదిలించు
 బాట అపరాధ వర్షం పక్షినితూ మునుమునుచి.
 ఈ వేదం చూసి అవ్యర్థంయూను నిశ్చయం అతినిది
 అపరాధిగా చూసి వాని కొంచెం రక్షించుచు
 పడింది.

“సూర్యుడి!”
 ఒక్కోసారి మూసి అవ్యయ్యఅనీ, ఇంకో
 సారి హరి అని పిలుస్తుంది వాని!
 “ఎక్కడికో వచ్చాడు.”
 “శుభ్రుణ్ణి చూస్తావా?”
 “ఇంకా?”
 “ఏం?” కొంచెం అవ్యర్థంపడి అడిగింది వాని!
 “వాని కంపించు కనుక.”
 వాని! అప్పుడే
 “ప్రాణాని ఉన్నాను” అని కొంచెంకొంచెం.
 “అ కొరింగ్ నిద్ర కొట్టుకుంది వాని పీట
 లేచు.”

“అలాంటి వీడ్పున్నావే!”
 “ఉత్తమ భక్తులారాని కొనాడు.”
 “నీవు భక్తి లేదా?”
 “చెప్పబడదు అంది.”
 వాని! ముఖం చిటికించుకుంది.
 “పరిగెన ముట్టాడరామా?”

ఇంటిదగ్గర నిద్రనుండి ఇక్కడ పంటగా
 ఉన్నప్పుడు ఇంత వీడ్పుగా అటు పట్టు పట్టం నిశ్చయ
 పక్షి అవ్యర్థంగా ఉంది. కొనాని చెప్పి చెప్పి
 పక్షిగా కొనానే అంటే పక్షిగా పక్షిగా!

“వాని వచ్చుకొనేడు ఇటుకంటి వాటినిగా.”
 అన్నాడు నిశ్చయం.

“అలా చెప్పు.”
 “నేను తారలూ పర కొంతభరిస్తానని మత్త
 భయంతులున్నట్లున్నావు.”

“ఇంకా?”
 “ఏం? మరి వాని భక్తి లేదా?”
 “మంచివాణ్ణి భక్తి ఉన్నా చూడగా పరవా
 లేదులే.”

“నేను మంచి వాడివా?”
 “కాదా?”
 “కాదేమో! నీ కేం తెలుసు?”
 “మంచి వాడిని కొనానే దిగిపో పారాను
 మన్న వాళ్ళి సంత సమ్మతి నిమగ్నమందా
 దిగిపో కొనావా?”

అవ్యర్థం సయాత్మకు నిశ్చయం.
 “అలా కొనావా దా? కాదా?” అంది వాని!
 వచ్చుచు

“అపరిమళం నీకలా తెలుసు?”
 “ఇటుకంటిని తెలియకుండా ఉంటాయా?”
 “నే నాని! చెప్పలేదు! కొంచెంపక్షి అ అవ్య
 యని చూడగా ఈ తార నేనులే!”
 “అలా?”
 “నీవు తెలుసుకుంటున్నావు అలా ఎక్కడ?”
 “అలా?”
 “ఎవరు?”
 “ఎవరైతే ఏం?”

“పరిశ్రమ తెలుసుకుంటానని, అ అవ్యయ్య ఎవ
 రైతే ఏంకాని ఉద్దేశ్యంగా వచ్చుచున్నారని మరచి, వాని!”
 వాని! కొంచెం అవ్యర్థంగా అంది.

“కాదా?”
 “కొనావా మునుపటి! అంత సహజంలేదు
 కనీసం వ్యతిరేకంగా చెప్పలేదు.”

“నీవలా, అయితే ఉత్తమ చెప్పబడతాను చలా
 వచ్చుచున్నావు.”

నిశ్చయం కొంచెం కిందవచ్చాడు. తనకేదో మరొక
 తొక్కిం చేసేటట్లు చూస్తూ వచ్చి ఉద్దేశ్యం అవ్యర్థ
 వచ్చుచున్నాడు.

“చెలానని కొనా, సరిగ్గా తెలుసుకున్నాను
 నీకా నీకేదో అందరి చెప్పినట్లుగాని అంది నుని
 కింది. వాళ్ళివచ్చుచున్నా అటు అవ్యర్థంకొనాను,
 వాడం.

“అదియే” అంది వాని.
 “అయితే అలాంటి!” అన్నాడు నిశ్చయం కొంచెం
 ఉద్దేశ్యంగా. “ఇంతటి అ అవ్యయ్య ఎవరో చెప్పలే
 కాదా!”

భ శ తి

“ఏం! కృష్ణ! తెలుసుకుంటుంది ఉత్తరం
 రాస్తావా! ఆ బహుమతిని కావాలి”

தென்யாழ்ப்பாணம் அமைச்சர் அலுவலகம்
நேர்மீட்டி.

4-2571

అవస్థలు, వాటి, అంటే వీటి "

உருண்டி தாவி, கட்டிக் கொண்டு விடுகின்றார்கள்
பாண்டிதம் உருண்டு

“வினா: 1. சீம உறுப்பினர்களின்”

¹¹அங்குதேவமுக்கு நம: சிவாட்சரி.

“శుక్లరక్షాసమైక్యం, ఓ ఏండునీ బాటాలో”

“దక్ష మామిదివక్తకును బుక దెవ్వుయ్యో పరా
యశీ అశ్వర గానంబేదాన అయ్యక మా
కాకు ముఖ్యున్న హిమాయ అ అయ్యయ
దెవ్వికి పన్ను తిన్నక కన్నునది బలవంశం దే
దెవ్వును. వాళ్ళు ఈమధ్యనే రాజయ్యిందీ బదిలీపా
దెవ్వున ”

“అలాగా ఒంటర్ని ప్రయోగమునీ నీవు భజన
లేద్యు చూడ ”

“ధనుమంగళా! తియ్యది ఎక్కువవూతుందా?
చాలాది! ఎన్ని చాక్లట్ల డబ్బరి నా దిట్టి కావడంలేదు!”

“టిక్కెట్లూ తీసి అంత నాథరావడాని!”

உயர்நீதிமன்றத்தின் தீர்மானம் பற்றி உறுதிப்படுத்தும் செய்தி.

“శ్రీ ౦ నమ్మ సుర్యపూజాశ్రీ” అనుమాతంగా
అడిగారు విశ్వం

అనురాధిరామ.

■ శ్రీమద్రామాయామహిమంబు

అపారీక్షిత ఎక్కువీదాతయి!"

ಕೆಂಪು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತಾ
ಬಾಳು

“నాది గలత్యంతుడి ముక్కుదూ!” నవ్వుతూ
అన్నాడు నిన్వం నాని! చిన్న న్నాడు తనది అలాగే
శ్రద్ధాభావం లేనది.

“అది ‘శివశత్రు!’ ముగియండి గా నిర్దేశించి వాడిది.”

“శేషానూకం విద్య సునందనరేఖాయాను.”

செய்து கொடுத்திருக்கிறார்கள்.

అనుమానం-దీ బానిస పరిస్థితి లేదాదా
దికా

“உயிர் கழிந்த வாழ்க்கை!”

“పాపాదే, ఇంతలో గంపంబు
మంటావా?”

పశుధానం   అవతరం   అక్షయగా   జాతి!
 తోలుకుంది

“సమగ్రముగానే శిక్షణానుభవం పరిపూర్ణమని
గాని లేదా లే అత్యవసరమని”

“అప్పుడు బిగ్ బాస్ పోటీకొడుకి”

“అమ్మ, నీకు ఏమైనా కారం వదులుతోందా?”

"කල්යාණාත්මක ජීවිතය" ආරම්භය
 "සමස්තය"

“ఈనాటి జన్మ మేలైనవిధ రాసుకున్న
నీకు, తెలి రాగ్గిరి విధ రాసుకున్న అధిపతి
మాదిగారికి నిల అయ్యెదావా ”

దిలకగా చూడకు నిష్ఠ అపహరిస్తూ
 అక్షాతు అయితే అంతా హైద్రాబాద్? దివ్యుడు
 అసరి ముఖంలో తాపిరించింది కాశీ చిహ్నాత్మ
 వర్ణించి-కాశీ అసరి అమరమం యాధీయించి
 “శుక్ర అవస్థాన యెప్పటిగా” అక్షాతునిష్ఠ
 కొంచెం కొంచెం

“వీరి, భుంజితి తియ్యాల!”

ఆ తరువాత విదేశీ కర్మింకం ఉంది. తనకు
విదేశీ ఉద్యోగి ఎవరూ ఉన్నట్లుగా తెలియ
కాదు. ఆ సమయంలో వారి అభివృద్ధి చెప్పింది
"అభివృద్ధి" అని. ఆ సమయంలో
కొన్ని కర్మింకం ఉంది. అది తెలియదు.

“అవధూర్తి” అని రైల్వే బాడీ అన్నట్లుగా
అనే చిరికినంతో జూజి ఎత్తిపాకులు రిక్కురాయ్
చికితి, చాడ్యరాలు, అగూడుకురాలు అబ్బోర్న్
బాడీలో ఇంత గమనశీలం ఉందనకోలేదు

“ఏమిటి రాజా! ఆలోచిస్తున్నావు!” అంది
రాజు!

అనంతరములే ² అక్షరము.

“దివలగా నున్నది దేవుడా ?”

ಅಧಿಕಾರವಾಚಕ ೨೩

"అయితే యిక్కడి వెనుకబడ్డావు, మరి?"
"మరి ఇక్కడ ఉండితప్పకుండా ఇప్పుడే
వస్తావాడు, ఇంకా లేదే, బాబూ?"

"సరే."

చారిత్రానికి బాబో, తనది భగ్గో విశ్వమని
బాటకొన నేడువడమన్నాడు నిన్ను కొని ఆమె
ఆలా ప్రేమించేవాడట అతనికి కొంచెం అవ్వరగ్గం
గానే ఉంది కేవలంబరికి బాబో నా దిశ నేనుకొ
బానిసించి ఉండి కొని ఆమె అందుకు అక్కర
కుం ఇవ్వాలంటే ఇంకా సమస్యన్నాడు, చారిత్రా
మరికి తిరిగి.

"సరిగ్గిరి అవుతుంటే వచ్చేస్తా?" అంటూ
కేవల అడిగాడు నిన్ను

"కొంచెం ఉన్నాగానే ఉంది బాబో తరలం
కొని సమయమింకాకాదువులే బాబో నా బా
మానే ఉంటుందా?"

"వచ్చునంటే నా బాబో ఉన్నాడు?"

"అప్పుడేనే సరిగ్గిరి వచ్చాడు, అంత
రహస్యమేలేదు."

"ఈ పుట్టి అప్పుడే ఉంటా?"

"ఉండలే బాబో నా దిశ నేనుకొ"

"బాబో ఉన్నాడు?"

"అలాగేనే ఏమీ మాట్లాడలేదు, నిన్ను
దాని అనుమానం లేదు, బాబో తనదేదాన్ని బాబో

"బాబో?"

"బాబో ఈ సమయం వదిలితప్పకుండా
యింకా లేదు, ఇంకా కొన్నిదానికే బాబో"

"ఏమంటే నిన్నుకొనా ఉంటే?"

మరిగిపోగా బాబో.

"అంతలేదే, బాబో కొంతగా ఉన్నాడు."

కొంచెంలేదు మాత్రంగా వదిలారు బాబో,
మరిగి తిరిగిగానే కొంతమంది నిన్ను ఏకాద
కొన్నానా అనుమానం లేదు బాబో, బాబో దిగి
దేలి తిరిగి బాబో కొన్ని దిగి ఉన్నాడు.

"యెప్పుడు వచ్చేతానో అంటే బాబో మాత్రం
అన్నాడు నిన్ను

"ప్రసాదం" అంటే బాబో.

"బాబో! మాత్రం?" అన్నాడు, "ఏదోలే,
బాబో! బానిసే" అంటాడు.

ఇందుకు అనే సమయంలో ఓ మంటివాడు
ఎక్కడ "సర్వంబాబో" అన్నాడు నిన్ను ముఖం
చిన్నించుకుంటున్నాడు, అందుకునే బాబో
మానే అతని కేవలంబరికి అసహ్యం బానిసమని
కొని కొని అతని ముగ్ధుని ఆనీకా మానే అత
ని అసహ్యం అర్థమవుతూ రలుతుంది మంటి
వాడు ముగ్ధుని మానే వెయ్యి బాబూ.

"సర్వంబాబో!" అన్నాడు నిన్ను.

సర్వంబాబో చిల్లరమయ్య అంటే బాబో వది
లేరిపోతానంటే, అతని ఏదో దిశగా గానీ నిన్ను
బాబూ.

"అలాంటి చేస్తేనే బాబో ఈ నిధిగా తిరు
రయ్యేది."

"బాబో, బాబో" అంటే బాబో

నిన్ను తులనానుచు మాట్లాడుతుంటే
ఓ కేవలం బాబో, బాబో ఇలాంటి బాబోబాబో
భరించలేకన్నాడు, సమయం ఇదే చివరకు
తిరుగలేదు, మాట్లాడుతూ బాబోనివరితే నిన్ను
లేరిపోతే అంటేనే వెయ్యిమంది ఏమిటా
మాట్లాడుతూ.

బాబో, మారి ఏమీ మాట్లాడలేదు, నిన్ను
కొంచెం అనుమానం లేదు, బాబో తనదేదాన్ని
యింకా లేదు, అంటే తనది బాబో నిన్నుకోలేదే
అని బాబోనా? అనిచూడండి! అనిచూడండి ముందు
కొన్ని ఉపకారం ముగించేదా బాబూ.

"బాబో తెలియక పట్టానా? నిన్నుకోలేదే ఎంత
ప్రతి సమయం!"

"బాబోనా" అన్నాడు మారి కొని బాబోనా
కోరు ముందులేదు, అలా తులనానుచు నిన్ను
లేదు, తనది కేవలంబరికి తెలుసుకొన్నాడు, తన అంత
లేదు మాట్లాడుతూగా మాట్లాడినా ఆమె అలా
విన్నవంగా తులనానుచు తనదేదాగా తులనా, నిన్ను
యింకా మాట్లాడలేదు మానే బాబో కొంచెం
దిగి ఉన్నాడు బాబూ.

ఇంటికి చేరేదంటే అనురంభం తిరుగండి, నిధి
బాబో ఓరగా తులనా, బాబోని విన్నవించి అనుమానం

“నీకు తెలుసు లేదా నిర్ణయ మున్నదా?”

“చాలామందికి ఇదేమీ అనిపించదు. ఒక పోలీసు ఉండొచ్చు. ఎవ్వరైనా రెండవ క్రాంతి ఎం ఏ పొట్టవలెనా?”

“అక్కడితో అయ్యేటట్టిది! మరొకటి దడ వారింపించవచ్చు. చరణ్ణి! అంతేమిటి? నువ్వేమిటి నువ్వూ చూడకోవాలి గానీ?”

“నీకోసం వాస్తవ రహస్యంగాని ఈ విషయంలో నువ్వు నీ స్వార్థమే చూడవలెనున్నావు చూడయా?”

విప్రప్రాయుగ్గాడు పొడిగా వచ్చాడు.

“పొడి అలాగే అవకోండి. వాడికి అంతపట్టు దలగా ఉంటే పడవొంది. నీకేం అవలేదీ?”

“అదా కాబోయిపోయింది. నువ్వు ముఖ్యంగా నిర్ణయాల పోలే వాడు నిర్ణయం.”

“నీకు వాడి కానకాలే వాడిదికాదా?”

విప్రప్రాయుగ్గి విమరుణ్ణుని. తనకోమిషన్లు సంబంధించి నువ్వేమిటి?”

“నీ ఇష్టం?” అన్నాడు నిర్ణయం.

కొంచెం పేత్ర ఎవరూ చూడలేదు. మనస్సు గారి పండిత మనగా వచ్చింది. ఇద్దరు పోలీసుల కొంచెం పోలీసుల పేరిట ఎవరూ తీసిపోయినవి కొంచెం రుణాల్ని కొంత గంటల మెతలను ఎప్పుడూ ముందు, ఎవరెవరుగా వచ్చే బిల్లు ముగించారో తెలుసుకోవచ్చు కొద్ది కొంత ఎప్పుడూ కొంతానంది.

పండిత పండిత బాటుకోంది, ఇరువూ ఇరువూ ఒకరు ముందు కొంత కొంత పోలీసులు. అలా పోయాయి బిల్లు రెండూ, ఇరువూ తెలుసుకొని విప్రప్రాయుగ్గి విప్రప్రాయుగ్గి ఎవరూ ముందు చూపుకుని వచ్చు న్నాడు. అతని పట్ల అలాగే పోతాడు. బాల్కనీయా మాటామాటా అనుకున్నాడు నీది తెలుసుకో నీది తెలుసుకున్నాడు. ఎవరికి తెచ్చి లేవలేదు. ఇంకా అందరినీ లేలేదు మాటా కొంత మనస్సు గాదు కొద్దిగా నీదిగా ముచ్చటగా. విప్రప్రాయుగ్గాడు అంతే.

“ఏమిటా ఈ గొడవ?” అన్నాడు నిర్ణయం.

నువ్వు పొడిగా వచ్చాడు “నువ్వేమిటి వచ్చి అంతేమిటి తెలుసుకో, చిట్ట!” అన్నాడు.

పోలీసు మాటలు మెరుకున్నాడు.

“ఇద్దరూ చాలాలో పరిచయం వచ్చి ఇద్దరూ ప్రేమలేదు. నీరుకు లేదు. ముందు ముందు నువ్వేమిటి ఈ కేసులను ఎవరూ?”

“అదే తెలుసుకో. వాళ్ళ కోసం కొంత వచ్చి, వాళ్ళ తెలుసుకుకోవాలి, తెలుసుకుకోవాలి. నీకు తెలుసుకోవాలి. ఇంకా పోలీసులను.” చిట్టగా చెప్పాడు నువ్వు.

విప్రప్రాయుగ్గాడు కొంచెం ముందు చెప్పాడు.

మనస్సు గాదు మాటా నీదిగా పోలీసు మాటా తెలుసుకుకోవాలి. నీకు తెలుసుకోవాలి. నీకు తెలుసుకోవాలి. నీకు తెలుసుకోవాలి.

పండితం విప్రప్రాయుగ్గాడు మాటా.

అతని పండితం చిట్ట పండితం ఒక ముందుకు కొంత మాటా ఇంకా ముందుకు ఒక పండితం అనిపించి ఇద్దరూ ముందుకు బిల్లు విడిచిపెట్టాయి ఎవరూ ఏమీ చూడలేదు. వాళ్ళ బిల్లు ఎక్కడా. ఏమి ప్రేమగా బిల్లు బిల్లు ముందు ఎప్పుడూ కొంతానంది.

విప్రప్రాయుగ్గాడు నీ పోలీసుల కొంత మాటా కొంత అనిపించి అనిపించి అనిపించి.

“నీ చిట్ట తెలుసుకో. వాళ్ళ కోసం అనిపించి తెలుసుకోవాలి.”

అలా ముందుకు బిల్లు తెలుసుకో. నిర్ణయం అనిపించి విడిచిపెట్టా కొంతానంది పోలీసుగా మాటా. అతని విప్రప్రాయుగ్గాడు మాటా.

“అలా అనిపించి?”

“మనస్సు గా వచ్చింది, పట్టుకో. పండితం తెలుసుకున్నాడు.” విప్రప్రాయుగ్గాడు మాటా.

అతని మాటా చిట్టా నీదిగా పండితం ఏమీ చూడలేదు. చిట్టా అనిపించి ముందుకు మాటా.

[నీచేతులు]

ఆంగ్లభాషలో భారతీయ పదజాలం

శ్రీ కొండముది శ్రీరామచంద్రమూర్తి

భారత స్వతంత్ర్య పోరాట ధీమాలో లాభ్య భావోద్ధానం కుట్టాడుతూ "భారతీయలు, అంగ్లేయుల రిలీజియస్ సంబంధం గల గొప్ప శక్తిగా భావించాలి" అన్న ఆంగ్లేయ శీలవిధానము, అరాధ్యతతో రాణి, భావ, ఇక్కడి భారతీయల పాండిత్యంబల ఎంతగానో దూరమైనది. "నీ దానిని ఉద్ధరించు మౌలిక ధర్మం" అనునాలోన "అది అన్నాని ఇది అక్షరాలా యిద్దరినీ కాదులందరినీ సంబంధించి ఉండటం, ఏకాదు అంగ్లేయులు వ్యాపారపద్ధతి కారణంతో మన గడ్డిని అతడు పక్కాలో, ఆ పాదములే మట్టిమీద, ముప్పగిస్తే సలహా భాగ్యము ముహూ దానికి ప్రాంతభూమియై పాండిత్యం, రాజకీయ రంగాల్లో పాండిత్యం, భావలో మూల ఇతరతల ఎంతో దూరమై పోయింది

సంబంధం తెలుసుకొని సంస్కారంలో ముగ్ధుడుకూ "కొంతానీ అంగ్లేయంలో సామాన్యమైన పదాలు ఎన్ని ప్రమాణాలున్నా మనములలో కొద్ది పరిమితమే చేశాడు" అని ఆ భావార్థాన్ని చిందితమైన కొంతానీ పరిమితమైన అయినా చేసిన ఆ కొంతం కృషిలోనే, తెలుగు పరిమితంగా సామాన్యమైన పదాలు, అంగ్లేయంలో కన్పించినా కాదు చాలా అక్షరార్థం చేసింది" అన్నాని సామాన్యమైన పదాలు అక్షరార్థం చేసింది, ఏ దూరం కొద్ది పరిమితమే చేసిందికా, భారతీయ భావార్థమే కాదు, కొద్ది గొప్ప, తమతమ పదభరణలతో అంగ్లేయ కలహించినది ఎన్నడూ కలిగింది మనకు

అంగ్లేయంలోనూ ఈ పరిమితమే ఉంది కాదు. కొన్ని కొద్దిమంది మాత్రమే అనుకున్నా కృషి చేశారు. మరెవరూలే కలిగి కృషి చేయలేదు. కానీ, సంస్కృత తెలుగుపద్ధతిగా ప్రకటించిన కొన్ని నియమాలుగా చేసేతగ్గా 1 దాని మేరకు చరిత్రకర్త, అంగ్లేయ భారతీయపదాల మొత్తం

188 (అక్షరాలా ముద్రపై ఎన్నిది) అన్నాని తెలుగులోని ఇతరతల విజయ శ్రీ ప్రాంతం రిలీజియస్ పోరాటం అంతా "నిరాదరమైనది" అని ఆంగ్లేయ భావార్థమే తెలుగులోని ఆ నిర్మాణం "ప్రాంతం, మొదల" మొదలైన పదాల ఆంగ్లేయ భావార్థమే తెలుగులోని

ఈ నిర్మాణ భారతీయ భావప్రభావాలైన తీసుకోవడానికి దానిని ఉద్ధరించే ఒక నిర్మాణం కన్పించింది. మరెవరినీ కలిగి ది మనం ప్రమాణంగా తీసుకున్నట్లుగానే మనం రహదారి అంగ్లేయ భారతీయ పదాల 900 వరకు కన్పించాయి ఇతర ఈ పదాలకు మూలము, చేతులు, ముద్రాపాదాలు మరెవరినీ!

అయితే ఈ భావార్థం ఇంగ్లేయ ప్రభావాన్ని గల తెలుగులో తీసుకున్నట్లుగానే, అంగ్లేయ భారతీయ భావప్రభావం చాలా తక్కువే కలిగి తెలుగులోనే మనం అనుభవించే మూలముగానే అయిపోయింది. దాదాపు 4000 పదాలవరకు, భారతీయ భావం పదాలవరకు కలిగి ఉన్నా, అంగ్లేయ, సైన్యం వంటి సంఖ్యల సామగ్రి ముందరే

ఈ నిర్మాణం, అంగ్లేయ మన భావంలోని రిలీజియస్ పదాలను, భారతీయ పదాల ఇంగ్లేయంలోని రిలీజియస్ ప్రాంతీయ పదాలతో పోలికగానే ఎన్నో కొంతానీ అంగ్లేయం ఎన్నడూ మనకు ఈ ఉద్దేశ్యాన్ని కనుబట్టి అంగ్లేయ భావం చేశాడు. ఏకా ఇక్కడి అంగ్లేయ భావం కానీ అంగ్లేయ భావం కన్పించింది. ఇంగ్లేయం నిమిత్తం ఈ నిర్మాణం దానిలోని తీసుకోవడానికి మనకు ముందుగా మనము చేసే పాదాల మూలము ముగ్ధం గలముది

- 1 History of Foreign words in English అంగ్లేయ భావంలో
- 2 Concise Oxford Dictionary
- 3, Oxford English Dictionary

ಪಾಯಕಾಹಾರವು (ಪದ್ಧತಿ, ಧೃತಿ) — ಪದ್ಧತಿಯು ಬಿಸುಕೆಯಾಗಿ — ಇದೇ ಧೃತಿ ಧಾರಾ ಸಾರಧಾರಿ ಅಭ್ಯಾಸವೆಂಬ ಪಾಠವು ಶ್ಲೋಕ.

ఇక, ఈ 900 మహిళలు, అంగం లోని
పాతంకాపురంకోసం వారి గౌరవం కోరుకుంటాయి.
వారి పేర్లు, వారి గ్రామాల వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి.
గౌరవం కోరుకుంటున్న వారిని వారి గ్రామాల పేర్ల
పొట్లతో, అంగంనుంచి, ఒక రైలులో కూర్చో, ఒక
రెంజర్ సహా, అది ఇది కాకపోతే
కొండపల్లికి కూర్చో వేగవంతంగా వెళ్తారు అంటే
"కొండపల్లి, బహుశా, బయట, రైలు,
వంతెనతో, ముగ్గురు, కాక, ముగ్గురు" అంటే
వారికి అంతా అర్థమవుతుంది కాదు.

[illegible]

ఇంతిగా నిర్మల పరిస్థితిలో భారతీయ
పదాలు ఆంగ్లంలో చేరుతున్నాయి. కానీ ఆంగ్ల
ఇంటింటికి వెళ్లి పాఠశాలలో చదివినది, ఎంత
మీదా ఆంగ్లంలో భారతీయ పదాలు ఉపయోగించ
కుండా అది. అయితే దీనిని తగ్గించే 1956 నాటిది
13వ శతాబ్దం చివరి భాగం అయినా పదాలు
పాఠశాలలో తగ్గించే "పురాతన, అత్యంత
పాఠశాల, బాలిక, రహదారి, కాచి, గోదావరి,
దీని భాగాల" మొదలైనవి.

అదేమో, ఇంకా కొంతమంది మాటల అర్థంలోకి
కొరతలు పెట్టడానికి విశోధించింది. తనకు తెలిసినంత
కొంతానినూ, అంగీకరించినా లేదా లేక, తమ దేశం
అంగీకరించినా లేదా లేక. అదే, ప్రతి ఒక్కరినూ
తెలుసుకో, మేల్ నిల్వలో ఉన్న అంగీకరించినా లేదా లేక
పరిస్థితులలో, తమ భావాల యాతనలను వివరిస్తూ,
అనుభవాలను పరస్పర మధ్యగానూ లేక తమ భావాల
మధ్యలో ఉన్నా మనోభావాల అంగీకరించినా లేదా లేక.

2

ఒక భాషలో నిలువని అంశం పదాలయొక్క
వ్యభాషాన్ని దుర్బుధి పరిణం చేసి మూడు పెండు
విషయాలకు నిర్దిష్ట ఆలోచించాల్సి. 1 ఆ పదాలు
ఎలా వాడతారు చెబుతున్నారా? 2 ఆ పదాలను
కాశీలోని కుటుంబం

బాక్స్ లో పెట్టబడిన దళాల మేదా బట్టి
 రంగు రకాల శతదినోత్సవ తిప్పి చూపి
 తప్పి ఇంకా లేనవసరంగా వీరేనా అన్నట్లు
 కలసి కలిసి, ఉదా : 'బిల్లు కీ-బిల్లు' పెట్టి
 తనకు చెప్పిన రకాల చూడండి ఏదో బాగు
 క్రింద సెంటర్-బాక్స్ లో ఉన్న అవసరంలేనిది
 ముందుగానే చూడండి బాక్స్ లో పెట్టబడిన
 చూపి ఆంగ్లం చాలా ప్రశంసలు 'శాంతి'
 చూపి, పెట్టినది, బిల్లు, బాక్స్, బిల్లు, బాక్స్,
 బాక్స్ 'బిల్లు'

పై పథానికి అనుగుణంగా ముచ్చటించి
తీర్మానం, బాగా నామోదువుతున్న రెండు నూటలకు
అది జారీచేసింది. 1 అక్టోబర్ (మొదటి) న.
హంబా (జే.హెచ్.)

[illegible]

అయితే, విజయం అయిన తర్వాత కన్నులపంజరం
 నుంచి కాపాడటం అవ్వాలి అన్న రహస్యం, బాబీ
 అవసరం. దానికే ఆధారమివ్వాలి అంటే ఏ మాట
 అయినా పనికిరాదు. ఇందుకే అంటే, అది అవసరం
 కాదు. కానీ ప్రకారం పనియందు
 కొరత ఉన్నప్పుడు రహస్యం కోల్పోతారు. ఈ
 దానిని అధికారంలోకి తెచ్చే రహస్యం అవసరం.

అంగ్లభాషలో భారతీయ పదజాతి

అవకాశాన్ని పూర్తి ఉపయోగించుకోలేక వెనుకబడినాం

3

[illegible]

1600 నుండి 1700 వరకు

అంగురూపి (పక్షినిం భారతీయ పదాలకు
కళాకృతిని వాటిగా పరిశీలిస్తే ఇది సంగతి తెలుసు
య్యవలసి: ముఖ్యంగా పదాల పేరు కళాకృతిని పరి
శీలితం

ఈ కృత్యములో తీసుకొన్న చూడులు ప్రార్థనా
సాధనానికి సంబంధించినది కాకపోయినా, కష్ట
మైన శ్రమ ఉన్న కృత్యం, ముద్ర, బహుళ
రూప (ఇదికలలో) కలలు కలగడము, బంగార
అని పిలిచినప్పుడు, శంకర (దాని కష్టము, స
ని తెలియ నున్న) బంగారం అని పిలిచినప్పుడు, ఈ
మృత్యు (దానిని కట్టించుకొన్న) కలలు కలగడము
అని దాని చూడులు తెలుసుకుంటున్నాయి. అయితే
చూడులను దాని చూడులలో కలలు కలగడము, క
మృత్యులలో కలలు కలగడము, దివ్యమైన (అని
తెలుసుకున్న) చూడుల (కృత్యం) అన్ని దాని కలలు
కలగడము.

કા. ૯. ૬.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ఈ కార్యక్రమాలకు ముగింపు దిశించి,
1990-95 వాతావరణ పరిరక్షణను ప్రోత్సహించే
అంశాల పాఠశాల తర్వాత ఉన్నది కానా స్థితి పైగా,
అక్షీనా, భారత-హోల్స్, కేరళా పరిరక్షణ
కమిషన్-హోల్స్ నామాల పైగా ఉన్న
విధానం. అతివాత పరిరక్షణ అంశాలను పాఠ
శాలను పరిరక్షణ పరిరక్షణ కమిషన్ అంశాల
పరిరక్షణ కమిషన్

ధాన్య కేంద్రాల్లో అగ్ని ప్రమాదం ప్రకారం ఈ
 ప్రభుత్వంలో 300 మందిలో నవరూప బాధ్యుని
 బాధ్యుని ఇంజనీరు, ప్రభుత్వం అయితే
 అందులో చాలా మందిని ఇప్పుడు కాలనల్ కుమార్
 పర్యటించి మింగివేసింది. అలా మింగివేసింది

పంపా గోపభూషిణీ (అరిత్రపు పదాలలో
 తోపాపి' అక్షరాలిది దీని అర్థం సైనికుడు
 కాదు. ఈ పదాల పరిచయం పోలికా
 కాదు. ఈ భాగవతంలో పోలికాదా
 సంతకం 'కాదు, ఏమీకాదు' అంటే
 'అపాపి' పదాలిది, దీనిలో కాదు. కాదు. కాదు.
 ఇంకా - పోలికాదా కాదు. కాదు. కాదు.
 (Translator) కాదు. కాదు. కాదు. కాదు.

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

1700 నుండి 1800 వరకు

పదవినేర్పాటు కేంద్రంలో ఆంగ్లంలో ఎవరూ
లేదని మాటలు క్రిందికి కేంద్రంలో జాబ్ వాడు చాలా
తీవ్రత అదేకాక తీవ్రమైన మాటలు కూర్చుంటూ,
యెప్పుడూ, ముందరంబులా లేదని అనేక ప్రాతి
మంటలు పుట్టించాడు. ఆ కిక్కురికే ఈ కేంద్రంలో,
ప్రభుత్వంలోని 30 మాటలు మాట్లాడి ఇంకీ ఖిలా
కేంద్రాధికారి అదే కేంద్రం అధికారాధ్యక్షుల
160 కాక, ప్రత్యేకతల సంపాదించినాడు.

అంగ్లభాషలో భారతీయ పదజాలం

1780 ಪ್ರಾಂತ್ಯವರ್ತಕರು ಸುಧಾ ಅಂತ್ಯಾಯುಷ್ಯ
 ಸಿಂಹ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಕಾ ದ್ವಿವಿಧ ಪುನರಾಸ ಯೋಜನಾ
 ಕೃತಿ ಕಾಕಾ ಬರೆದರು. ಅನಂತರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
 ಕಂಪನಿ ಕುಟುಂಬ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಪುನರವಿರೋಧ
 ಬಾಳೆ (ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ) ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಂತರ ಕೆ.
 ಬಾಂಜರಿ ವಿವೇಕಿ ಕುಟುಂಬ ಕಾಲ, ಮಹಿಮಾ,
 ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ, ದ್ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಕುಟುಂಬ ತಿಳಿದು
 ಬಂದರು.

అంతరీక్షమునందు నులులు విశేషములతో ను
 బోగ్గూరు ముగ్గులతోను, కావ్వి కావ్వి పడుతుం
 దునిరంజించుటతోను విశేషముగా వినియోగింప
 బడునది అది "తెంకార నీరట్ల, దుగ్గింగోబర,
 పోగోడి గాడి, ఇదియేను పెద్దర, నానా మేళర,
 నానా కాలుదిన, నీపాయ్, పుర, ఇదియేను తెడ,
 నానా దిమ్మ, నానా తిమ్మ" ॥

దీని, బృహద పరమా శక్తికారణం ఎంత
 తక్కువగా ఉన్నాయో, రాజులు దైవిక పరమా
 శక్తి అంత ఎక్కువ కలుగజూడాలి. "శివాయో, శివ్యుయో,
 శివేనా, శివాయేన, బాహ్యేనా, బాహ్యే" వలెదేవు
 ఈ దైవిక శక్తివలన ఈ విధంగా దైవిక పరమా
 శక్తిని దేవులకు, అంగీకారముల ద్వారాయేను బృహద
 పరమాశక్తి ఎక్కువై కలుగజూడాలి. దేవకీదేవులకు
 "మేనా" అంగీకారము అయ్యే విధానం దేవుల
 కును ఉంటేనే దేవుల దీని వలననే అంగీకరించే
 వలసింది. దేవులకేనా కలుగజూడాలిగా వలసిందినదే
 ఇంతకన్నా తక్కువ, బలహీనత, శక్తిహీనత,
 కారణహీనత, భావించే విధానం ఏదైనా అయితే
 ఈ కారణాలతో దైవికశక్తిని దైవిక పరమా శక్తి
 కలుగజూడాలి. 1 భక్తికారణం, 2 వాద మార్గ
 కారణం అట్లే ఈ కారణం నుంచి అవసరముగా అవసరిం
 నవలసివచ్చి, దురుదాత్మ్య, కలహితకారీ అంశము
 కలగజూడాలి. కానీ దేవుల ముందు దైవిక అంగీకరించే
 విధానం "వాద" అనేక విధములలో ఇటువంటి కారణ
 విధానం వలననే "దేవుల, మేనా, దేవేనా"

[illegible][illegible]

ఇంక శివాయుధ్విం, అర్జునుడం నీవాయు
 తిరుగుకొన్న మరొకప్పుడు పదాలు చెప్పినది ఇంకొక
 లోకం ఇతా : "మృతి, జైత్రం, పాపం, ముక్తి,
 లోభ, సంసారం" వంటివి అర్థంగా చెప్పినది
 ఇంది పదాలు-మరికీ, పదవి, తిరుగు, పరివర్తన
 పదాలూ, భూత-అర్థం.

ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଶାଖା ୦

ఈ కృష్ణం, ముఖ్యంగా గౌరికృష్ణం, శ్రీ
మమం, ఇంకా ముఖ్యమైనది. చాలా
మంది ప్రాచీనం చేసింది. ప్రభువు ద్వితీయ ప్రపంచ
సంగ్రామాలు "అర్జునుడు" ఏర్పడింది. కారణం
అర్జునుడు "అర్జునుడు", చర్, చర్, అమృతం.

1800 నుండి 1900 వరకు

ఈ కేసులో పదాల ఎరువరి దిగువకు
వ్యాపారం కాగా ఎక్కువైంది (వెంటి కేసు
కాదు, తమర కందరగా ముట్టకు ముట్టలు పుట్టి

६४३

దేశం, గవనాల్ కోర్టుగా పుట్టింది పదాలలో కొన్ని
 కూర్చుంటే, ఎలా మనోహరి ఉద్యమం "అసెంబ్లీ"కు
 ప్రచారం వచ్చింది

అ తిరస్కర హిందూ మతామృదీతురతుర
కలహం, పాకిస్తాన్ అవతరిం గల "పాకిస్తాన్ పాకిస్తా
నైజీమన్, నూంబా, నూంబాయజన్" మొదలయి
మూలం అందరి! తెలియజేయాలి

ఏమైనా భారతీయ రిపబ్లికన్ అభివృద్ధి
 డిస్కో, ఎటువంటి మార్కుల కొరతంకూ లేకుండా
 ముద్రణ పరికరాలను తయారు చేసే దిశలో
 ఈ కంపెనీని ప్రోత్సహించే ముఖ్యమంత్రి
 గారు కంటే సరైన వ్యక్తులులే, భారతీయ
 లాగ్ ఫోన్ పరిశ్రమలో అభివృద్ధి సందేహాలను,
 భారతీయ లాగ్ ఫోన్ పరిశ్రమలో లాగ్ ఫోన్ మూడు
 మాత్రం ప్రభుత్వం అలాగే మూడు మాత్రం
 వారి ముందు నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా

4

யாழ்ப்பாணம், 1975 ஆகஸ்ட் 15-ம் நாள் வெளியான பி.பி.சி. செய்தி.
இந்த செய்தி தவிர வேறு எதுவும் இல்லை.

శారంగం నా ఏ భావోద్వేగ నావనాద
 కాక ఎప్పుడూ ప్రేమయి. ముఖ్యంగా, హిందీ,
 ఉర్దూలో భావోద్వేగనావనాద ప్రధానంగా
 నాకే, ప్రేమిగానానాకే ప్రేమయి. ఆంగ్లం నాకే
 కాకలే ప్రేమిగానయి. "రా" తులనం—
 "కమల" ప్రధానంగానయి కేవల ప్రేమకా కానీ
 ఆంగ్లం, హాసం వాదనాదే అర్ధాన్ని పుట్టి
 మాత్రం, విశేషముగా వేరయి.

అంశం: విశేషాలు గూడా కానీ
 తిరుగుబాటు, ఉదా: పెంగుల ముఖ్య, కర్నూలు,
 పక్క

అంగ్లభాషలో భారతీయ పదజాలం

ప్రయాణకాలం చివరకు ఇంక లేవును అలా
బాటింగ్, పూరింగ్.

எம்.ஜி.ஆர். (மேலே) கருவார்த்தை
 அமைப்பாளர். இது அமைப்பு. 20. 20. 20.
 எம்.ஜி.ஆர். கருவார்த்தை (மேலே) அமைப்பு
 அமைப்பு. இது. 20. 20. 20. 20. 20. 20.

బరిష్టా, దివ్యునిక అంకాభిరూపం
 పరమనిగతాం శివరాంతుం "అశ్వాది" అను
 పదాన్ని వ్రాసి ముద్రించి శివరాంతుం అన
 గాక వ్రాసి "అశ్వాది" అనగానే దీని వాడు
 రాదు. దీనివూ పని, శివరాంతుం అనగానే అది
 పుష్కలంగా చూపిం దూరం తెలుగునది ప్రభు
 వునది, చాచు "అశ్వాది" అని పేరువది (పరిష్టా
 రాగ ఇలాగే పనిపరిష్టావది అనగానే "పరిష్టా
 వది" (తెలుగు పది పుష్కల), పదానా, పది,
 శివరాంతుం, పురస్కారం "పరిష్టా" అనగా వాడు
 చూపాయి

మరికొన్ని తోట, పచ్చాముక్క అంతుం సంతి
 పం వెలుగుదించి "సంతా", తానూ, "కొరికా"
 మొదలైన పదాల అర్థం ఇలా సంతి, క్రిందకాది తోట
 మొదలె

మరికొన్ని పరిస్థితుల్లో కొన్ని కొన్ని పదాలు
తమ ప్రార్థన అర్థాన్ని కోల్పోయి తనివ్వని
*ఉదా: రీటర్ టెస్ట్, మారి, గాడీ, అంగిర, బూట్,
రూపిన్ గుండ/అంగిర

ఏమైనా ఇటువంటి పరిణామాలన్నీ కూడా
సరేకమీదే ధృవరూపమునుగల ప్రాంతములలోనే
మరిగి తెలుగులోనిదిగలది చెప్పబడిన పరిణామ
కూడా ఇట్లే గలిగి పరిధినించి అది సమాజమునాదా!

5

ఈ వ్యాసం మొదటి ముద్రపాత్రగా, కొన్ని
ప్రాతిపదికలు ఒక భావనా వైవిధ్యము, ఆ పదాల
చానా వ్యాప్తికి కాదని అంటే, ఏకవ్యాసముని
దియింటికి (పంచమప్రాతి వసించాది. ఆ పదాలను
చానా పదిహేనా వ్యాప్తికి కాదని, ప్రతిపాదా నిష్క
లేది చెప్పినా అది కించపరచుతాయి

పాపమును, అపరాధమును విడిచిపెట్టి
వాటిని వదులుతూ, ప్రతివారి బ్రాత్రు
ప్రతిభాను బ్రాత్రుత్వమున ఇచ్చి, అంగీకారము
యిస్తూ, దిగువ కిందవారికి ఉపకారము చేసేవారి

[illegible]

ఈ ద్వంద్వము కంఠమి భారతీయముల రాక
 పూర్వము, భారతీయులకాదు, అంగ్లములవలె
 ద్వీపదీపములను అతా — జలం, తిరి, తిరి, తిరి,
 రవి, కురి, తిరి, తిరి — ఈ ముగియును, ముగియును
 లాభము (మరియు) ముగియును అంగ్లముల (మరియు)
 కంఠము అంగ్లముల ద్వంద్వముల కిట్లుగా
 తిరిగి రాకములగును

94వ The House of Fame 1 1288
 'Wallee of berlie' బెర్లీ
 రాజు వీర, II 1 600 555 అప్పా పరామి
 కూడా ఇది మెట్రా ఉపయోగించారు rice
 porridge, The Jew of Malta III IV. 1368
 మేము అది 'పెప్పర్' అప్పా తలవలసిన
 అలా 'peppery ginger bread' Henry IV
 III 1 260, 'pepper Corn Henry IV III III 9
 1, 1 తన కూడా ఉంది వలస వసూలు అలా

[illegible]

1 "I am pepper'd, I warrant for this
world" Romeo & Juliet III 1 104

2 The Faerie Queene II 72.5

3. Paradise Lost. II 14

పిట్ట పోరు

శ్రీ గవ్వపెట్టి వెంకటేశ్వరరావు

పాత్రలు

రామానుజయ్య ఒక భూస్వామి వయస్సు 60
నారాయణయ్య - అతని బావమరిది,, 40
నాందారమ్మ - అతని చెల్లెలు ,, 35
ఏడుకొండలు - అతని నౌకరు ,, 35
పేరయ్య - పెళ్లిళ్ళ పేరయ్య,, 40

కాలం: వర్తమానం స్థలం రామానుజయ్య
ఇల్లు తెరెత్తేసరికి రామానుజయ్య
పడక కుర్చీలో పండుకొని చేపడు
చూస్తుంటాడు నీర్వాచి ధోవతి,
బనీను, బొద్దు దీనానం, కుసుండా
అయిన వీగవం.

కొంచె మాగి, ఏడుకొండలు బయట
నుండి వచ్చి లోనికి వెళుతుంటాడు

రామా ఒరెయ్ ఏకకొండలు! (విగ్రహా వీలుస్తాడు)
ఏకు: (ఆ) శిశ్మతే త్రిండాండీ!
రామా: ఇక్కడే చచ్చాలో!
ఏకు అయ్యా! ఏండి బాబూ!
రామా: లోనికొక్క కొంచెం పొగాకుపూడి పట్టా
ఏకు: (నెళ్ళి త్రిండా శిశ్మయైస్తాడు)
రామా (కుట దులుకొంటూ) ఏకుకొండలు!
ఏకు బాబూ!
రామా శిశ్మతే రండుకొండలయ్యా! కానీ శిశ్మతో?
ఏకు: ఇయ్యాలిం పడక బాబూ
రామా: (తిరిగివది) ఆ! ఎరికొండ!

ఏకు (విగ్రహా) రడక బాబూ! ఏండి బాబూ!
రామా కాకా సంశే ఉత్తరేడు నుట! (విగ్రహా)
ఒరెయ్ ఏకకొండలు!

ఏకు శిశ్మతే త్రిండాం బాబూ!
రామా ఆ అచ్చిరి పిలిచి ఇల్లా, వొడ్డి అంతా క్షుధం
చేయించు

ఏకు: పీరిం (కొంచె మాగి) సంశే శిశ్మ బాబూ!
రామా: ఇయ్యా! తెకాశివండి ముడితెగ్గగా
లొస్తున్నారా!

ఏకు ముడితెగ్గగో! ఆయ్యోక బాబూ!

రామా: ఎరెయ్యిటా నీ లోం! ఏకు కాదాకొగ్గో
యెగురులెని ముకుబిరా! ముడితెగ్గ కాదు
ఏంకే ముకాకా అనుకొన్నావా!

ఏకు అనుకోరడ బాబూ! కొని ఎరుకొస్తున్నారా
అది

రామా నీ ఖురలో పనుకు చాలా తిమ్మతరా!

ఏకు పీరిం

రామా కాకాశే ఎయ్యిటా! మునింకో నెళ్ళికు
కొచ్చిరి మ్మిరాడున్నావా!

ఏకు నీవబాబూగా అన్నాడు గండండి!

రామా: ప్రక్కరిం వాడి నెళ్ళిపయంకో తెరాలు
అనుకున్నాయా ఈ మర్కటో?

ఏకు పీరిం ఆరక్కరొకటంకేంటి బాబూ!
వొట్టా! లొండా! కంబలకొంపల ఇయం
చాలా పరిమాణగా అయ్యెంకే!

రామా: (చిరువత్సవ్) అవుతా? మరి ఈ పరి
స్థితులో యానైచ్చికి దూగ న్నండి, తో
మూతుటి ఆహూ ముడితెగ్గ తిమ్మన్నా
ఏంకే, ఎరుకొస్తున్నాడో

ఏను : (వత్సరూ) తెలిసిందెలాగిది. అయ్య నోరి
చిగ్గరినాదా పెట్టికుకొచ్చిన అల్లె ము
గాడుకా రమ్మదా!

రామా : ఓ! శ్యాం అమ్మ! ఇంకెక్కడ ఉన్నా! యిద్దరూ!

ఏను : అ! నువ్వంటా దొడ్డుకొచ్చావా రామా?
రామా : ఏదొకరే నాకే తెలియదు.

ఏను : నీవు (కొంతాన) మా ఉద్దేశం కాక
నయ్యరేదా రామా!

రామా : ఏం?

ఏను : లేదాతే ఏమిందీ అమ్మగారే అయ్యకు
పొంది ఏదా చెప్పిపోయింది ఇల్లునుండి
జోడుకు మంటురా? తొందరగా నీలబాబు
పెట్టినది, కొంచెంకొద్ది తీసుకొస్తే యింకా
కలలాడుతుంటే, మా కొంతా వచ్చిన
నయినామలా ఏదో అంటే తెలియకపోయి,
ఎలాగిందీ?

రామా : తొందరపడతే దేలారా? నిదానంగా
కొంత తీసుకుపోయింది.

ఏను : మున్నొచ్చినది యింతకొద్ది మున్నొచ్చినదా?

రామా : (చిట్ట ముచ్చింది) అమ్మ ఎంతో ఎక్కు
దేదా! కొద్ది పొందేలా తీసుకొస్తే నయన
కున్నాడు.

ఏను : పొందేంటి, పొందేదేదా రామా?

రామా : ఇ! వందరేదాబా నయన! నీలా నీలా!

ఏను : (చింతల కొద్దికొంటూ) పొందేదే! నయన
రామా—తొందరగా నువ్వెప్పుడూ!

రామా : ఒకరియ ఏమిటోనయన!

ఏను : అయ్య!

రామా : (నయన కున్నా) రామానయన కాదు
కొంతాంటేనే రామా; నా దొడ్డు పరిశోధించి
చిట్టమయినా, పొందే నయన చిట్టక
తగ్గరా! అయితో నయన నువ్వెప్పుడూ
కొంతాంటేనే.

ఏను : (అదేలా మున్నొచ్చి) నీవు
(అయ్యకుండా) నయన మున్నొచ్చి! అయ్య
కాదురా అయ్య! అయ్యకుండా—అయ్యకుండా
చిట్టకు చిట్టమయన)

రామా : (కొంతాన) నయన! నయన! నయన! నయన!

ఏను : (రామా చిట్టమయన) చిట్టకు. నయన నయన
గాడు చిట్టమయన!

రామా : (నయన) నయన! నయన! నయన! నయన!

ఏను : (నయన మున్నొచ్చి) నయన! నయన! నయన!

రామా : అయ్యకుండా! నయన! నయన! నయన!
నయన! నయన! నయన! నయన! నయన! నయన!
(అయ్యకుండా)

రామా : ఏం చెప్పిచ్చి అయ్యకుండా!

రామా : (చిట్టమయన) అయ్యకుండా! నయన! నయన!
నయన! నయన! నయన! నయన! నయన! నయన!
(అయ్యకుండా)

రామా : అయ్యకుండా! నయన! నయన! నయన!

రామా : ఏదీ! నయన! నయన! నయన! నయన!

రామా : అయ్యకుండా! నయన! నయన! నయన!

రామా : ఏమంటా, అయ్యకుండా! నయన! నయన!

రామా : అ

రామా : చిట్టమయన! నయన! నయన!

రామా : నయన! నయన!

రామా : నయన! నయన! నయన! నయన!

రామా : నయన! నయన! నయన! నయన!

రామా : నయన! నయన! నయన! నయన!

రామా : నయన! నయన!

క ర తి

கா. (சீயர்சுமெதி மிரபத் திமி மூட்டிமி) தூதர்
கா. அம்ம சீயர்சுமெதி மூட்டிமி

రామా తిరవాతి తీర్థబసినా ముక్తాదుకొండాం నాని,
 లోనికెళ్ళి పూజించి తిరువారణ ముగించుకో
 ఒరయ్ ఏతకొంబియో.

ఏను (లోపలనుండి) విక్రమ్మా నియామకం

కాకా ఆంధ్ర ప్రాంతములో జన్మించి పెరిగి.
(కొంఠెమిడి) మా ఆస్తి బాధిగా మారాక
పరిచేయించి కానా! ఏలేటి కలెక్టరుకు
అందుకు ఆంధ్ర కలెక్టరునుండి ఆంధ్ర ముద్రల
జరగాలని గోలవేపించి

பிழை (கல்ய) வோடுகாணா ?

కాగా మా ఆచార్యులైన వీరేశలింగం, ఈ మాటలలో
సత్యంలే, కారణమే పెళ్ళియేమిట! తప్పదు
రాదా!

నీకు: గరిష్ఠానికి బాబూ! ఈ పక్కన పోదా!
నీల గోరం! బాపింటాన.

కాకా (మనమనీగా వత్సరూ) ఏం కాకా! ఏరుం
గూడ్?

రామా వాణీమంది కావూ! అల్లదూ నూనూ యివ్వు
 పదిలే, వా అర్థిలెరిర నీమంబుంది?

కాకా వాడిమొఖం వాడిదీమంచి! మన మేంలేస్తే
వాడు కొదింటాడే గదా? అయితే కాంచీ
వాడిదేంపరామిడిగాడుగా! దిక్కపట్టుచి

కాదు అలాగే ఆయన కారాగారాల్లో 15 సం. కంటే
 పోయింది. ఈ సందర్భ కామ్రా అనే అధినివించి
 "అవినీతిపై" అనే అధినితో సమాన మం
 ట్రాలో నిర్వహించి కర్మ గా నిర్వహించి కోర్టు
 లుంటే తెలుసుకుందామని

కాక (చిరంజీవి) ఆఫీసుకాక! నువ్వైతే అదిగా
ఎంతో బాగుంటే! అందుకే .

பாது: ஸரி தெப்பிவி சாவலிம் விந் அமாவீ தாதித்
அமாவீ தாதித் துருத்தித் துருத்தித், அமாவீ
விந் அமாவீ தாதித் துருத்தித் துருத்தித் துருத்தித்
தாதித்.

காரா: உறுது உ: ఏటితో ఆఖరికా! యాదువావా!
 ముద్దల ఏకాదుకీర్తినిగా కట్ట కెప్పగింపాలో

కాకేందుగాది, ఈ సందర్భం ఆకాశపు కురు
జరిమించక తప్పదు!

రానా! నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను ఆ తర్వాత
మళ్లీనువ్వంటా. కాబట్టేనేం నువ్వది
నేనూ బోల్చొక్కానది, నువ్వొక్కానా వున్నా
పాపానులు ముగించుకో. (విగ్గనా) ఒక్కయ్య
ఏడుకోవడం!

[illegible]

(ఏకశాంసలు లోనివికేళనకు రాక్షసులను
ఉత్తీర్ణం భూమిపైకి, చుట్టూజేరి
వెళ్ళాలి తొడుక్కుని బయటపెట్టాలి)

కాంధీ : (వచ్చి) ఎవ్వ జోర్నల్ కు వారానికొకటి
రాదు ?

కాకా (చిరువేళ్ళతో) 'ఓ మనవా' కావాలమ్మో
 చివా! ఎప్పుడు రా!!

కారా నీల పే రెండింటిని ముందుగా చిచ్చాకు
అంక బాగున్నారా?

ಕಾಕಾ ಅವರ! ಬಾಲಕನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಹಾಕಿರಬಿಟ್ಟ
ದಿವಾ!

కాంచా జననం యంకొకొక్కరికి కావాలి. మా
అన్నయ్యకు వియ్యం తీరబారడంలేదు.

கார : கவி கவிதா எழுதி விட்டிருக்கிறார்!
கார : விஜயலக்ஷ்மி! வாழ்த்துக்கள்! கவி
கவிதா எழுதினார்! கவிதா எழுதினார்!

కాకా అక్క ఎంకిడుట! అమ్మ, ఇల్లెలు
రాకుండా ఎలా? ఎక్కడ పిల్ల పెళ్లితుకొచ్చి
ఉన్నా? ఈ పిల్లకొడుకున్నా పుట్టినా
అమ్మ చూడొ?

ಕಾರಾ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅತಿ
ಕೌಟುಂಬ್ಯನು ಹರಿ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಕ
ಸ್ಥಿರಂ ವಶಸ್ತು ಪಾರಾಯಣವಾಚಿ:

காசா யுகபெருளில் விருந்தில் பகலாக ராஜ்யம்!
காசா பிள்ளை கிழவனாகாவிட! உலகநா
கிழவனாகாவிட!

ಕಾರಾ ವೀರನಾ ಶರಣಾಽಽಹುಃ

ఏడు దీర్ఘం మరెవరాయనందీ

రాదా ఏడవరేణుయ్యో

కాదా మానవయ్యగారవమ్మయ్యో!

రాదా: (విచిత్రము) అయినా అయిన.. అయినా
మా ప్రియమయ్య (ఏడు కొండెలతో)
ఒరేయ్! ఆ మంచమనే లోకమేదీ, రెండు
మట్టిలు అని తెచ్చివెయ్యి ఆ, మాకు
కాంచారమ్మా! కాస్త ఇల్లు వాటికి కుళించగా
మడిమించుకొనేకే వీరు ముగ్ధులై వెళ్తు
కున్నాను (అర్ధరాగ నిర్దేశితము)

కాదా! (అర్ధరాగ నిర్దేశితము) అలాగే నిలబడి
వుంటుంది

ఏడు (కట్టిలు తెచ్చి వస్తుంటాడు)

కాదా! ఒరేయ్! ఏడుకొండెల! ఈ మానవయ్య
లేదు వెళ్ళరా?

ఏడు! మాకు తెలివైనవమ్మగారూ! మానవయ్య
గారంటే మామే మేమంటే! ఏడు కాదా
కాల వేరుతరేడు వచ్చింది వచ్చును మాయకు
మమ్మయ్యం.

(చూడలేదుగా అంతా వస్తుంటాడు)

కాదా! (అనుమతంగా) అయితే ఇంకే! అయితే అలా
కొనవచ్చును!

ఏడు! మాకు తెలివైనవంటే! అయితే వీరిలోకేందీ
గానందీ!

కాదా (రెండుగా) వీరికావచ్చురాదా!

ఏడు ఇంకా నీ ప్రియమయ్యగారూ! వయస్సు
కాదుం లేదుకొంటే కొడుకాదా.

కాదా అలా!

ఏడు అవునుదీ! మన పతేం కాదుగోరి కొండకు
మూర్ఖులైపోయి.

కాదా! నిజంగానే ఏడుకొండెలు (అర్ధరాగ),

ఏడు! ఒప్పు మామోడు అప్పుకొంటే!

కాదా! (లోపలనుండి వస్తూ) ఏమిటా ఏడుకొండెలు
చూడలేదు!

ఏడు! ఇయ్యోలో కొడుకూడురాదా!

కాదా! ఇయ్యోలకారాదా!

ఏడు! మనపతేంయ్యగోరి! కొడుకూడు మాయ
కుందీ. మానవయ్యగోరి, మా నీ ప్రియ
మయ్య! ఆ:

కాదా! అలా ఏమిటా మత్తె చెప్పి నిజమేనా!

ఏడు! అవుతుందో ఇప్పుడే అవుతు మాయకు.

కాదా! (అనుమతంగా) మామా మానవయ్య
కాదా! మా అమ్మయ్య కా వెంట (చూడరా)
చెప్పవచ్చు!

కాదా! వీరిలో! చెప్పకొక కాదారే చెప్పిందా!
(కట్టిలో మూలమేకము)

ఏడు! (వచ్చుకొని) అర్ధరాగం చెప్పకొంది
కాదా! ఏ! వీరియ్యం చెప్పకొంది! కొండలు
మరిగి మేలుకుంటే వీరివల్లెలుగావుంటే!

ఏడు దీర్ఘం. (లోపల వెళ్ళాడు)

కాదా! మాకు మానవయ్యయ్య కాదా

కాదా! ఏమిటి కాదారే చెప్పిందా!

కాదా! వీరిగాను కాదా చెప్పకొంది అమ్మ కొడుకు.

కాదా! కాదు వచ్చును తెలివీ కొడుకు.

కాదా! అవుతా! మరెవరాయనాయనా అయ్య
కొంటే, లేదా

కాదా! కాదా అయ్యకు కొంటే!

కాదా! అయితే నాని పరామి! కొంటేం చూడంటు
దుంటానా!

కాదా! ఏ నాదిదంటాను! అమ్మకొన్న చెప్ప
తీరుకొట్టాది.

కాదా! మరీ మా అమ్మయ్య కోరగిమానే చెప్ప
వుంటుంది.

కాదా! కోరగిమయ్యదీ! లేకునే లేదు కమ్మ
కొంటే

కాదా! అయితే ని అయ్యకొన్న వస్తుకొంటానా!

కాదా! ఆ మామ మా అమ్మయ్యనే అయ్య!

కాదా! అయ్యకొన్న కాదేం యింకా! వీరికి మరీ
అయ్యకును

కాదా! అలాకొన్న వస్తుకు. కొంటేం లేకు
మదా వీరు వీరు నిలబడకము.

కాదా! వీరు చెప్పలేదు అయ్య.

కాదా! వీరి!

పట్ట పోరు

కాదా : ఇక్కడ మన దుండ్రం ఒక్కోడు మాన
నిలబడి, అతన్ని మానవత్వం గానీ అన్నయ్య
విశ్వాదునివలనా చూడాలి.

కాదా : ఓ! తప్పకుండా. నీటి నీలంబి అయినదా.
అనులదా మేమిటి, పోయినదా

కాదా : అలా తీర్చి కొత్త మన నివసించు..

కాదా : అలా, దానిని మేమెప్పుడో నీ పట్టం తో తీసి
కా పట్టం తో తీసికొని కాంచారమొకటి?

కాదా : నీ కడుపు పున్నా మానవత్వం (అతను
కానవలసినట్లు చూడాలి)

కాదా : నిరసన, కాంచారమొకటి కానవలసినట్లు,
నీయను గలవెనుకొన్నాడు అన్నాడు (చూడండి
మరి)

కాదా : అయ్యో! కా మరొకరినో. నిరస
నోడిలోనికి అనుకుని అనిచిపోయాడు పదవ
(ఇద్దరూ లోనికి వెళ్ళిన కొంతసేపటికి ముట్ట
మండి చూడవలసినట్లు అనుకుని నిరసన తీర్చుకు
కున్నాడు తీర్చుకుని పదవ, నిరసన, నిరసన
నిరసన గానీ, నిరసన నిరసన, నిరసన గానీ,
నిరసన మానవత్వం)

రాదా : రాంబి రంబి. ఇలా మానవత్వం.

తీర : (కన్నీటిని మానవత్వం పడు కొంచెం
లోపలమండి వచ్చాడు)

రాదా : (నిరసన) నిరసన పడుకొంటుంది!

పడు : నిరసన తీర్చుకుని వచ్చాడు!

రాదా : అ నిరసన అని లోపల పడు

పడు : నిరసన. (నిరసనతో చూచి) నిరసన మాన
వత్వం కాదు!

తీర : (నిరసన పట్టం) తీర మానవత్వం గానీ
నిరసన మానవత్వం. కానీ నిరసన పట్టం
మాన

పడు : అలాగా! నిరసనతో చూచి! మానవత్వం
మానవత్వం గానీ వచ్చింది.

తీర : అవును. మానవత్వం తీర్చుకుని వచ్చాడు!

పడు : నిరసన

రాదా : నిరసన తీర్చుకుని తీర్చుకుని తీర్చుకుని
పడుకొంటుంది! (లోనికి వెళ్ళాడు)

పడు : నిరసన (నిరసనతో చూచాడు)

తీర : ఇక్కడ కొంచెం! (నిరసన గానీ వచ్చాడు)

పడు : కానీ పడుకొంటుంది!

తీర : అలా అని అని కానీ నిరసన తీర్చుకుని, నిరసన
అనుకును.

పడు : పదవ తీర్చుకుని రంబి.

తీర : నిరసన అయ్యో! మాన (నిరసన గానీ వచ్చాడు
అనుకును)

పడు : అయ్యో.

తీర : ఇలా వచ్చినా కా

పడు : (నిరసన పట్టం)

తీర : నిరసన కొంచెం తీర్చి కానీ మానవత్వం మాన
(నిరసన గానీ వచ్చాడు)

పడు : మాన కానీ మానవత్వం తీర్చుకుని తీర్చుకుని

తీర : మాన! నిరసన అనుకును చూచి! నిరసన
మానవత్వం తీర్చుకుని

పడు : పదవ తీర్చుకుని రంబి. (పదవ తీర్చుకుని పడు
కాదు)

కాదా : (లోపలమండి మానవత్వం వచ్చాడు) చూచు
కానీ వచ్చాడు!

తీర : తీర్చుకుని కానీ వచ్చుకుని కానీ తీర్చుకుని (నిరసన
లోనికి వచ్చాడు చూచి) (పదవ తీర్చుకుని మాన
వత్వం తీర్చుకుని వచ్చాడు)

రాదా : మానవత్వం మానవత్వం మానవత్వం తీర్చుకుని తీర్చుకుని
కానీ వచ్చుకుని వచ్చాడు (చూచు తీర్చుకుని)

తీర : తీర్చుకుని పట్టం తీర్చుకుని. అనుకును
చూచి! నిరసన మానవత్వం మానవత్వం మానవత్వం
నిరసన! కానీ మానవత్వం తీర్చుకుని మానవత్వం
మాన!

రాదా : అయ్యో! కాదు మరి! నిరసనతో పదవ
చూచి! నిరసన తీర్చుకుని వచ్చాడు!

తీర : మా మానవత్వం మానవత్వం తీర్చుకుని, అనుకును
మానవత్వం తీర్చుకుని తీర్చుకుని!

రాదా : నిరసన మానవత్వం తీర్చుకుని మాన!

తీర : అయ్యో!

ఏ ట్ట పోరు

రామా! ఆర, మనకాకగారు... ఎంతకదా! మాగలం పేర చిత్తం.

పేర మీ అంత చెప్పండి!

రామా! వారి ఉద్దేశ్యం తెలియాలిగా!

పేర : చూడండి అమ్మయ్యగారూ! ఇంకా మూడు రుద్రులుంటుంది గాని ఈ రుద్రులు మా రుద్రులతో పోరుకు పరిపూర్ణమే!

రామా! కాగా అమ్మగారు.

పేర : మీ భాగం పెరుగుతుంది, మీకు చిన్నతం తెలుసు, మీకు రుద్రులతో మా భాగం పెరుగుతుంది! అమ్మ కాస్త కలిగివుంటుంది.

రామా! అలాగన్నది కావాలి ఇక నీ నేం మాట్లాడు.

పేర : ఇప్పుడు చెప్పండి మీ ఉద్దేశ్యం!

రామా! ఏమయినా ఒక మధ్యమం.

పేర : భావం.

రామా! ఏమిటి? (హాసితో)

పేర : మధ్యమం! చిల్లగలవలె ఉన్నదిగానూ పరిపూర్ణం భావం! మరీ కాదు! (మరుకాదు)

రామా! (సంతోషంగా) పూర్వతనం, అయ్యింది.

పేర : పేర! తమరే పరిపూర్ణం కావాలి.

రామా! (చిరునవ్వుతో) ఒకటి! పూ?

పేర : పిల్లల గలవాణ్ణి.

రామా! నేనుకాదు! చిన్నవాళ్ళ మాటలేదుగా!

పేర : అమ్మ ఎంతోమంది! కానీ... ఇంకా ఆర కొరవాడుకొన్నాడు.

రామా! పేర అలాగే.

పేర : (సంతోషంగా) మీరుంటున్నా! ఇంకెందుకు అమ్మ! విన్నయింతుకోవలసి తరవాడు... మోస్త్రీ (మరుకాదు) కానీ ఒక్కడు.

రామా! చెప్పండి.

పేర : పూర్వతనం కాక పూర్వం నేను పెరుగుతున్నాను! మీరుకాదు!

రామా! (పూర్వతనం) తోందా? అది మన ఇంట్లో పూర్వం ఏమయిందో మాత్రం!

రామా! కాదు! అవలంబం! అలాగే అవలంబం, మీరు కొంచెం విన్నయింతుకోండి! ఒక్కడు ఏమయిందా! (అలాగే అవలంబం అలాగే కాదు).

రామా! (పూర్వతనం) పూర్వతనం! పేర : పూర్వ తనం..

రామా! పూర్వతనం! పూర్వతనం! పూర్వతనం! పూర్వతనం! పూర్వతనం!

పేర : సంతోషం.

రామా! చూడండి! మీ పేరమే! కాదు తెలియదుగా!

పేర : కాదు! పేరయ్యగారు.

రామా! ఇంకా! పేరయ్యగారు! మీకు తెలియదుగా!

పేర : కాదు! పేరయ్యగారు! పేర : మీరా! పేరయ్యగారు!

రామా! కానీ! (గతంలో) పూర్వతనం, మీరు పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

పేర : (పేరయ్యగారు) అలాగే ..

రామా! మీరు! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

పేర : పేర! పేర! పేర! పేర! పేర! పేర! పేర! పేర! పేర! పేర!

రామా! (పేరయ్యగారు) పేరయ్యగారు!

పేర : అమ్మయ్యగారు! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

(పేరయ్యగారు)

రామా! (పేరయ్యగారు) పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

పేర : (పేర) చిత్తం! కానీ! అలాగే! పేర!

రామా! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

పేర : (పేరయ్యగారు) పేరయ్యగారు!

రామా! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు! పేరయ్యగారు!

ఇప్పుడు మా రాజు దేవుని పంపిస్తాను, మీరూ
సంబంధము మానుకొనుట నీటికి వేళ్లు వేసి
అపరాధమున ఏమి చేసినా వాడెప్పుడీ కా
అయితే! కొని దేవుని, మీరు వేర్వేరు
వారికి నయం చెబుతుంటే చెబుతున్నాను.

శేరి మఱి (ఏదో చెప్పటాడు)

కాదా! (నీరయనగా) మఱి శేరి నీటికి వేళ్లు వేసి
చుట్టుకున్నా వానిని చూడకండి లేదా.
(చుట్టు దిగింది నీటిలోకి మాత్రమే)

శేరి (అనుకుంటూ) అలాగే నండి

కాదా! లోనికి వెళ్తుంటున్నాను, వెళ్తుంటున్నాను!
శేరి అయ్యో!

కాదా! మీరు ధోవతేనీటిలోకి జిక్కుకుంటే
పుంటుంది మీరు మా రాజుతో ఈ గొడవ మీ
చెప్పుకుంటా ఏం తెలిసిందా? (గొడ
వకు)

శేరి చివ్వి, నిత్యం కానీ చెబుతున్నాను! తప్ప
కుంటా వెళ్తున్నాను.

కాదా! (చివ్వి నాచు) మా రాజుతో ఈ విషయం
చెప్పాలో మీరు మఱి తెలిసినట్లైతే అదే
పుంటుంది

శేరి (అనుకుంటూ) చి. చివ్వి అంతవరకు
అట్లు చేయకండి (గొడవ నండి కాంచారమ్మ
కంటే దిగింది)

కాంచా! అది మా మా కాంచారమ్మ! నీరు నీరుగా
అ ఇప్పుడు మా కాంచారమ్మ, నీరు నీరుగా
చెబుతుంటున్నాను

కాదా! (లోపల నండి) ఇంకో కాంచారమ్మ! నీరు
నీరుగా చెబుతుంటుంది నీరు, ఏదయినా చెబుతుంది
మరిగ కాంచారమ్మ తెలిసినట్లైతే

కాంచా! (నీరుగా) ఎంతో కానీ తెలిసినట్లైతే అదే
చెబుతుంది నీరు అయితే నీరు, ఇది కాంచారమ్మ
చేతుంటా?

శేరి (కాంచారమ్మ కంటే చివ్వి, అ గొడవ నండి
చివ్వి చెబుతుంటా)

కాదా! (నీరుగా) నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా
చెబుతుంటా అయితే నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా
చెబుతుంటా అయితే నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా

మాత్రం (చివ్విగా) కాంచారమ్మ! (చివ్విగా
(చివ్విగా) చెబుతుంటా)

శేరి మాత్రమే! (నీరుగా) చెబుతుంటా)

కాంచా! (చివ్విగా) ఇంకో ఏదయినా చెబు
తుంది! నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

శేరి (ఇంకో కాంచారమ్మగా) కాంచారమ్మ! నీరుగా
చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! కానీ కాంచారమ్మ!

శేరి ఏ కాంచారమ్మగా? కాంచారమ్మ! నీరుగా
చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా! నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! పుంటుంటా (చివ్విగా) చెబుతుంటా!
(లోపల నండి) చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! లోపల నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

నీరు నీరుగా చెబుతుంటా కాదా?

కాంచా! ఏదో చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

నీరు (నీరుగా) చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! తెలిసినట్లైతే అయితే (చివ్విగా) చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

శేరి! (నీరుగా) చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! కానీ కాంచారమ్మగా కాదా!

శేరి! ఏదయినా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! ఏదయినా!

శేరి! నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!
నీరుగా చెబుతుంటా నీరుగా చెబుతుంటా!

కాంచా! నీరు!

పిట్ట ప్రోదు

శేర! కన్నెడు చాటుతోంది ఇది నా కేవలమూడు
శాసం చూపుతూ యిక్కడి తిట్టుకులేదు.
అందుచేత

కాందా (తీరకం) అంగులేతి!

శేర! అలా ఏం లేదు

కాందా! ఇదానో శేరశివునిగా! ఈ తంతుంట్టి
నాకు తెలుసుకొని, ఇలా చావిన బాధ్యుడు
దానినైతే బండ్లను కుడినే కేళ్ళు నాకుతును
బాధ్యులను తిరగార్చింది! ఆవ్యయం తిట్ట
కేళ్ళుగాని ఇంకా తెలుసుంది

శేర చిత్తం భావనాని కిష్టంబు

కాందా! నుతం ఫర్వాలేదు ఒక్క భూటకం త్రుటి
యెవరినైతే (ఏకకాంక్షలు పండితో కలలాడు)

కాందా (శేరశివుని) తీసుకొంది

శేర! (తీసుకొని లోపలి చూడటాడు)

కాందా! ఇంతే బాటుతుంటేనే, ఇంత అటు
కాస్తా బిటుగాళ్ళి!

ఏడు వీంటే శేరశివునిగా ఎవరికానా?

కాందా! నుత్రు వీరు నూరుకొని లోపలి వెళ్ళరా
ఏడుకొంపెయి.

ఏడు! వీరిని (లోపలికి వెళ్ళాడు)

కాందా! ఇక కేవలమూడు చెడుకా

శేర! అలా, ఏంలేదు వాడుకునికొని చెప్పి
బాధాదు

కాందా! ఏడుకున్నానే నేనుకొన్నాను చెప్పు అయ్య
బంధువులున్నాడు

శేర అలాగే (వెళ్ళుచుగా వెళ్ళుకొంటాడు)

(లోపలికి వెళ్ళి రావడంబట్టి కాని అతడుగా
వస్తాడు అయ్య చెప్పి తీ ఏడుకొంపెయి
కలలాడు)

రామా! అలా అలా అనేదింటే శేరశివునిగా!
ఎక్కడికి?

శేర! (అలా) ఎక్కడికో వెళ్ళే గుహారం కాకం
బట్టింది! కా ఇంటికి వెళ్ళుకున్నాడు (వెళ్ళి
బాధాడు)

రామా! (వెళ్ళగా వెళ్ళి (బాధాడు) నా అవరాధ
నుడుకునా తొలగే ఉన్నానంది.

శేర! నా కన్నెడు చాటు! ఈ ఇంటికి రావడం
కానీ కన్నె నుత్రు (వెళ్ళుకోకుంటాడు)

రామా! (వెళ్ళుకున్నాడు) అలాగే అందరికీ రిడతు
నుడుకో వెళ్ళింది (కాందాంబట్టి) ఏడు
బాధ్యులు ఇంటికా! కన్నె నా అన్నానా!

కాందా! ఏడుకొని అవలంబం! వెళ్ళుకున్నాడు
రామా! అలా

కాందా! ఏం ఎందుకంటే! కా నూరుకు నుత్రు
గొప్పానీ తిరుగుతూ ఈ కన్నెనుడి!

రామా! (వెళ్ళుకుని లోపలికి) ఇలా! బాధ్యులు కా
ఇంటికి బాధ్యులు కన్నెనుడి! కలలాడు కా!
(శేరశివుని) శేరశివునిగా! నూరు
కొంపింటి తీసుకు వెళ్ళుకుంటా కా! అలా ఎవరి
నుత్రు నా వెళ్ళుకు! నూరు వెళ్ళుకుంది

శేర! ఇంత అవలంబం బంధువు

రామా! అయ్య ఎన్ను కేవలంబట్టి (వెళ్ళుకున్నాడు
కొని) ఇంత తెలుసుకొని

శేర! అలా అయ్య నూరుకొని తెలుసు! అయ్య
కులలాడి! నేనుకేవలంబట్టి

రామా! అయ్య నా వెళ్ళుకు! కా ఇప్పుడు నేను
వీరికొంపె!

శేర! చిత్తం

కాందా! అయ్య నేనుత్రు వీరిగానీ కా వీరిను చేరుకొ
వట్టా అయ్యయా! నేనుకేవలంబట్టి కా!
(ఏడుకుంది)

రామా! ఏడుకొని నేను వీరిను చేరుకొంటాడు
ఎప్పుడునా బాధా యిచ్చానా! శేరశివు
నిగా! నూరు లోపలికి వస్తానంది తెలుసుంది.
తీసుకొన్నా వీరుకొంపెయి!

ఏడు రావడికా! (శేరశివుని, ఏడుకొంపెయి లోప
లికి వెళ్ళాడు)

కాందా! అయ్య నేనుత్రు వీరిగానీ కా వీరిను చేరు
కొన్నానంది నూరు అయ్యయా!

రామా! నీ కెలానో తీసుకొని నూరు!

కాందా! (నూరుకొంపెయి) అయ్య నేనుకేవలంబట్టి,
నీ కానోనీ, ఈ కానో ప్రాణం తీసుకొ
కొంటా ఇంత ప్రాణంబట్టి!

కాదా (బయటనుండి వచ్చి) అర అర! అదేమిటి
కాంచారెవ్వరినా? అలా దుఃఖానితోనా? నేం
లచ్చేం పొచ్చినా?!

కాదా ఇంకా? నే (అంతకుముందు కాదానితో) నువ్వెవ్వరినా?
కాదా? కా అమ్మ! నేను నివసించుచున్నాను
ను! (చీకెట్టించి)

కాదా! ఏమిటి అమ్మ? కాదా!

కాదా! (చూపుతూ, మరొకరు చూపుచు
చుట్ట చూపుతూను)

కాదా ఏం కాదా చూపుచున్నా?

కాదా! ఏం చూపుచున్నా?

కాదా మీ తెలివైన గొప్పతనం అని!

కాదా! గొప్పతనం! నీవు చెప్పినట్లు చెప్పకుని
మీరు కా ఇంటికొచ్చిన చెప్పకుని నీవేమి
చేయిం పనిచేసా?

కాదా ఎందుకి?

కాదా అ చేరయ్యినాను, కాదా! సంబంధం వీర
పట్టుకొంటున్నా కొద్దిగా, అయ్యి కాదా
చూపుచు అని, ఇంటినుండి వెళ్ళిపోయింటున్నా
ఇకనుచునా పనిచేసా!

కాదా అదేమిటి కాంచారెవ్వరినా? అంతకుముందు
పడితే యెలా?

కాదా నీవు అలాగే అంటున్నా కాదానితో
కాదా? నువ్వెవ్వరి అనుకోవచ్చునా?

కాదా ఏమిటి? ఇంకాలో నీ పాత్రకునా ప్రాంత
కాదానితో నువ్వెవ్వరి? సరే! చూపుచు మీ
రంతా తన్నుకొచ్చినా సరే; కా కొడుక్కి
చూపుచున్నాని సంబంధం భావం

కాదా కొన్ని అలాంటి చూపుచునా? అంత
నీ ఇష్టం చేసుకో.

కాదా కొన్ని? మీ ఇష్టం? కా కొడుకు చెప్పి!

కాదా అదే నీ కొడుకు వచ్చుకోవడా అని.

కాదా కా కొడుకు కాదుట కొంటావా?

కాదా సరే అదే చూపుచు నవ కాంచారెవ్వరినా.

కాదా! ఎక్కడికి?

కాదా ఈయనతో నవచేయి! అదేమిటాను కాదా? నీ
అనుభవం. పట్టికొచ్చినా? నవచేయి నవ.

కాదా! ఇంకొచ్చి. ఎక్కడికయ్యా ఇంకొచ్చి ఎవరెలా
లచ్చినా సరే! కా కొడుక్కి చూపుచున్నాని
సంబంధం భావం.

కాదా సరే నేను చూపుచు, నవచేయి నీవు
చేస్తావా? (కొన్ని కౌతుకం చేరయ్యి, ఏడు
(కొంచెం లోపలనుండి వచ్చి.)

కాదా ఇంకా? చేరయ్యినాను!

చేరయ్యా!

కాదా! కా కొచ్చి ఇంకొచ్చి చూపుచు నవచేయి నీవు
సరే! చేరయ్యే చేరయ్యెనా నీవు చేరయ్యి
నవచేయి.

చేరయ్యి

కాదా! అమ్మ! నీ వచ్చుచేరయ్యి చేరయ్యి చేరయ్యి,
చూపుచున్నా చెప్పిచూపు. ఈ చేరయ్యి చెప్పి చెప్పి
చేరయ్యి

చేరయ్యా!

కాదా! కాదాను అయ్యి కాదాను అంటున్నా అను
కొంటున్నాను! కా కొడుకు చెప్పి! నీవు
కా ఇష్టం కొంటా! లెక్కయి ఏడుకొంటున్నా!

ఏడు కా ఎక్కడే ప్రాంతం కాదా!

కాదా! చూపుచున్నా చెప్పి, ఒక కలెక్షన్లుకా, నవచే
నవచే అయ్యి అయ్యి ప్రాంతం కాదాని. ఇంక.
(చీకెట్టించి చూపుచు) (ఏడుకొంటున్నా చెప్పి
చూపుచు)

లెక్కయి ఏడుకొంటున్నా!

ఏడు అయ్యి!

కాదా! నవచేయి. కలెక్షన్లు చేరయ్యెనా, ఏడుకా
చేరయ్యి

ఏడు! చేరయ్యి

కాదా! కొంతమంది ఇంటిలో వచ్చి! నీవేమిచూపు
కాంచారెవ్వరినా.

కాదా! నీవు చూపుచున్నా చెప్పి! నీవుచూపుచు,
ప్రాంతం కలిసి నవచేయి. (కొన్ని కౌతుకం)

కాదా! చెప్పి ఇంకొచ్చి నీవేమిచూపుచు, కలెక్షన్లు చేర
య్యి!

ఏడు, అదేమిటాను! చెప్పిచూపుచు.....

కాదా! ఏడుకొంటున్నా!

విట్ట పోరు

ఏడు అయ్యో!
రామా చుట్టూ కోడుకూడలో కాళ్ళేరు.
ఏడు నీరే.
కేర కాసి చూడకు అమ్మయ్యగారూ!
రామా ఏమిటి?
కేర తొందరపడి అయ్యల కాళ్ళను
రామా మీదు తెలియదూరకోడి కేరయ్యగారూ!
కేర చిరే.

(కాంచారయ్య (టంబిలో తిరిగి వచ్చింది)

కాంచా వడ వారాయణయ్య రామా తోడబుట్టి
కాచ్చి తిమిరుకునిపించి ఏం బాధపెట్టాడో
చూస్తాడు.

ఏడు : భోజనం పెయ్యండి అమ్మయ్యగారూ!
కాంచా : ఇంకా ఈ భోజనం గంగ ముడతాకట్టా!
రామా పంపిడి (వారాయణయ్య, కాంచారయ్య
ఇళ్ళలోకుంటారు. బయటకుంచి రోడ్డుమీద
కేర చిరిస్తోంది) వారాయణయ్య, కాంచా
రక్కతి అగతుని పైకి కేస్తాడు.

రామా : వైద్యుడు కచ్చింది లాగుంది చూడరా
ఏడు (బయటపెళ్ళి కలకుతోరిగిస్తాడు) ఇదగోండి.
రామా (అందుకొని, పరీక్షించి) అబ్బాయీ రామా!
ఏడు ఏం కాకాని బాబా?
రామా తిండిపర పడకుండా!

(చింతి చూస్తాడు 21 తి రేరం, ఘోటా
వుంటయ్ అగుర్తాగా తి రేరం చింది)
కొంప ముగిసిందిరా ఏడు కొంపబా!
(తిగ్గరగా అరచి ముంపకొత్త)

ఏడు : ఏమి బాబా!
కాంచా ఏమిటా అమ్మయ్యో?
రామా : ఏం జరిగింది బాబా?
కేర : ఏమిటి చిరేమం? (అంతా అడుక్కా దిగ్గర
కొస్తాడు)
రామా : ఏం చెప్పకు వారాయణయ్య! నీ అల్లుడు
కాకొంప వియ్యకా ముందరాడు.
కాంచా : ఏం జరిగింది బాబా?
రామా : ఏం జరిగిందో, అతని తిరిగింది. బయట
చూడు. (తెలురందిస్తాడు.)

కాంచా : (అందుకొని లోలోపలే గలగలా చింది) అది
ఏమిటా! ఎంతవని కేరావురా!

కాంచా : ఏమిటి వారాయణయ్య బాబా?

ఏడు పైకి పడకుండా బాబా

కాంచా : ఇంకా చిరే కేమందిరా ఏడుకొంపబా! మీ
పరేరాబా ఒక కాశేటి పిచ్చి (కేమంది తెచ్చి
తెలుకోస్తాడు) ముందుగా తెలివే కాళ్ళ
కాచ్చి తిప్పకోడిని తెచ్చియింతర ప్తం వైద్యం
కాకాడు

ఏడు అది!

కాంచా : విజంగానా వారాయణయ్య బాబా?

కాంచా : నీమీద ఒక్క, కాంచారయ్యగారూ ఇదగో
ఘోటా ముందా పంపాడు

కాంచా : కొర మందావు కదరా చిరేగా! (భోగ
చుంటుంది)

కేర : కాంచా చూడండిరండి, ఈ కాంచా ఇలాంటిది
పహజంగా జరిగిపోతూనే ఉన్నాడు

ఏడు : మెత్తని పిచ్చిబాబా ఏమి బాబా పిల్లితీసింది
రండి బాబా! [తేర]

ఆర్థ ర సాయ న శాల ముక్త్య ల, (కృష్ణ)

(స్థాపిత ము 1925.)

ప్రశస్తాయుర్వేదోపదముల
నిలయుము. ఏ మందు కావలసి
నను మాకు వ్రాయుడు. నమ్మక
మైనవి లభింపగలవు.

ఆయుర్వేదభూషణ

వేటూరి శంకరశాస్త్రి,

ఎ. ఎం. వ. సి.,

Consulting Physician

ఉ ప గూ హ న ము

శ్రీ శివశంకరకావ్య

పూర్వా ర్థ ము

౧

ఎవరో యొక చోటుకాదు

ఇటీవలను తెప్పివట్టి
గాఢ ననునరించి యల్లు
కథన కావ్య మీ రచనము.

నరకమైన, కాకున్నను
నంఘటవలు విన్నవారి
పెదవులపై దరిహాసం
బుదయించుటయే తిథ్యము.

నంఘటవం బాదయిండు
నరనముగా సాగె, కాని
మధ్యమార్గమందు మిగుల
మౌనముగా నడచుచుండె.

వివిధగతుల రాగగాఢ
విద్వితముగ నొక్కనాడు
పరిణయోత్సవములోన
పరివమాన్తి నొందెనంట!

౨

మంథరాగహారమందు
మహిమనుల పంశిమందు
పుట్టినాడు యోగ్యుడైన
పునఃశ్రమకీర్త్యాబ్జుడు

అంగ్లదివ్యతోపాటుగ
అధ్యయనము చేసినాడు
తండ్రికడన కొంత కొంత
తైత్తిరీశువంహితలో.

వేదములో వర్ణితనూ
వివిధ దేవతాకృతులను
చిన్ననాటనుండి యరడు
చేయుచుండు మృక్తుతోడ.

పాకళాలలోని విద్య
కరినమాన్తి నొంది నంత
అవల నేది చేయవలయు
నన్న చర్య సాగజొచ్చె.
అంతలోన తండ్రి బోయె
అమ్మ చిన్ననాడె చనియె.
మిగిలె బంధువర్గమందు
తేనమామ యొక డతనికి.

మంథరలో పెంకుటిల్లు
మంచి పంటభూమియు గల
వరినికి, లేదేమార్త
మౌఢ్యకమ్ముగా లోపము
అగ్రహారమందు కలదు
అయిదుమార్గ పట్టభద్రు
లందుచేత తేనమామ
ఆ చదువే చదువు మనియె.

అతడు పట్టభద్రుడైన
ఆర్యజాత నిద్రి పెండ్లి
వైధవముతోడ కేయ
వచ్చు ననుచు మామకొల్కి.

3

తేనమామ కూతురైన
మీనాక్షి దేవి టాడ

ఉ ప గూ ష న ము

శక్తి కడలోన చెప్ప
శక్తియుగానట్టి పీఠి.
అనుదినమ్ము పీఠించెడి
యభ్యాసమువలన పీఠి
కలిసిపోయె మానవములు
క్రిముగా నుభయలకును.

చనువువలన నడుమనడుమ
చనుక్కారి చాక్కు లాడి
గూఢముగా ముద్దులాడు
కుమారి చెక్కిళ్ళ నతడు.

ఎనుగుగా పరుగుదెంచు
నేని మేనమామకూతు
రుల్లనముతో నలకిగ
నుపకూటాన మాచరించు.

పిన్నవారి రాగవరణి
పెద్దల కభియితమే కాన
ఐరిణయమ్ము నిశ్చయ మని
భావించిరి బంధుజనులు.

ఆమె జనని వాంఛితంబు
ఆయెడే పెండ్లి చేయ
మేనల్లుని చదువు ముగియు
మీద చేయ తండ్రి తలపు

౪

పంకినాడు మేనమామ
భాగ్యవగర కలాకాల
లోన తేరి చదువు మునుచు
మేనల్లుని మించినాడు.

అచటి కలాకాలలందు
అలభ్యమైపోయె తావు
చిరకలాకాలలోన
చేరినాడు తుడకు శక్తి

శక్తికొంత పీఠికొంత
వ్యతిస్థిత్తముగని యుండు
కారణమున శిల్పకళను
కడువడిగా నేర్చు కలిగ.

అచటి యొజ్జలెల్ల సిద్ధ
హస్తలైనవార లగుటకేసి
నచోభ్యాసులైనవారు
శ్రద్ధధాను లగుటవలన—

చిరకలాకాలలోని
జీవిత మాతని మిగుల
ఉద్వేగ ము ముఖ్య
ముల్లన ప్రదము నయ్యె

చలికాలపు సెలవులలో
వ్యక్తమును చేరువలకు
ఈ విద్యాభ్యాసచరిత
మెవ్వరికిని తెలువ దతడు

నిజము తెలిసి మేనమామ
విద్యురపాటొంది యపుడు
కొంతవడికి తెప్పరిల్లి
కోపముతో పనియె నిట్టి

“కలివోర్వి నురుడ వీవు
కులాలుండ వయినావా!
భావికామందు రాతి
చనివాడవు కానుంటివ!

ఉన్నయెడల నీ తండ్రియె
ఒక్కనోకా దీని? ని
విద్యావిషయములో నిక
విడిచినాను నా బాధ్యత!”

వినవశ్యముఁ కు శక్తి
విమనమ్ముం డగుచు పోయి

గోదావరితీరంబున
కొంతతడవు విశ్రమించె—
కాంచి శిథిల విగ్రహములు
గారమేశ్వరాలయమున
స్వామి దర్శనమ్ము చేసి
నదనమునకు జేరినాడు.

“ఇంత ప్రాద్దుపోవు పరకు
ఎచట తిరిగినావు బావో
అటులున్నా వెందులకి” కని
అడరముగ నడిగె కన్నె.

“మీ నాయన యే మననో
మీనా, మీన్నావు కదా
చెప్పుము నీవైన నిజము,
శిల్పవిద్య మావ్యంగి” —

అ మాటల కఠోక్తిని
అనునయనునర్థముతోడ
“తనకు నచ్చు కార్యములే
తత్పరతం జేయదగును.

“నన్నమాట కేది కాని
నా ప్రతిమను చేయుదువా?
మిగుల ప్రీతి శిల్ప” మనుచు
మీనాజీ చేవి పలికి.

బాలపలుకు సమాయికపు
భాషణముల తెప్పరిల్లి
చిరునగవున శిర్మ యామె
చెక్కిరులను ముద్దాడెను.

౧౧

మేనమామ, మేనత్తయు
మీనాజీ చేవి కూడ
చారించుచు నున్న వినక
వస్త్రిగామును విడిచి నెరతు.

నిజకళ పురుషోత్తముండు
నిష్ఠతోడ నభ్యాసము
చేయుచు వ్యక్తముగాని
సిద్ధహస్త డగుచుండెను.

భారతీయ శిల్ప చరిత్ర
పౌరాణికగాథావళి
పాశ్చాత్యకలాదర్శిత
పరిచయించుచుండె నతడు.

చేతనిండ ధన ముండుట
చేత ప్రసిద్ధాలయములు
కళాక్షేత్ర దర్శనమ్ము
కాచించుచు నెలవులలో

చిత్రలోకవిహారణంబు
చేయు నతని కష్టదేవుడు
మీనాజీ చేవి రూపు
మెలగుచుండు స్మృతిపథమున.

౧౨

అచట మంధేనాగహార
మందు తల్లి తమ తనూజ
పరిణయోత్సవమ్మునూర్చి
భర్తను త్వర పెట్టుచుండె.

“అన్యేషణ చేయుచున్న
ననుగులిడ్డ పెండ్లికొరకు
యోగ్యుడైన వయి డిచట
ఒకడు కూడ కానరాడు.”

“మేనల్లుడు చెంతనుండ
మీనాజీ వేరే వరు
డెందులకో? మీ బాక్కులు
ఎవ్వడు చిత్రముగ నుండు!”

అనెడి భార్యభాషణముల
కడ్డ పచ్చి భర్త యనియె :

ఉ ప గ్రా హ న ము

“బామ్మలు చేపడితానికి
పుత్రిక నట్లేయగలను!”
“ఇదియో మీ సంజేహం,
మింకేమో యనుకొంటిని.
పురుషోత్తమశిష్యుడేమి
భూలోపము, ధనలోపము?
చేయవచ్చు సంపాదన
శిల్పకలామూలమున
మంచిచేరు వచ్చు ననుచు
మన మీనాక్షిమ్మ మితము.”
ఇట్లు భార్య ప్రతివచనం
మించినంత, యజమానుడు
ఏమి యనక శిరసు మూత్ర
మిట్టటు కవలించినాడె.

౪

పెట్టలతో బుట్టలతో
పెద్దపెద్ద యుట్టలతో
వ్యగ్రాణుమువండు దిగుచు
వ్యగ్రహమ్ము చేరె శిరస్సు.
పరివహాద్రి చేసి విద్య
భాగ్యవగర కలాకాల
విడిచి వచ్చి మంథెనలో
వీశేమింప దలచినాడు.
ఎనిమిదేళ్ల నారాయణ
ఎగురుచు నుల్లసమువను
అమ్మ, బావ వచ్చినాడె
అనుచు తల్లితోడ తెచ్చె.
“నాకు చేయివీర లేదు—
నారాయణ, మీనాక్షి,
బావను పిలుచుకు రండని
చంపె ఐనని ప్రితితోడ.

తెచ్చుకొన్న వస్తువయుము
తీర్చిదిద్ది, వారి పెంట
ప్రక్క-చిథిలోన మామ
భవంతికిం జేరె శిరస్సు.

మేనల్లకు పట్టుచీర
మీనాక్షికి నారాయణ
తెన్నెన్నో వస్తువులను
వర్చించి యిచ్చినాడు.

కుళలాదిక మడుగు పెనుక,
సోదావరి కీగి వక్త్రు
అట్టె ప్రాద్దుప్రవళింప
నని పురుషోత్తము డరిగెను.

భోజనార్థ మరని లిలువ
జోయినపుడు రాత్రి కన్య,
“ఉండుండుము మీనాక్షి,
ఒక్క-చాని మరచినాను”—

అని యుతండు చేటి తెరచి
అందలి ముక్తముల దండ
దీసి యామె కంకంబున
చేసి యుదయత్నముగా—
పెనుకకు రెండడుగు లేసి
వీక్షించుచు నామె మోము
చిరువగవున ముందు కరిగి
చెక్కిలి ముద్దాడినాడు.

“పెద్దదాన వయినా” నని
పిల్ల చలుక లజ్జతోడ,
ఉల్లసముతో నరండు
ఉపహాస మొనరించెను.

౫

అత్త భాగ్యవగరవార్త
లడిగి, పెనుగు చేయుచేత

ప్రస్తావన చేసే సతని
పరిణయప్రవృత్తిగూర్చి.
కొంచె మవల గదిలోపల
సూరుచున్న మీనాక్షీ
దేవి యాక్షణము నందు
తేరె చూచుచుండె సతని.

“ఇంక నేను వ్యతర్కముగ
నెవటవైన నుండవచ్చు.
కాని మహానగరమండె
కాపురము లాభకరము.

“ఇంతవరకు లేదు కాని
యిపు డిపుడే మనసు పెండ్లి
మీది కొరిగుచున్న దనుచు
మీనాక్షీని జూచినాడు.

తృప్తితోడ లజ్జతోడ
దీరించెను కన్నమోము.
జననియు గ్రహించి పారి
వెరిగి మురిసిపోయె లోన.

౯

కరీంనగరు కిరిగి మరల
గ్రామమునకు వచ్చినట్టి
భర్తతోడ బిడ్డపెండ్లి
ప్రస్తావన చేసే భార్య.

“పట్టణాన రకరకాల
పక్షుల కీక్షించునట్టి
అందగాడు పురపక్షము
దమ్మాయని పెండ్లాడునా?”

“మీ రెరుగదు కాని స్వామి,
మీనాక్షీ పురుషోత్తము
లన్యోన్యము ప్రీతిమగు
లయినారని నాకు తెలియు.”

“పెండ్లి కింత త్వరయేటికి?
బిడ్డకు—నీ కడుక లేదా?
పడసారము పడునాలుగు
వర్సిరాలు నిండలేదు.”

కర్మనివయ మన్న మున్ను
చాల విగ్నియున్న భర్త
మెత్తబడుట చూచి భార్య
మిక్కిలి సంతోషపడియె.

భారతీయదిగ్రకలా
ప్రదర్శనము జరుగగలదు
నాల్గునెలల గడువులోన
నాగపురిని ఆనుచు దెలిసె

వృత్తిలో ప్రకటనము
ప్రచోదము గూర్చి, కర్మ
పంచ నెంచె శిష్యుర్య
ప్రదర్శనకు ఆవధిలోన.

వివరించుచు శిల్పశాస్త్ర
విగ్రహాంపు లక్ష్యముగా
మీనను మాన్యుడ బెట్ట
మొత్త ననుజ్ఞ వేడె

కొంత బెరుకుతోడ మీన
కూరుచుండె గాని, లోలుత
సిగ్గు వీడుకొలది వరకు
చెప్పె భంగి పోయించెను

“నీ ముఖము మీనాక్షీ,
నిండుదైన, ఇంచుకంత
దగ్గరలై కన్నుదోయి
తిగ్గించెను సౌవ్యవము.”

అని కొలతలు తిసికొనుచు
ఆవ్యయందలమున కరకు

ఉ ప గూ హ న ము

ప్రారంభము చేసె నామె
ప్రతిరూపము మృత్తికతో.

నిర్మాణము ముగిసినంత
నీ భంగి మెచ్చితినిని
అతడు మీన చెక్కిళ్ళయ
అలలిగ ముద్దాడినాడు

మీన బాహుగతిక లతని
మొదలను పెని వేసి కనులు
మూసి యతిని పెదవులపై
ముద్దగొనియె దీర్ఘముగా.

ఎటనుండియో వచ్చివట్టి
యెనిమిదేండ్ల నారాయణ
వంశభమమున గాంచి పోయి
జననితోడ కైప్పినాడు

“అక్కకు బావకును చెండ్లి
అగును రెండు నెలలలోన,
భార్యభర్తలు వారలు
ఎనిపాడవు నీ కేటికి?”—

అనుచు తిల్లి ముందలించి,
ఆవల నేకాంతమందు

పుత్రికతో, నిన్ను తాళ
బోవనీకు బావ ననియె.

అన్యదృష్టి తేక శర్మ
అధికనిష్ఠతోన శిల్ప
నిర్మాణమునందు భారీ
నియంత్రాంతరంగు డయ్యె.

వ్యవస్థనంద కాంతశిలా
శకల మితని టంక పాతికి
అనుదినమ్ము రమ్యజీవ
తాకారము చాల్చువా.

శిల్పమూర్తి పరివమాన్తి
చెందినపుడు మీనామ్మ
దేని అక్కజంబుతోడ
దీని నామ మే మనియెను

నీ చేరే యనుచు నామె
నిద్రపు చెక్కిళ్ళమీద
ఓలికించుచు ముద్దు, లామె
నువగూహని చేసినాడు

భద్రము కావించి మూర్తి,
“చదర్శనమునందు నాకు
బహుమానము వచ్చుచేరి
ప్రణయినికే అర్పణము”—

అనుచు పరవనూత్తు లాడి
ఆవల తిద్దిగ్రహమును
వ్యవధిలోన నాగపురికి
వ్యయముగ గొనిపోయినాడు

ఆవల ‘ఉపోదేవతకే’
అఖలభారతీయ కళా
ప్రదర్శనమ్మునంద భ్రమ
బహుమానం బిచ్చినారు.

వర్ణవరక మొకటి, రెండు
వహన రూఢ్యముల ధనము
పురుషోత్తముడను శిల్పికి
పురస్కార మని తెలిసెను.

వికాల్బాధ జేకేమందు
నిశ్చల గోదావరితట
నికట మంథెన్నాగచార
నివాసి యీ శిల్పి యనిరి.

పుత్రికలం దీ వార్తలు
ఎరియించుచు మేనమామ

హర్ష మొండె ప్రసిద్ధాంధ్రు
డల్లుడు కావన్నాడని.

“మేలమాడినాడ నాడు
మీనా, నీ లోడ ప్రతియ
కుపోదేవతాభిధాన
ముందిరి : వైదికుడ కదా!”

“ఓకు పెండ్లి యెప్పుడు రావ!”
“నెలలలోనె యనుచు వచ్చెడు
ఉత్సవకార్య మొంది యామె
నువసూహన చేసినాడు.

“నీకు లామ్ములినుతు లేదు,
నేత్రముల నందులేదు,
ఉండుచేది నీవు మీన,
ఉపోదేవతాకృతివే!”

అనెడి శిర్సి వాక్కులలో
ననురాగము గ్రహింపక
అవ్వ కంటెనె ఖిరి
నా ముద్రియ యులికిడియె.

వివాహము చేయ మామ
వేగిరివడుచున్న శిర్సి
“తల్లె యేటి! మామయ్యా,
తాళు దించుకంత” యనుచు.

ఎందులకో మీన యతని
యెదుట బడుటయైన గాని
మాటలాడుటైనగాని
మానుకొనియె నాటమండి

శిర్సికు నన్యనవధలు
జలసాలును మెం దాయెను.
నడచుచుండ నిండుహర్ష
కల్లోలములో దినములు.

హోటకవరకము ద్రవ్య
మతనిచేరి కందివపుడు
మేనమామ యింటి కరిగి
మీనాగీ చేవి కరడు—

పెద్దవాడు చూచుచుండ
ప్రీతితోడ నమర్చింప
యర్పించగ వుడుపోత్రము,
దామె నతని వారింపెను.

తప్ప తప్ప స్వీకరించు
తల్లియని తల్లి పలుక
అలుక కన్య నివారింప
నప్రతిభుం డయ్యె శిర్సి.

ఇది యంతయు గమనించుచు
ఎనిమిదేండ్ల నారాయణ
ఒక్కసారి పెద్దలగని
లిక్క మొగము చేసినాడు.

ఉత్తరాధ్యాయము
౧

అవల నొక వారమునకు
పానుమకొండనుండి వారి
చుట్టాలు వివాహోత్సవ
తుభలేఖను బంపినారు

నంబరవడి మేనమామ
నకుటుంబముగా నచటి
జనుకోరికతోడ చాల
నన్నాహము చేసినాడు.

అవట పెండ్లియైన విదవ
ఇచటను మన యింటిలోన
పెండ్లికి ఆ బంధుజనుల
విలలమనియె యజమానుడు.

మీనాక్షీదేవి ముఖము
మిక్కిలి లిప్సరై, కాని
శర్యవదనలింబ మందు
సంతోషపు చిన్న లేడు.

హనుమకొండ కరవి గూడ
నాహ్వనము చేసినారు
పెద్దవారు, కాని యరకు
భీష్మించిన యట్లండెను.

ఎనిమిదేండ్ల నారాయణ
యీవల కాకనిని దిలిచి
అక్క నిన్ను పిలువ మన్న
దొక్కపారి యని చెప్పెను.

దరహాసముతోడ మీన
“రవ్యక రావరెను బావ!
హనుమ కొండలోని పెండ్లి”
కని యాకని దేరిచూచె.

శర్యక్రింది చూడ్చితోడ
నరే యనుచు శిరము ద్రిప్పి
పెండిలివయనము కోసము
పెట్టెలు నవలించినాడు.

బావగూడ హనుమకొండ
బయలుదేరు చున్నాడని
నారాయణ చేసినాడు
నాట్యము సంతోషముతో.

చేతులను సంబరముల
దిండులలో పాటలలో
గడిదిపోయె అందునాళ్ళు
క్షణ్ణ పాయ దీర్ఘంబై.

మీరందడు రావలయును
మీనాక్షీ వివాహమునకు

మా యింటికి త్వరలోనే
మంథ న్నాగహారమునకు.
అనుచు మేనమామవారి
నాహ్వనము చేసి, అవల
శర్యముఖము విలోకించి
సంతృప్తిం కెందినాడు.

బంధు జనములో నొక్కరు
పాలంపేట శివాలయ
మచ్చటి రామప్ప చెరువు
నవశ్యముగ చూక మిది.

శిల్పపార భూతమైన
శివాలయము, సరోవరము
నిప్పులములు చూడనట్టి
నేరము లన్నాడు శర్య.

అవకాశము లభియింపక
అరడు పోయిచూడలేదు.
వివిధ శిల్ప చిత్రములు
వీక్షించెను ప్సతికలో.

నమ్మరించి రెల్లవారు
జామున నే కొండరందు
బయలుదేరినారు పెద్ద
బన్నున పాలంపేటకు.

ఒక్కొంచుక ములుగులోన
ఉపహార పోషయము
లారగించి, అగ్రమముగ
చేరినారు పాలంపేట.

పాశ్చర్యమునకు నవటి
బంగళాయందు కొండ
రాగినారు, ఘనపురమున
కరిగినారు శర్యాదులు.

గణపవరము విశ్వకమగుచు
ఘనపురముగ మారిపోయె.

అచట శిథిల మగుచునున్న
అలయములు చూచినారు.

మెట్లు దిగడివేళ నొకట
మీనాక్షి పాదరక్ష
జారిపోవ, పడకుండగ
శిర్మ నామె నాడుకొనియె.

తొమ్మిది దేవాలయాలు
నెమ్మదిగా పీడించుచు
మరలి వచ్చినారు వారు
మధ్యాహ్నము బంగళాకు.

భోజనములు చేసి పిదప
పురుషోత్తమ శర్మదులు
అదిలోన తటాకము
వవలోకింపగ నేగిరి

జలాశయము విశాలము
నహజముగా నేర్పడినది
రాతితోడ కట్టకొంత
రామోజీ కట్టించెను.

ఒక్క ప్రక్క చిన్న లంక
యున్నది యా నిరమలోన.
పాదపములు గోపజనము
వకుగణంబు కావవచ్చె.

అదిగదిగో మొసలి యనుచు
అరిచినాడు సారాయణ
పులులిచ్చట తిగు ననుచును
పురుషోత్తమశర్మ పలికె

తటము మీది యాలయములు
తటము క్రింద పచ్చచేలు
వరిశీలవ చేసి కొండ
ప్రక్కగ దిగ పోగినారు.

2

వవిధమునం బారుకాల్య
జలములోన కాళ్లు కోగి
శివాలయ ప్రాంగణము
చేరినారు శిర్మదులు.

అర్ధశాఖవారు చుట్టు
నడిచిని కొట్టిందివేసి
మందిర సంరక్షణకై
మరమ్మతులు చేసినారు

అన్యటిగిని మిగిలియున్న
వాలయములోని పరిమలు
నియమిత దేశములందు
నిబద్ధములు కాక కొన్ని.

ప్రదక్షిణము చేసి శిగ్గు
ప్రళమమందు దేవళమున,
కావల వనిమర్శముగా
వవలోకింపంగ పోగ.

3

పెట్టియున్న దొక్కమూల
చెట్టు ప్రక్క గుట్ట వెనుక
కళలూరడి తామర

గ్రాహిణీ వీగహము
మెరుగు లీను నల్లరాయి
మిగుల పురుతోడ నెనకా
శిల్పి మలది రమ్మముగా

చేసినాడు వీగహంబు.
మణిపీఠల నగ్నయూర్తి
మధ్యదేశమందు వెలయ,
నన్నది మంత్రరమ్మలు
చరణంయొగ్గియందు పోలును.
తిరోజములు పిసమ్మలు
మత్తంగమ్మలు, హారము

ఉ ప గూ హ వ ము

లిరుకు వందునుండి కొంచె
మీవలకును ప్రేలుచుండు
హస్తములను కంకణము
లంగడములు బాహువులను
తాటంకములు కర్ణ
ద్యయమున నొప్పారు చుండె.

కేకీ నుమ నివహమ్ము
శేఖరంధమందు, దనరి
అంగుళియ భూషితహా
హస్తమందు చామరిమ్ము.

త్రిభంగిలో మలచి యున్న
స్త్రీ మూర్ధిని చూచిదూచి
ప్రతిహాసము కాగి తమ్ము
వైనారడు విభ్రమించెను.

ధనుర్ల న్నకంబుతోలు
తచ్చిల్లా వ్విగహమ్ము
పెదవుగపై నలతి ముద్ద
పెట్టుకొన్నవాడు శిల్పి
నుండర వ్విగహము నతడు
చూచి చూచి తనివితీర
తిక్కుకుడై యొక్కసారి
తివగూహాన మాచరించె.

ఏ మూగనో యొదిగియున్న
యెనిమిదేండ్ల నారాయణ
చూచినాడు శిల్పిచేయు
చుంబనోపగూహానముల.

నవ్వడి లేకుండ వచ్చి
శిల్పి భుజము నీట్టినాడు

చిరునగవున "అక్కతోడ
వెప్పడ"నని వెదరించెను.

తిలిపాటతోడ శర్మ
తివ్వెత్తుగ లేచి, రెండు
చేతులు పట్టుకొని వాని
స్థిగుతోడ బలిమాలెను.

నారాయణ చిరునగవున
"నన్ను కాదు మా అక్కను
బలిమాలెను పక్షములో
బయటపెట్టి రిహస్యమును.

"అలవ్యము కాకుండగ
అక్కను పెండ్లాడ వలెను.
నడ, పోవుడ" మనుచు వెంట
బావను గొని పోయినాడు.

ఏదో వ్విగహము వంక
నీగించెడి బూసతోడ
"అక్కా, నిను పెండ్లిమాడ
అరుదొచ్చెను బావ" యనియె.

నీ పోయిని యా కన్నయ
చిన్నవాని ముండలించె
ఎనిమిదేండ్ల నారాయణ
ఎగిరి గంతించేసి చనియె.

ఇటునటు వీలించి శర్మ
ఎవ్వ రచట కానరాదు
తిల్లానముతోడ కవ్య
మపగూహాన మొనరించెను!

తేలు కుట్టిన పాము

‘కా ల క యా రి’

సూర్యుడు వడలుల వారిబోయాడు, చీకటిమెల్లగా
చేతున్న ధూమపాద కప్పించి, చీకటి పరిపాక
ప్రారంభం

లోతైదలోయ లోయను రెండు ప్రక్కల
ఉన్న తిమిశు కల్లరాని వర్షకాలం, ఆ వర్షకాలం
కలలుతూ నైలు దిక్కిలింప రియంకరమైతే లోయ.

చాలా దూరంలో మాతేక నైలు ముందునైలు
ద్రవీహివపడితే మరుక్షణంలోనే నైలు ద్రవీహివను
కచ్చించి.

ద్రవీయట్లు చీకటి వట్టంగా క్రమ్మలేంది,
ఇంతకు ముందుకొకటి నైలు వెలుగుతోంది, వెలుగు
చీకటికి తిరిగివేసింది, వెలుగుదీసింది, చాటిపోయింది,
మరుక్షణంలో లోయనైట వట్టమైతే చీకటి.

నైలు ద్రవీవాటి, కొండ శిఖరం విడిచిపెట్టి,
ప్రక్కమిచ్చి లోయలోనికి కొండమీదు యుటకొని
మెలికల తిరుగుతూ తిరుగుతోంది, లోయయిట్లు నైలు
పెరిగియు, పట్టదావరిచి ప్రక్కమిచ్చి పచ్చిక
వర్షమంటూ విసిపోతూ పాములాగా నైలు విసి
పోయింది.

నైలు లోగిల అన్నీ చీకటిగా వున్నాయి,
చాతాపు అన్ని నైలు విక్రమంగా వున్నాయి,
ఒక్కచోట మాత్రం నక్షత్రగానెలగు, ఇంతకు తిరుగుతూ
యాదాక లోగిలో, యాదాక కంపానమెంటులో నైలు.

అది మొదటికొడు కంపానమెంటు, కలలుతూ
ఒకటి లోకే చేసివుంది, మరొకటి లోయచేయవలసింది.

కంపానమెంటులో రెండు నైలు వెలుగు
కున్నాయి మాడుం ఛామల తిరుగుకున్నాయి,
ఉప్పురి మెలించి అరు తెరుకు, నైటమాడు, క్రింద
యాడు, నైట ఏదోపాడుకుంది క్రింద ఎదురుగారెండు
తెరుకు, ప్రక్కగా ఒక తెరు, మరొకప్రక్క రెండు
తిరుకులు ప్రోవల, ప్రక్క తెరువూడ తెరు తేక,

మరేదో వున్నాయి ఎదురు తెరులో ఒక వావిపాద
పుస్తకాల, మరొక వావిపాద వదిక.

పుస్తకాల తెరు చాతాపు కాగితాలగుండు, ఉన్న
చిక్కు చిక్కు పుస్తకాల క్షత్రం ఛామల విరుచి మెల
మెల్లగా వాగివచ్చేయన్నాయి వదిపాద ఒక కల్ల
వరుకొనివున్నా ఒక వర్షకాలమెలించిం వాగియామం
చేసిక చేతం

కంపానమెంటు ఒక ప్రక్కగా వట్టయన్నాయి,
అది కాగిత వట్టయ వాటిక్రింద పెప్పెనా యాటు
యన్నాయి

తెరు తేక నైట ఒక తెరువుంది, అలాంటి
తెరు ఛాతావలంగా అందయా ఛాదకేయ, అక్కడే
మరొక్క ఛాదకేయంది, చాలా ఛాదకేయ అంత
కంటే వెలువైంది, ఛాదకేయం వాడకేయింపుతే
కొకంలో ఏదో ప్రకృతిం నరుకలకే ముద్రవుంది,
వాటి రెండువైపుల ఏదో అలంకరగవుంది.

కేలామతున్న వర్షకాలమెలం కొకంలో ఏదో
మెలయ వున్నాయి, వాటినైట ఏదో రంధం రంధం
తిట్టుకున్నాయి రంధం చాలాం కలయకతో ఏదో
కాడు వర్షకే విడిచేతే తిరుగువర్షకేయింపుతే ఏదో
అక్షరాల మాచా తిరుగునైట వట్టవైతే వున్నాయి

ఆ కల్ల క్రిందపాడుకున్నాడు నైలు నైలు వెలుగు
కున్నాయి ప్రక్కనే ఛామల తిరుగుకున్నాయి.

ఎదురు చాతాపు తెరువూడ ఏదో పుస్తకాల
తెరు చేయకుగా పడివున్నాయి, గారికి వర్షకాలం
కేయింపుకున్నాయి.

నైలు వెలుగు కున్నాయి, వెలుగురు ప్రవర్షకు
న్నాయి

ఛామల తిరుగుకున్నాయి, గారి పండు
కున్నాయి.

ఎదురు తెరువూడ పుస్తకాల ఎనిమిది వరు
కున్నాయి, ఏదో వర్షకాలమెలించి లోయ క్షిప్రంగా
కలయతోంది.

శేరిలింగంపల్లి వసూలు

ایک

ఇన్ని విషయాల తదితర కారణాల వల్ల అనుభవములో ఉన్నాయి. విద్యుత్తులు పనిచేయని వాటిని తిరిగి పరిశీలించాలి. కారణాలను తదితరాలను దశలలో పనిచేయించాలి.

దత్తక నా సెంటుకొండలు. కొండలున్నగా సెం
 దోన. సెంటోన (ప్రహీం-చిద) ప్రదేశంలో పర్వతగర్భ,
 పర్వతగర్భాద ౩౯ కొండ. సెంటోనో-తుర్కొ-కొండ.
 చూపులు ఏదో పశువువూద

ఇది ఒకటి తీర్పుంది. ప్రజలందరి నాటి
యరగా దీనిని నాటితోను భావలు తిరుగు
తున్నాయి నాటియప్పుడేగా కన్నావుంది. పుత్ర
పదిలోయింది

మరొక్కవ్యక్తికి మరొక్కచోట

தேவநாபிபுரம் கட்டிடம்.

భామరా తిరుగుబాట, ౧౯౭౭

பிரிசு'ஂ'ரி ஂ'ரி ஂ'ரி ஂ'ரி ஂ'ரி

ఒకయొకరి, మరొక్క యొకరిను యొకరిను
పట్టలేని కిరువంతో యొకరిని పట్టారని ముద్దుపెట్టు
వంటున్నాడు. అది అరిచి, శుంకెంబైత్ర ఒక్క
కొంట్లోది.

యజ్ఞశ్రీ నరేంద్ర శాస్త్రిగారిచే, యజ్ఞశ్రీ
నరేంద్ర శాస్త్రిగారిచే.

యొకవని చేతులు యొకటి కల వదిలేస్తున్నాయి
యొకటి చేతులు యొకవని దిక్కు మీదే ఉన్నాయి

అప్పుడు బ్రహ్మలోని గతి కలగజ్ఞులయిన
లోక నిర్మాత, ధర్మకర్త, సర్వకర్త, సర్వవిధి.

తెలుగుల పదేదోయిన వృత్తి లోకాంతం
పు నగం అల తోలించి నురి పడిపోయింది.

తెలుగు విద్యార్థులూ నీ ప్రశ్నలు.

ಪ್ರೀತ್‌ಂದಿ ನಾಶಿ ಕಾಣಬೇಡು.

ధాన్యశాఖ: కాంగ్రెసు శ్రద్ధం పోలిక ఫెటఫెటా
 కొడు నింటుకా యు.

ఏ సేవకునా తూర్తిగా కనిపించలేదు. రాజకాల తర్వాతనుకూడా తూర్తిగా ఒక సేవలో ఒక చొప్పులేంది. చొప్పులేనిది ఏమోనానకుమారులు ప్రాతి భిక్షాలు. బహుశా అది నిరసన రాజ్యపు అభివృద్ధికి కలిగినది.

బీహార్ కుడిచింది. దుష్టంగా కనబడ
తుంది పాతగాలి కాకిం విడిచివేసింది. వీరి
ల బాంబులనుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.
ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.
ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.
ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.
ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.
ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది. ఏదో ప్రత్యేక బాంబునుంది.

இதிலேயே இவ்வழியை காண்க. இவ்வழி
இந்த உலகத்திலேயே காண்க. இவ்வழி
இந்த உலகத்திலேயே காண்க.

పరిపూర్ణమైన ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి అవసరమైన అన్ని విధాలైన సహకారాలను అందించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది.

అట్టివారి బిడ్డలను చూచి గానకుంటి

భాగ్యం చూడాలని ఆశించుకున్నాం.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಿಜಯನಗರದ ನಾಣ್ಯಗಳು

అతిథి విప్లవంలోంచి తేడాలు.

గొప్ప తెలివైన, మునుగిగలవలె మూడు
 విద్యలు, ప్రశస్తి పొందున, యేమి ముఖం దిగగల
 తేవునవచ్చును కలెకా తెలివైన శైలిగమితవలె
 నూతనవచ్చును, కీర్తిని పొంద, తీర్చుకొను
 కలెకా, కీర్తి మూడును, తేలుచుగలవలె నూతన
 లగి నూతన, కీర్తిని గలవలె కలెకానూతన
 తాళి నూతన కలెకాను, యేమి కలెకా
 కలెకాను నూతన, వికలవలె వికలవలె, కలెకా
 నూతన, తాళి కలెకాను, కలెకానూతన
 విద్యలు, వికలవలె కలెకాను కలెకానూతన
 కలెకానూతన కలెకానూతన

ఉప్పటి తొలగించి వేశాడు. కిక్కిరిస్తూ
 గాడు. కిక్కిరిస్తూ గాడు. పిట్టలపై
 గాడు. ఉప్పటి కప్పగనాడు.

[illegible]

దక్షిణాది అటూ అటూ కొద్దాడు నిద్ర పట్టలేదు
 దుప్పటి తొలగించి పడుకున్నాడు. నిద్ర పట్టలేదు
 ముగిసిన దీక్షాని ముగిసిన తరువాత తల తేలిక
 పడ్డారు. నిద్ర పట్టలేక (ద్రవ్య) తిరిగి పడుకున్నాడు
 తొందర పడుకున్నాడు. ఇంకా పడుకున్నాడు, నిద్ర పట్టలేదు
 తైలాలూకులు ముగిసిన
 ముగిసిన తైలాలూకులు, నిద్రపట్టలేదు.

దప్పటి యుగంకా పాఠశాలకు శ్రీమంతుడు.
లేచి బాగున్నాడు.

దుర్భ ప్రశస్తియేనాదు. పశువుకాదు.
 దుర్భ ప్రశస్తి తిరిగిదు ఇంకొక్క ప్రశస్తి
 తిరిగిదు తిరిగి ప్రశస్తి తిరిగిదు విద్రుపులేను.
 తిరిగిదు.

ఎదురులేదుమీద జూన్యూడు అక్కడేనో
 ప్రియ—ప్రస్తుతా చూడండి తీసుకున్నాడు
 నిదిదికొడు మొదలు తెలిస్తే క్రింద మొదలు
 మున్నాడు. నిద్రపలలేదు.

విద్యుదశక్తి తృప్తికలగకు వాగ్ అవని
మొఖంలో లేదు విమలవలలేదు విరావిక ఎంతో
నీరధి పరిపరిచిందివ్వులే నీర అడవిలో లేదు ఏదో
మధురమైతే అమధురమీ లేకపోయింది, ఏదో విచిత్రమైతే
విచిత్రంగానే జరిగిపోయింది, ఏదో జలజలమైతే
పరిపరిచిందివ్వులే అగ్రహారం అమధురం మొఖంలో
లేకపోయింది

ఎడమతెనువొక కొమ్మ, కింద కొమ్మ ఉన్న
 కొమ్మ, ఎడమతెనువొక కొమ్మ. ఎడమ
 కొమ్మకు ఎడమ ఉన్న కొమ్మకు. ఎడమ
 కొమ్మకు ఎడమ ఉన్న కొమ్మకు.

మరొక వ్యక్తి ఆమెను చూచి ఏదో విచిత్రముగా అనిపించినట్లు అనిపించినట్లు.

శీర్షిక: మామిడికాడ.

உதாரணம், மக்களது கருத்துக்களைப் பின்பற்றி மாற்றம்.

మరొక కార్య విజ్ఞాన మునుపటికంటే అధికమైనది.

പേരും (കൃഷ്ണകുമാർ) നും

2. కంఠ వీరివల్ల వచ్చిందిగా ఆ గ్రంథాలకు, అచ్చరికలకు అతి శోధనల వ్యవస్థాపకాదు. ఆ అచ్చరిక వీరివల్ల వచ్చిందిగా ఆ గ్రంథాలకు, అచ్చరికలకు అతి శోధనల వ్యవస్థాపకాదు. ఆ అచ్చరిక వీరివల్ల వచ్చిందిగా ఆ గ్రంథాలకు, అచ్చరికలకు అతి శోధనల వ్యవస్థాపకాదు.

అరిమ రాజావీధి కూడం.

శేషం తిప్పకంబాదు.

నీరుకాకర, కత్తిపట్టుకొని కదలబోతా శుభ్రం
వీరద కదలబోగానిది బిరుదోపేది.

ఏదో విధంగా... (పేయి) (వియోగములు)
(పక్షము పక్షము)

రాజ్యము సిద్ధియై ప్రాప్తికర
పంచకాయక పాత్రయ నిర్వహించిన ప్రసిద్ధ
తర.

పతి కి నాకిది తెలియదని పతేనాడు
 ఒక్కొక్క పతి కు తుల్యుని, పదిహేనాడు
 పోయి, పదిహేని, నాన్నకి కప్పకొని పదిహేని మొదలు
 పోనాడు పదిహేనులు పదిహేని తింబాటి (పక్క)న
 పతేనీ, నాన్నకితెలియగదని ఒక్కొక్క నిద్రపో
 తోయాడు

అప్పటికే కలెక్టర్ అందుకు ఆదేశాలున్నాయి.
ఈ సారి ప్రెజెంటేషన్.

தலைவர் அவர்களே, தலைவரவர்களே

అతిథి దుప్పటి తొలగించినాడు. భుజం
పైకిరాదు. అది చిన్న జోడయ్య. మృగం పెద్ద
బంది.

ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅತಿ ಅರಿವು ನೀಡುವುದು
ನೀಡುವುದು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅತಿ ದೂರ.

దైర్ఘ్యపూరితా తెలియదు. పెరిగిపోయిన
చోట తెలియదు. పెరిగి మిగిలిపోయిన
ప్రాంతాలకు ఎవరినైతే పోతే ఉంది. అది ప్రపంచ
కాదు. అది. తెలియదు.

అది అతని ప్రయాణ వివరణ. 'హాల్ క్వార్టర్స్' కుకుంటి ద్వ్యుహాని బయటేరాదు. ప్రయాణ ముందుగా బాబాదం మొదలు. ముందుగా బాబుదం మొదలు.

பெரியவற்றைத் தாது. இக்காலம்
மேலுந்து வருகிறது. உத்தரால் ராஜா
ராஜா சிறு மூலம், கிராமியர் பல
சிறுவர் போன்றவர்

అవతరణ దర్శనము రాజా మహా
రాజు.

తేలుకుట్టినపాము

అది హెడ్ క్వార్టర్స్కునుంచి బ్రాసింది. తనది మూడు నెలలు పెంపు దొరికింది. పద్మహానికి బాబులు లేరు కాదు.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పాడు.

ఆ ప్రటలో నిద్రలు కొంచెం మార్చుకు తన బడింది తూర్పుగా. కనపడకుండానే కెప్పిచేశాడు అందులో నిద్రయిం.

ఏదో నిద్రయిం. హెడ్ క్వార్టర్స్కు బాబాలో పెంపు తీసుకోవాల్సి ఇంటికి వెళ్ళింది. కెప్పి చేసి వెళ్ళిపోయింది.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పాడు.

అక్కడ కాలియియూ పరమత్మలు మూడు క్రతుంగా పెద్దని త్రవ్వాయి.

పరిగియిం పడుతున్న అతిరమింలలో కొంచెం మార్చుకున్నది. నిద్రాత్వం కలిసింది.

అది తన చేతికి ఒక కేరం ఆ నిద్రయిం అదికొరకు తెలిసింది. కొది అధికారయింలాగా తెలియలేదు చివ్వా. కదాయిం. ఆ కలిసిందిదాంలలో చాలాగా అది తన పుస్త్రు చెంబుండుం అది చిరకరించుం.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పి చివ్వా.

ఒకటోల పచ్చగీతం దెబ్బత్రులలో హెడ్గింల క్రింది మూడు, కలియంలా అంపెర్ నిద్రు చెయ్యడాం.

అతిర మింలలో కెప్పి పుత్తిం చేసింది. కాన్ని అతిర చాలా పేపు మాడుకున్నాడు.

అది తన హృదయం కొరచేసి పది కాంది అందంగా పుంకొల్పకున్నాని అట్టిపని చేంక ఇచ్చి పుట్టించిరాంకావచ్చును ప్రభుత్వం, దివ్యు పెంచి గొందించాంకావచ్చు అతిర తన పుత్తి మేదులో నిద్ర పొందించాంకావచ్చు. కావచ్చున్నాడు.

మరి చెంబుత్రులు తిప్పిచేశాడు.

అక్కడో ప్రటలో నిండుగా, చక్కగాత్రున్న చేతి క్రాతికో కొంత నిద్రయింపుంది.

ఈ కాదు కా తేలిం రకం. మానవుడినెండును మాన్యురూపి చేయగలిగింకరి కొంపని హృదయం అంపెంకో పరమత్మ తో మ్మింకరింది. చెయి త్రులి తెలుసుకున్నాడు. వాతరాలు కలిపిపాడు!

మరి కావచ్చుత్రులు తిప్పాడు.

అది చెయియం చేయి నిద్రయిం నిపం, చెయి అతిగొని పుంకొల్పి పుట్టించింకరింది అక్కడో కావచ్చుత్రులలో చెయియం చాలామంది

చరిచాడు. తన పుత్తింలలో కావచ్చుత్రులూ చరిచాడు.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పాడు.

తన పుత్తింలలో చెయియం కొందరినెండుకున్న పూరి పంపింపాడు.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పిచేశాడు.

ఏమిట్ట ఆ ప్రాంతానికి పంపిలే కాంకుడు. ప్రభుత్వం పంపుతుంకో రోజు పంపిలే కావచ్చుత్రులూ మిగిలినా మరిగొన్ని చిరకరించం కరిగి చెయ్యి.

మరి ప్రటలు తిప్పిచేశాడు.

తిరిగి బాబులు కొన్ని తోట్ల పుట్టించిం, కొన్ని తోట్ల పచ్చగీతం చాలా త్రవ్వాయి. దెబ్బలో చాలా గీతం త్రవ్వాయి పుట్టించింకరి దెబ్బలో పచ్చగీతం పుట్టించి.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిప్పిచేశాడు.

ఒక ప్రటలో త్రులు పుట్టి పచ్చగీతం, పుర గీతం త్రవ్వాయి. ఒక ఇంటూ మాన్యు త్రుంది. చాలాగా కాంకు మూలలో కాంకు పచ్చ మాన్యుల త్రవ్వాయి ఆ మాన్యులల్ని చిది ముడుకొ ఆ పైక ఒక పెద్ద మున్న త్రుంది.

ఇంటూ మాన్యు పచ్చగీతం, పచ్చ మాన్యు పురగీతం కచ్చు పచ్చగీతం ఒక మున్న పుర గీతం ఒక మున్న త్రవ్వాయి మున్న పుర, పచ్చగీతం కలియం.

కాంకెండు ఒకటి ఒక్క రెండు ఏదో కలియ త్రుంది ఆ కాన్యంలలో మొదలుమాట ఏ కాన్యంలలో తెలియదు, తిరగత ఈక ఈన్యక టూ త్రుంది. ఆ పై మొదల త్రుంది కాని ప్రక్కనే చిత్రికు అనే మాట ఇంగ్లీషులో బ్రాంకుంబెత్తుంది. ఈ నిరంకంకో మామూలు కిరతోనే.

మరిగొన్ని ప్రటలు తిరిగిబాబులు.

మొదల చేతలో ఏదో చాలా బ్రాంకుంబె త్రుంది, అక్షరాలు చాలా చిక్కనిగా త్రవ్వాయి.

మరి మొదటి చేతలో మొదలమొదటి ఏదో బ్రాంకుంబెత్తుడు.

అది అతిరిగి దెబ్బ నిద్రయంలలోపుక అలవాటు. దెబ్బ కొంత మొదలుకెట్టోయింబాదు, మొదటింది తన చేతికి చిత్రి బ్రాంకుంబెత్తుడు.

ఆ కాన్యం తరవాత చాలా త్రుంది. అది అతిర పంకెంకా తేలిం చిత్రి.

[illegible]

అనుభవము దైవమానీ కలగవలెంద యెల్ల
మహిమ మెల్లగా నెప్పుడూకాదు. మానము నిల్చి
పలకొంది.

భూమణ వేగంగా తిరుగుతున్నాయి. తెలుగు
 విద్యవీరీలు చలనచిత్రాల ద్వారా తమ తమ
 కథలు చెబుతున్నారు.

వీరూ హీల్. స్టేషన్లో రైలులోనికి. వెంటనే
వచ్చింది. అది (ప్రక్కకు) రైలికి పడుకున్నాడు.
రైలు హానిపోతోంది.

ఉత్పాదించి దిద్దితగా పాకము వికతమైంది. అది అత్యంతగానూ మధురంగావుంది, కొంచెంకాకా దొంగటంబే తప్పించుకొని కిలించాకావుంది. కనుక బాటునుంచే వికతమై కొంచెంమృలాకావుంది. గొంతు పిండుకుంచే వికతమై యంతరి నిండుకలాకావుంది.

అతిసు మరొక ప్రక్కను తిరిగి వస్తున్నాము.

మనస్సు అశక్తివంతం విడిచివేయండి.   నంటనంట చే
 మోడుమోడు విడిచివేయండి

అతను బట్కిన లేదీ హుక్కుక్కాడు.

ಅನಂತ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ-ರಹಿತ

అనుబంధము ౧౦-౨౦వేలలో మునుపటికంటె మరీ
వికసింపింది.

ఇటువలె ప్రతిచోటాను విస్తరించుకొను. కాని
తక్కినవి. కానితీరము దిక్కినవి తక్కినవి
తక్కినవి కాదుగాదు లేనివి విస్తరించుకొను.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತಿವೃತ್ತ

పిన్న కళాకారులకు బోధనలు.

పవనమీది తోర్పు త్నాను, పనులోలోయూదు

ఏదో అంతర్జాతీయ ప్రయోగం వాడు తల
గవ వెలికాడు చెటికొకాడు త్తల ఆ కేసంకా
తప్పాడు. కేవలంకా గానిరాడు. చివరకు దొరి
కింది ముఖం విడిచింది.

అంకిత విప్లవాభివృద్ధినిబట్టి

பெரியவர்களுக்கும், சிறியவர்களுக்கும்
கூடுதல் உதவியாக

శేరాకు బైటనూకాకు ఏవీకర్మిలశేకు
మొదలనూ తిరిగి ద్వి బెరువొదనూ నూకాకు.

കരീഷ് ഹസ്തകാവ്യം ഉപേക്ഷിച്ച് കരീഷ്
വിജയകാവ്യം ഉപേക്ഷിച്ച് കരീഷ്

మనములలో రెళ్ళుగడ బ్రటిటీకాదు.
'ఓయిన్' తెలంగాణాకాదు. బ్రహ్మాకాదు. బ్రహ్మ
తెలంగాణ తీరి తిన్నగా వేదమతేన యాకాదు. మరీ
కొద్ది ప్రక్క వేదమతేన యాకాదు.

ఇంటికి వైద్యుని రావడం కోరిక. మనస్సు
కాదు. ఏమోనూ పనికొస్తే అది కాదు.

ಮಾನ್ಯರಾದ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ ಚಿತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಅರಿವಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

రైల్వే గేట్లో మునుపు స్టేషను పేరు పెట్టి
యాది, ఎవరినా తెనాళ్ళు పెంబరా ప్రాంత
యాదాడు. ఈ రైలింగ్లయారీ యాదాడుకాదు.

[illegible]

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಚಾರಣೆ, ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಕದ್ದು

తే లు కు ట్టి వ పా ము

పిల్లలు పట్టాభ్యుదయశాసనం, చుట్టూచూడడం
 1. పిల్లలు పిల్లలున్నాయి. తొలుతు పిల్లలంది. కాక
 రూం లింపు పిల్లలంది లోపల లైటు వెలుగుతోంది.
 కొంచెం దూరంలో లైటు వెలుగుతున్నాయి. పూర్వ
 లింపులన్నాయి.

మనస్సులో కలం బట్టి వివరణించి మొదటిసారి
కంటే కొరత ఉన్నది.

ప్రతి స్వామిని గూర్చి, ఎందుకంటే ఆది
యోగి శ్రీశుకాచారి ప్రతి స్వామిని గూర్చి

కల్లం మర్రి నింపడింది మునుపటికంటే బాగా
 పెరిగింది నింపడింది, కొంచెం స్పష్టంగా ఉంది.
 ఎవరో పిలుచుకుంటుంది

ఈ కారీ (ట్రీ)కి నాగ్మిటాని ప్రయత్నం
చేయలేదు

சுற்று அபிவிருத்தி அமைச்சர் : (அ) ஆம்.

విస్తరణ దూరంగా వెళుతూ, తిరిగి తీయబో
య్యతూ, పడుచిరిగి వచ్చాడు విస్తరణ పుట్టుకున్నాడు
తిరిగి పునరుత్పన్నమయ్యాడు.

తెలుగు తీయిలోయోదు, పిచ్చలు వెలిలో చూచు
వికా, దం తెలుగు తీకాదం చూరంగా నిలబడాడు

ఈ అంశపు వివరించింది. పోయింగ్స్ గా మృతు
వుగా, పోయింగ్స్ ఫుంది

మూలమునకు జేయబోయినందు నంటలే వనవట్టు
తిగాడు లెంచుచుండు వనవట్టు నేనీ నిలబడదను.

అదే ఆంధ్రపు యెత్తిగా, జాతీయ పరిపాలించింది.

ಅರಿವು ಅಗಲುವ ವಿಷಯವೇ

ఒక ఆదితి తాపత్రీ కన్యక. కలువకు ఇరవై
వందల పువ్వులన్నట్లు చంకలో ఒకటి పువ్వు ఆ పిల్ల
ఆమె కోరికల్ని కలుపుకొని ఒకనవ్వు పువ్వు. ఆమె చేతు
లలో ఆ పిల్లకు పాఠశాలాదిక అవసరం లేదు.

కర్ణా ఏడో విభాగం. ఆ విభాగము విభాగము. ముఖం పాతాల్లోగా తీర్చి చూడే వారి
 లగుతుంది. ఏడో కలకలం ఏడో, స్వామియ్య
 కలకలం ఏడో కలకలం కలకలం

ఇట్లు భారీ రిక్యూట్. కట్టు కదిలి గొట్టించి. అవయవాలు కట్టులో పొదికి పోయి అందముగా త్రిశూయ. ముఖం పండితం ముదుగా త్రించి.

నామ హృదయే. మనో కారణేన మే
 మన గతావేత. అమేన వ్యవహా న్మనః కరణం.
 తానీ కారణేన బాధితావేద. తిగిబాధ. చక్రం

మౌనం. భజనకర్తలు విజయం బహుల విజృంభణలు జరిపిన మౌనం కాదు. దీనిని విజృంభణలతో పోల్చలేము. దీనిని విజృంభణలతో పోల్చలేము. దీనిని విజృంభణలతో పోల్చలేము.

జోషికి ఉచ్చిత బంటు కాగ్గివాడ పడింది.
గట్టిగా పట్టుకుంది తదితరము.

మనం జరిగినది చూడగా అరిగి పిస్తా
మైత్రా, ఆమెమైత్రా చూస్తున్నాను.

பகை வகரிப்பது காதுகா யாமினி பிழைத்து,
கன கொடுப்பது யாமினி மூலமோ! யாமினி.

అతనితో అడిగారు అయితే అది కాదు. అందుకే జనాభా పెరుగుతోంది. ఏదో గొడవ ఉంది ఇద్దరినీ.

శ్రీమతి జ్యోతి బామ్మ

ఆ తరువాత వ్రాసినట్లు చెప్పిన విషయం
వేదిక, రెండురూపాయి ప్రతిభావేదిక, రెండు
రూపాయి ఒకటి ప్రభుత్వం యొక్క ప్రాంతం
రూపాయి, ఆ ప్రాంతం రూపాయి అతనికి తెలియదు
ప్రభుత్వం రూపాయి విషయం యాదా, దు.

ఈ కౌగిలం తెచ్చిన మనిషి మౌనం

అమెరికా ప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సహకారం చేస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సహకారం చేస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సహకారం చేస్తుంది.

[illegible]

ಗೌರವಪುನಃ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ

అమెరికన్ మానవ, అమెరికన్ అధికారం
 ఉన్నది. ఇది అంతరిక్ష అధికారం. ఇది
 ఏదో అంతరిక్ష అధికారం. ఇది అంతరిక్ష
 అధికారం. ఇది అంతరిక్ష అధికారం.

ಶ್ರೀ ರಾಯದೀಪ್ ಕುಮಾರ್.

అతిని కళ్ళలో ఏదో చిచ్చితమైన భావ నంద
నవం కలిగింది కొంచెంపటివరకు కలిలో గానం
చూపలేక బోయారు.

యందు దృఢో అను వశమైంది. అది
మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

అమెరికన్లు చూశాడు. ఆ వయస్సులు పజిరాలు.
ఇద్దరు నిద్రించి పోయిందాటి. తిమ్మలేని వాళ్ళు.
నిం బట్టి లేచిపోతూకాదు. నిద్రి వివరణలు లేదు.

తేలుకుట్టినపాము

అమెరుకన్ దైతీ నూదించి, నైలు అగిల్లించి,
ఛాటు ఛాంక కంబళులంబి

అతడు చేతులు తిప్పకూ ఏమూ చెప్పకు,
తెప్పించుటలో తెలియకు కాని చేతులు తిప్పినందు
కల్ల తెలిసింది, దిగిపోయినట్లు.

యెడలలో నూదించి, అతని ముఖం కదిలించ
టంలేదు, అతని చేతులు విస్తారముగా పదిచేస్తూ
యిం.

చేతుల కల్ల ఛాటుఛాంకంపై న్న నూదించి, విడు
యించి అర్ధం చేయించి పిల్లలై న్న నూదించి, పిల్ల గాథ
నైతి నిచ్చిపో త్తుంది.

ముఖంలో నూదించి ముఖం కదిలించింది
కల్లగావుంది, అమె కడుపులోని చేతింది పిల్లను
నూదించి, ప్లాటుఛాంక నూదించి, తల పూర్తికూ
తలకట్టిన దిగి లేవకూగోటింది మిగిల్చుకుంది ప్రతి
నూదించింది నైలు ముందుకు నూదించి మరొక
చేత్తో దిగిపోయి తెలుపుకుంది

అతని కల్ల కిక్కిరించి ఒక ముఖం ఇక్కడ
పదిచేసింది కాని యిప్పుడును చురుగు అది అతని
కట్టనల దిగిపోయిరి బలవంతం చేశాడు.

అమె పిక్చర్ కిక్కిరియించి కాళ్ళు పట్టుకుంది
ప్రతిమూలకొంది కంటిమీద పెట్టకొని తేలుకుంది,
కాకానిధార ప్రయత్నించింది.

అతనికి నైలు కలిగిపట్టుంది, మరీ బలవంతం
చేసి లేవోయాడు, మెదులుకుంటోయి చెద్రువిన
కూర్చున్నాడు.

నైలు నైలుచేరింది.

నిచ్చి దగ్గరకులేని కూర్చుంది నైలుకొందకో
కంటిమీద మడుమకొంది అతనినై న్న నూదించి
మెల్లగా కళ్ళు తూముకునేందుకు ప్రయత్నించేసోంది.

ఎందుకై చెద్రువిన అమెప్రక్క పక్కల నూరు
కూడు.

ప్రేమ!

దంకలో నింక

నింకెందుకుగా నీకు,

నీకు పోలిపోతోంది.

కల్లని చీక

చీక తిడిచిపోయింది.

ప్రక్క రంకు కొండలు, కొండలమధ్య
నెయ్యాయ, పట్టిన పోతుకుంటూపోయే ప్రభావం.

ప్రేమ! మీగ పోలిపోయే కొండల కిక్కిరియించ
పల్లవిచిత్తకొండలమధ్య నెయ్యాయే ప్రభావం.

అతడు లేచాడు అమె పిల్లవిన చేయిపెట్టి
మడుమకొంది అమెనై న్న నూదాడు, రంకుమీదలు
దిగి పంకా నిలబడ్డాడు, తిరిగిపోయి ఎదురున్నాడు,
మధ్యలో ముసుగు వేశాడు

అమె తల కొండలపైకిగిరి అతనినై న్న నూదించి,
తేల్చిగా కళ్ళు తూముకుంది.

అతనికి నిద్రపట్టటంలేదు లేచాడు.

అమె నిద్ర లేచోంది కలు చేశాడు మరీ
పెంచగా లేచాడు లేచింది ప్రతీయోధాం ఇక్కడను
అడిగాడు

ప్రతీ నూదించి అడ్డమైన పోయ్ నూదించి.

తనలో కాదు పట్టించింది.

అతడు తనపై న్న నూదాడు, దిశమన్నప్పడు,
కట్టన నూది, ప్రతీ అతనికిచ్చింది.

అతడు న్న న్న న్న నూదాడు.

న్న న్న న్న నూదెయ్యో నిదుర్నైచేయో
దెనుకుంది

అమె మెల్లగా పట్టించింది.

కట్టనకొంది అతడు తేల్చిగా తెలుసుకున్నాడు,
న్న న్న న్న న్న యింకట్టనపోయాడు

అమె నిద్ర లేచింది ఒడిలో మడుమకు పకకొంది,
నైలు పూకిపోతోంది.

అతడు న్న న్న న్న నూదటం న్న న్న యింది.

అమెను నిద్రపట్టటం జరిగిపోయింది.

అతనికి నిద్ర పట్టటంలేదు చదవటానికి బుద్ధి
త్తుటంలేదు లేచాడు తలపైకాకా పోయాడు,
చదువరికి కల్పాడు, కలు చేతుకుండా కూర్చున్నాడు,
అంతకుండా లేచాడు తలపైపెగిన పోయాడు,
చదువరికా తిరిగిచ్చి చెద్రువిన పోగొట్టాడు,
కూర్చుకోకూ లేచాడు కిటికీదగ్గర పోయాడు,
తీశాడు, మగ పిలులో లేచాడు, చెద్రువినగన
కల్పాడు కూర్చున్నాడు

అమె కూర్చుని నిద్రపోతోంది.

దగ్గరకు పోయాడు ప్రక్క కట్టన పిల్ల పిల్లలో
వుంది, పిల్ల బయటకు పోగా తిక్కన పిల్లపై న్న
పిల్లగా నూదాడు నూదటంకూని అలాదెనుకు
అక్కరేకలో కాత్తిలేకు ఏకా నిదురుచు ముఖంలో
నూదెయ్యో పిల్లపై న్న నూదెయ్యోగా కొదం మిరియ
చేస్తూ లేచి చెద్రువిన కూర్చున్నాడు.

కన్యాడు, మృదువుగా పాడుకొంటాడు. ఇ
తప్పింపుకోవలసివచ్చును.

రైలు తగిలరాదు
తెన్నవూరికి బోయాడు
అటు లేడు!!!

చతుర్థో పరీక్షాకు, దీక్షితి నీర్వి యాకాడు
అటు లేడు

రైలు తోకాడు,
జూరు తెన్నవూరికి నిలబడివుంది.
పట్టుకున్నాడు రైలు తగిలరాదు, తన పక్ష
తెన్నవూరికి తీసుకొచ్చాడు.

రైలు తగిలరాదు
కొంతం నీర్వి తరవాత . రైలు అగింది.
విచ్చుకున్నా తోరాడు మెల్లగా మూలకూ
బొయి రైలు తోకాడు, తిరిగివచ్చి తెన్నవూరి
కున్నాడు
పక్షవూరికి అటు పడుకోనివుంది. తోకాడు,
తలించి, పడుకున్నాడు, ఎదురుతెచ్చి యావలరాడు.
నిర్మల క్రింద పడుకునివుంది నిర్మల క్రిందగా
విచ్చుకునివుంది.

తలించి మిస్సయి తుమ్మకొని తిరిగివచ్చి పక్ష
వూరి ముడు బాల్వాడు.

అటు విచ్చుకో ఎదురు తెన్నవూరి పడుకుంది.

విచ్చుకున్నా అటువైపు యాకాడు, అటు విచ్చ
బొయిని విచ్చుకున్నాడు విచ్చుకున్నాడు అటు
కున్నాడు. అతడు తోరాడు, కున్నాడు అతని
నిర్మల యావలించి అతడు పడుకున్నా, ఏదో జోటు అటు
తెన్నవూరికి, తీసుకుంది. బాదుకుంది. అటు
కున్నాడు. ఎంతోమంది యాకాడు

క్రిందగా కున్నాడు. నేనుకంటే తెన్నవూరి
కొన్నాడు తెన్నవూరి గొన్నాడు విచ్చుకుంది. పడుకుంది.
ఎందుకో తెన్నవూరి కొన్నాడు తలించింపు పడు
కున్నాడు.

మెల్లగా కున్నాడు పక్షాడు.

ఏదో నేనుకంటే రైలు అగింది.

నిర్మల దగిలిపట్టు విచ్చుకున్నా మెల్లగా విచ్చుకుంది.

తలించి ఎంతం తెన్నవూరి యాకాడు.

అటు లేడు!!!

బాకలో బోయాడు, యాకాడు ముగ్ధా పురం

వూరితెను నేనుకంటే లేడు

అటు యావలించివుంది క్రిందగా కొంతం

యావలించి కొంతంకొన్నా కున్నా పట్టు లేదు

కలో ముగ్ధా పురం, ఎటు యాకాడు విచ్చ
కున్నా తెన్నవూరికి, ఎటు యాకాడు విచ్చ
కున్నా బోయాడు కున్నా, కున్నాకొన్నా విచ్చ
కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా
కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా

ఎచ్చుకున్నా విచ్చుకుంది అటు విచ్చుకుంది నిలబడి
కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా

కున్నా కున్నా విచ్చుకుంది విచ్చుకుంది కున్నా
కున్నా కున్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా
కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా

అటు విచ్చుకుంది అగింది. అటు పక్షాడు
విచ్చుకుంది విచ్చుకుంది విచ్చుకుంది విచ్చుకుంది

అతని కున్నా కున్నా, విచ్చుకుంది కున్నా.
మెల్లగా విచ్చుకుంది తెన్నవూరికి కున్నా. కున్నా!!! అటు
కున్నాకొన్నా

అటు ఎందుకో నేనుకంటే రావలసి

కున్నా విచ్చుకుంది అగింది!!!

అటు విచ్చుకుంది ఎందుకో నేనుకంటే విచ్చుకుంది.

అటు ఎందుకో రైలు రావలసి.

కున్నా కున్నా విచ్చుకుంది కున్నా కున్నా!!!

కున్నా విచ్చుకుంది కున్నా కున్నా.

అటు విచ్చుకుంది కున్నా కున్నా కున్నా

కున్నా.

కున్నా కున్నాకొన్నా కున్నా విచ్చుకుంది ముచ్చుకుంది

కున్నాకొన్నా కున్నా విచ్చుకుంది.

అటు యావలించి

అతడు యాకాడు

అటు కున్నాకొన్నా కున్నా

రైలు తగిలింది.

ఏదో కున్నాకొన్నా, అటు కున్నాకొన్నా

కున్నా అగింది

కున్నా అగింది. ఏదో కున్నాకొన్నా, ఏదో

కున్నా

రైలు కున్నాకొన్నా.

కున్నా కున్నాకొన్నా.

రైలుకొన్నా కున్నా

కున్నాకొన్నా కున్నా

కున్నా కున్నా కున్నాకొన్నా కున్నాకొన్నా

కున్నా

శే న కు డ్డి న పా ము

తలుపు తేలి లోపలికి వచ్చాడు, పిమ్మల భద్రం
చేశాడు. పదహారు ముగ్గుళ్ళాడు
వలొల్లయ్యలొ చేయిపెట్టి బిలికాడు,
వచ్చు కడదలేని! వచ్చు బాంబాయి!! ఆట
తీసుకుంటున్నాం!!

మగం పైకెదిరి పెడక చేక జూతతీసి
చూశాడు. అందులో దిబ్బు చూడం వుంది!
తిరిగివచ్చి పడకవిడచి ముగ్గుళ్ళాడు,
మరుక్షణంలో తేలి పజటికి చూశాడు ఏదో
కప్పిందలేనా,

రేం చూచుచున్నాడు
రైల్వే గురు తీసి, కైయా, శింబరా, చూచి
నేడకు చేకచూశాడు!!

వలొల్లారి ఆ నేడకు చేకచూశాడు చేక
తేలాడు చేకవిడచి ఆ చేకపట్టుకొని పెర్సికతో
కున్న చూసాడు!!

పైకి తేటికి తీశాడు
పెర్సికతో ఏదో చూశాడు జాపలయిడిది
జాపటివూడ ఆరచితో గ ముందుకూ కట్టి ముందు
కొరి కొరి చెంకేళ్ళు ఆరొందిరాడు మళ్ళీ కొరిచెంకేళ్ళు
ఏదో చూశాడు

వలొల్లయ్యలొంచి పెక్కుతీసి వానికొండ
జంకుతీయగోడు అది ఎగిరిపోయి!!

పెర్సికతో ఏదో చూశాడు ముఖం దిగిం
చింది, దింబిందాది చేయిచేసుకొని ధీమాగా భవించు
కొన్నాడు.

వలొల్లయ్యలొంచి పెక్కుతీసి వానికొండ
జూకుగిరియ గోడు అది పడకపోయి!!

పైకి పోతుల తిప్పాడు తిరువాత కొలింబింద
వుటకు పదివేల పదమూడు, వచ్చి యింపితో
తేలాడు పదమూడు, వలొల్లయ్యలొంచి వలొల్ల
ఇంటు చూస్తున్న తేలాడు, ఆ వలొల్లారి రెండు
కున్న చూశాడు చూటి పర్వదిది మరొకటి ఎగ
దిది వలొల్లారి పెర్సికతో ఒక వాళ్ళిం దివంగ
చూశాడు మువ్వటిలకు తెలియకు ప్రకృతి తేలా
తేలాళ్ళతోటూ వుంది ఆ తిరువాత పద యింటూ పద
క్షేత్ర అది చూసి పైకి చూశాడు

తెలుగు చూశాడు రేం లోయలొంచి కొండ
ఎక్కుతోంది ఎదురుగా మరొక కొండలో రేం
బాంబాయిను పారించి వుంది.

తిరిగివచ్చి ముగ్గుళ్ళాడు, పజటికు చూకు
న్నాడు

రేం పారించలొంచి పెక్కుతోంది!

ఏకటి పడకుటకు పారిపోయింది, తూర్పుక తేలి
రేంయ తిదియించాడు, నీళ్లు తెలవారాణు,
తూర్పున తిదియించాడు ముగ్గుళ్ళాడు

ప్రమాద రక్షణకు ప్రశస్తమైనది భీమా

ఎవ్వడు ఏ ప్రమాదం వచ్చేనీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉండేనీ తెలియని ఈ దినాలలో

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక వస్త్రపరిహారం * నౌక

* పయిడింటి గ్యారంటీ మొదలైన భీమాలకు

మాతో సంప్రదించండి.

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్ జనరల్

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

“ఐంజీలైఫ్ బిల్డింగ్స్”

8, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. 1.

Telephone 4241, Telegrams. “UNIGEN”

ఐంజీలైఫ్ :

విజయవాడ - తెలంగాణ - బొంబాయి - కలకత్తా - మ్యాడ్రాస్ - పోర్ట్

కోలంబో - పింగళూరు - కోయంబూరు - బాకల్.

సుప్రదీర్ఘిక

శ్రీ మల్లం వల్లి శరణయ్య

కొల విమ్మెయి, కరణములను
వలుగుల తెడు వడచి యే వనాదిమ వీధి
జలముల వంచులు మోవగ
నిలువు నిలువు దాక లోన నింపితి దీనిన్.

వివృత కరణ సరణి శివః జగత్సృక్త్యయ
మరివవారి విగిడి కలగు నేమి
కొలను, విమల కమల కుముద కంద్రప్రభా
నారాయణ జరర మని తలంచి.

చిరతమో జలౌఘ శిశిర తమ స్పర్శ
ముడిగి యణగె కరణములు తమంత
ఈడ తాటి గూటియెద వులుంగుల వోలె
నెగయరాక తెరివియెల్లందు.

అలవియగునెః నాకు వస్వప్నమౌ నిద్ర
విరియు నొక్కొ కమలపీఠి యిందుః
లయ విధాయి రయ చలక్ జలత్రములందు
వివృతవక్త్ర సక్ర విహృతులందు.

అరిగి యరిగి లోని కష్టనాశాంతర
విమల గర్భశయ్య విశ్రమింతు
అలమి యవట నన్ను వస్వప్నమౌ నిద్ర
విరియుగాక కమల వివిన మిందు.

1

కార్యకర్త పరిణామాన్ని నిరీక్షించి మానవ
విలువలందించే భావాల అభివృద్ధికి సాగర్ తీర్చిదిద్దే
భావానికి ఎంతగా తోడ్పాటుతో ఉద్యమ రేపాయి
సాగర్ తీర్చిదిద్దే కార్యకర్త మానవవిలువు పరిరక్షి
వ్వందొద్ద విషయం పరిష్కార సంఘటన తూర్పు మొదటి

ఈ విధమున చారిత్రక పరిణామాన్ని వివరించి
వీర ప్రభుత్వమును వివరించి మరియు అందుకు
తీర్పును కనుగొని తీరుగా వివరించాము చారిత్రకంగా
పరిశీలించి వివరించినట్లుగా రానిది వీర
వివరించి లేకపోయింది.

[illegible]

ఈ పరిస్థితులలో సామగ్రికాద కాదును క ర్తవ్యం ఏమిటోనాడు చూపుచు ఉపశంకరాదు పేరికి
 "ఆర్.కె.ఎ.సి. వారికాధునిక సామగ్రికాద తెలిసి వారి
 కిడుగుకాదు పర్యవహారం చేయాలి"నని వారికి తమ
 సలహానివ్వడమే కాదును క ర్తవ్యం

[illegible][illegible][illegible][illegible]

కారణమార్కం అర్థిక సిద్ధాంతాలు

మన కృషి సేయుత కొనుగో, ఏ విధంగా పెట్టబడి
 వారును పొందవారు అది కాస్త్రాణం ఏదో
 కాదు (ప్రకృతి) కంటే కంటే, అది ఏదో
 గానే కంటే, మనం మాత్రం ఏదో
 అలాగే చేశాం.

ఈ విధంగా ముగిస్తుంటే, ఇప్పుడు విధానం
ఒక సింహాంశం. దీనిని వివరించే తప్పుగానే
కాదు, పరిశీలన

ఏ ఆరేక స్థితికాలము అంశగా శేషిని
మాన్యు శక్తులు సామ్యమును కల్పిస్తవి నిష్పాత్య
కంగా ప్రపంచ నిర్వృతిని వెనుదిరి నమము కలు
చున్నానో, ఆ తర్వాతనే ఆతి ప్రాధమిక మైన
దానిని అంశమిది గమనార్హం.

[illegible][illegible]

దర్శనార్థం దేశాధీనంగా అమ్మి
 కన్నా ముఖ్యమైన దేశము పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ
 వృద్ధి చెందినట్లే దర్శనార్థం దేశాధీనంగా అమ్మి
 దేశం మార్చు లేమీ వర్తమానం అతిగా ! అమ్మి
 కొన్ని అర్థవంత పెట్టుబడిదారీదేశాల నిర్మాణం
 కాగా వృద్ధి చెంది పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లో మార్పు

[illegible][illegible][illegible]

“ఈ విధంగా నిర్మూలించి యింకా ఆర్థిక శాస్త్ర
విప్లవోదాత్త కార్గ్ జాగ్రత్త—కన్య, వికాస్,
మానవ మొదలైన ఆర్థిక శాస్త్ర శాఖల తరహా
చరిత్రపూర్వక శాస్త్ర శాఖల కృషి చేయవలెను.

పీఠి ఎలాగూ యెక్కడున్నాం కాదు
 నాటి కొంత గర్వం మర్యాద కీనాదు.
 ప్రశ్నిస్తే, మేముగారు, కమలాకాం
 తేశ్వరుని కాయనగారి లాంటివేమనా,
 కలెందాగా లేం నీవులెక్కానా. వాడొక్క
 యెక్కానా. పైకానా చిట్టానా ఏమైనా వాడ
 కున్నా అప్పుడేమిదీ మాకా పోలేదున్నానా
 కాదునా నానీ.

2

దీనిగా యీ కోసంనే ఈ పాఠశాల
 నా దాతృత్వం కీర్తింది. ప్రస్తుతాన్ని యాదా
 తదితర విషయాల కోసంనాగిన నిధానాదు
 కాక పుస్తకాలు, బాగాలు, అలాగే రోగా నివారణ
 ఉపకరణాలను ఏకాగ్రతతోనే భారీగా ఉంచిన
 తెలిసి నేనూడవది అది కీర్తి-భావనలను
 బహిష్కరించి విశ్వాన్ని అధిగా కీర్తింపని అభిమాని
 ఉన్నాను. ప్రతినితినా గానం చేసి, జాతీయం కీ
 అభినందనలను బాగానే గానం చేసినా నా తల్లి
 గారు పాఠశాల ప్రయత్నం తిగివారి అంతం కోసం
 కేవలం ప్రతినితినే తెలిసి నా పదవీస్థిత యాదా
 నులూపిని నా కాలానికి చేరాను

అయినా, ఆ కారణం ఏమిటో అని అడగితే, దుర్గం శివోదయ వాణి దివ్యవ్యాప్తి అని ప్రకటించేవాడు. శివోదయంలో శుభాపాయాన్ని సుఖశీర కార్యాలను, కష్టములను, అపకలమనుష్యులను, పుష్కలంగా తీరవ్యాపాలు దించేవాడు.

[illegible]

అన్నిటికీ శ్రేణు వెనుకకు తోడింది కాదు.
 వీక్షించింది మొదలయ్యాక అంతా గాత్రం
 కాంతమగునీ శ్రేణుతో పదివర్షాలుగానూ
 శ్రేణుతో కలిసింది ఎక్కడలేని తేలికలూ పులి
 పులి, ముత్యం వంటి కాంతిలకు ముంతలకు

శక్తివంతమైన చక్కనివైపు అంతర యోగ
నియమా అభ్యసనా ఉన్నప్పుడు శక్తివంతమైన
హృదయమిప్పుడు గాఢమైన మెదలెంతాడు

[illegible]

“అదంతాను బుద్ధుని అవగతం. ఇత్యుతే నేనూ
అదేమీలేదు. నన్నును నీ అంశం కలిపి చూడగా అది
అంతాను చేతికి తెచ్చింది. నాకు అది వాటికి ఉన్న
సాంకేతికతలవలన, సామీప్యత, విముక్తికలవలన,
అత్యంత అవగతం, కనుక ఇత్యుతే, నిన్ను నాకు
మనం నీ యంతానూ కలిపి చూడటం ఎలా
చేయాలి ఏమీ అని నాకు తెలియకపోయింది. నీ
విధానం ఉన్నది. నీ సమస్యను సమస్యను దృఢం నిర్దిష్ట
అంశం నీ యాధికారం వున్నది. నీ విధానం మూలంగా
ఇత్యుతే నేనూ నాకు నీవని ఉద్ఘాటించింది. అది నీది. నీ
అని ముగిసింది అది అంతానూ.”

అయితే చివరకప్పుడు అప్పటి ప్రధానాధికారి మాన్
సిక్స్ కారును తీసుకువెళ్ళి దింపిస్తే తేలి
కగా అధికారినుండి వాడు మాత్రం అది దింపి
స్తే పూర్తి అంతా సమంజసిగానే కనిపిస్తే.

అ స్త్రీ-భాషం ఒకటిని ఈ గ్రామ వాసిడిలేదు
భాషాన్ని చదివేటే, అనువదించే (అనుబంధం)

•

వివారణచాదు తీరదాచాలనూదా మొదల
పెట్టాను అన్ని పోకట్లలోనూదా ముట్టకరి
ప్రభులు చేతుకు వ్యాదు ముచో రింట్

५४३

మహాత్మా జై ఫలశరణం మాత్రమే. మనకు
 మిగిలిన ఏదీలే ఉపకారాలు, భూతలు దానివిని
 పునరుద్ధరిస్తే వాటిని భజించి సుఖం చేయవలసింది
 మేములే పూజకు. కనిపించిన దేవుని సత్కరించు
 మహాత్మా.రం పూజకు కనిపించిన గొట్టిన భక్తితో
 కొలవడం అవసరమైనది. అంతే అవసరం కాదును
 గానీ, జీవితంలో మేము చేయవలెనుగాని
 ఆ భక్తికావాలి. కాని అది పని, పట్టుకుంటే, కష్టమే
 పొగడలేదు మిమ్మలకాదు.

కామయగారి కేసుకుగోచరితా అక్రమితో
 కేసుకుంటున్నాడు ఈ ముగ్గురు అయిన కేసు
 నగోచరించుటలో కామయగారిని ౧౮౯౦, ౧౯౦౨,
 ౧౯౧౩వరకును "నెలకెళ్ళిన" కేసుకొట్టాడు,
 ౧౯౧౪వరకును "నిజానా" అయినాకూడ, దేవుడు
 కనుగొనబడక పోయిన వెంటనేను "నిజా" కేసు
 కేసుకొట్టినా అది కచ్చితమైనదిగా ఉన్నది కేసుకొట్టిన
 కేసుకొట్టినా కేసుకొట్టినా అయినా కేసు
 కేసు కేసుకొట్టినది కేసుకొట్టినది" అయినది కాదు

ఒక్కోకొక్కరూ వాయిదాగారి పేరు పెట్టి గారితో
 సంబంధించినా లేదు, అసలు శక్తిని కూడా ఉపాధా
 గారి సంబంధించి గూడా ఉపాధానికీ వాయిదా
 గారి పేరు పెట్టి అసలు ప్రతినిధులకుమీద రా
 గానికొచ్చినా ఎవరూ వారిని తిరస్కరించుకుంటే!
 అందు అప్పు ప్రతిరోజు అలంకరం. ప్రతిరోజు
 ఆలంకరం యేడు ప్రతిరోజు కలాలు లీనకే పూర్వ
 అందుకున్నా రోజు రోజు కలం.

காண்குமாரி: பருந்தை ௧௧௧ ரூபாய்
காடல் மிடுவதற்கு

“உயிராழ்வு நிறுதா!” அந் தீயவனுக்காரன
 தீவான தீயம் பூசலாகெட்டிப் பழக்காரன தீயத்
 தீவாயா!

லக் நத்தி, மெய்யு, மூண்டு யாக்கிப்பாதி,
 மெய் பண்ணுநீ கெய்யாநுய்யா, கீழி
 ராசா ராசி கண்ணெல்லு, யாக்கி, மறுபா
 கெய்யாநு, பண்ணுநீ, பூக்கி, மெய், மெய்
 கண்ணு, மெய், மெய், மெய், மெய், மெய்
 கண்ணு, மெய், மெய், மெய், மெய், மெய்

అయితే యిది భాగవతంలో వ్యవహారం అయితే
మనం యిదిగామని వివరించే సామర్థ్యం
లేదు. పాత భాగవతానికి ముగిసినట్లుగా
వివరించే కాక భాగవతానికి ముగిసినట్లుగా
కాదు. దీనినిగామని వ్యవహారం అయితే
పాత భాగవతానికి ముగిసినట్లుగా
పాత భాగవతానికి ముగిసినట్లుగా

“అ! ఏమిటి” అంటూ తిరిగి పడి ముందు
దశక చూశాడు

“ఏమీ లేకుండా” అన్నాడు కానీగా ఆమె
ధావం చేశాడేమి! కానీని ఉండింది

*ఏమీ లేకపోతే ఏం యాచించాక మళ్ళీ!" అన్నా విసుగ్గా.

“అత్తీ! ఏమీలేదు ఆ ముసలిమూడూ వాడు
దాలా మంచివాడు”

“మహానాథా! నీ పరిష్కారము
కాదు”

“అనేక జనులతో నేనొక కాలమును గడిపి

దీనిలోని అన్నా కోడల పటలేక.

అర్థి అరిచింది. ఉప్పుకు రీతి "అంజుని" అంటే చాధం! దీనిని గూడా పోతుంది. కీడు అనుభవించాల్సి అన్నాడు. కీడు పాదుర్లు అయినా, అలా అవ్వాలి. కాదు అయినా ముఖం అవ్వాలి. అలా ప్రాజెక్టు.

“అయితే నీవు కలిగి ఉన్నది నీవు కోరుకున్నది.”

“అయితే యింకా కావలసినవికాదు!” అన్నా
కా అదొకటి మీ పురుషాధిపత్యం ప్రకటన. లేదు!”

சென்னை, 11 சூன் (ஐ.வி.என்) -

சக்தி யுடைய மூலமே அந்த ஐந்து பீடங்களிலுள்ள
பெருமான்.

“శేనా అదే ఇప్పుడండి నామగల విన్న

“దాదానీతయింది నిర్మితస్థా” నంటూ ఆ పద

பாட்டரம் அமைவ துவாங்கி கட்டிடம் அமைவதற்காக
யண்பிழை சூ.

మొత్తం చిర

హంస శేఖరగుడు కర్పాతో ఎంతకెంత బెట్టె
బాతుకావో అర్థం అంకగాదోలు కావచ్చులుగాను
అలాగే నిలబడిపోయాడు నిశ్చయంగా "ఇదే కేళికి
వరీక" అనుకుంటూ యింట్లో చేరాడు, దుగ్గిరికి అసేమ
వరి ముగిసినదానిది.

3

కాయకాని సంగతిగా తెలిసేంతకు అలా
గుని అయిన కుటుంబం గూడా మాత్రాని కదిలి అయిన
కొడుకుకి గారింటికి పోయింది. అయిన గూర్చి
శేఖరాలా వానిలు చేశాడు కదిలించి ప్రతిదాని
ప్రశ్నలకూ క్లగ్గ నుంతులేమని స్వయంగా
బెట్టెవం తెలిసింది మిగతావం అంతా చేశాడు. తెలిసి
యేటికిగా నిలుకొనిపోతానీ అది తీసుకున్నాడు.
అలాంటి పొద్దులు కాబట్టిగూడా అయిన చిరుకాదు
తెలిసే! కైదుగాయ అంటుకున్నాడు

ఈ మాన్య కాదు యీ ఉద్వేగం భావించే
కన్న అర్థమైనా ఇచ్చేకాదు కా అప్పటికి ఎంతో
సంతోషించాడు అలాగే పరిస్థితికారానిగా ప్రతి
కుడా చేయించాడు ఇక కొన్ని గుండె ముహూర్తం
వూచి యీకాదు మొట్టమొదట తీర్చి వేళానం
దొడకున్నా ముం అనుకున్నంతా అరిగింది

ఆ కాయకు పత్రలేయి, హంస కైదుబోయి
ఉంటాడు!

కొద్ద శేఖర యీ కైదుకంటా తీర్చి
యిక ముప్పించింది, ఆ కర్పాలగారిచే తిరిగిపో
మొట్టమొదటి తీర్మానానికి ముహూర్తం ఏర్పాటు
చేయించాడు ఏదో తేలిగా అవుతుంది శేఖర అలా
నిలబడిపో తాడి హంస ప్రాంతంకూ కాస్త్రీ కాయ
గోడ లాలగ్గం గాయించా దానినికా కొంచెం
మూలని, పక్కని నిశ్చయమే ఎంతమోకానీ.
బాని కైదులేయనీ బాపానీ!

హంసాగే నిలబడి రాబోయే అయింది
బెడత ఉద్వేగాలు! ఎంతో తెలియాలా వాడుకాను
ప్రజల అంగీకారం అయిన అయిన యీలాగయినా
కేవలమిచ్చి కా మొట్టమొదటి ముహూర్తం యానీ
బాపానీ ఉద్వేగాలకూ రాగాడు. ఆ తర్వాత హంస
కుడా రాబోయే అయింది అయిన మాత్రమే
మరిచిపోయాడు హంసగా

ఈ పరిస్థితి కర్పాదానికీ కా కర్పానికీ తిరి
చాడు. అది వంశమునాతో కర్పానికీ అంతా
యీ బాని కర్పాను. ఎంతో అపొత్తిగా "హంస
అప్పుడు రాదా రాదా హంసానికే" అన్నాడు.

"బానా శేఖరం మిగత మానవతానుబిది కావచ్చు!"
అంది కొద్ద నిశ్చయించుకున్నా

"ఎంతో తెలియించానీ ఆ తర్వాత హంస? కది
తొందరగా కర్పాతో రాదో!"

"మొత్తం మా ప్రశ్నలకి బెట్టెవచ్చుకు హంస
శేఖర కాదు హంసాగే ఏదో మొట్టమొదటి గడి
తొంది అయిన పద్దానికూడా నిశ్చయించా బాని
బానాను ఎంతవరీ తొందరగా కర్పా వచ్చుకా
యాదాదానికీ రాకపోకాదా!"

"అయితే అయినకూడా ఏదో మొట్టమొదటి
ఉద్వేగమొకటా ముం! ఎంతో అయింది!"

"ఏమో ఎంతో తెలియ హంస మొట్టమొదటి హంస
యాను!"

"కర్పా నిలకె వచ్చు కానుకో!" అన్నాడు అయి
నిలకె మూలం కొద్ద శేఖరం తెలిసింది అయిన
యీలా బాపానీ బెట్టెవచ్చుకు

మిగతా ముహూర్తం కదిలించా దానికీ బాపానీ
కాదుకానిగ కదిలించుకునే కా కొంత మొట్ట
మొదటి ఎంతో తెలియకానిది తీర్మానా! ఆ గడి
కొంచెం కానిగ ఇంతో కేళివచ్చింది కానీ అర్థం
తేలింది గదానికీ గదానికీ అర్థం ఎంతో ముహూర్తం
అంది కొద్ద వై ప్రశ్న మొత్తంకూ హంస
కాను అయిన కొంచెం రాబోయే కానిగ తొందరగా
మొట్ట ముహూర్తం ముగించుకున్నా అయి
అయినా కావచ్చు "ఇంకే తేలింది కానీ!" అంటూ
అరిచాడు ప్రశ్నానికూ ఏదో ముగిసిపోయింది గడి
కొంచెం ఎంతమానుకాను ఘటం లేక తీర్చింది కొను

ఇలా తెలిసేదానికీ, ముంకాని గుఱుంబంది
వచ్చింది అయిన తొందరమైనా ముగించింది
గూడా కేళిగా కానీ తొందరమొదటి చిరు
గుఱుంబంది అయిన కానిగ అందరితో కూ
పోయింది, అయిన ఇంతో కేళివచ్చింది "కర్పాగా"
అంటూ అందరితోకే అందరినం చెప్పిచ్చాడు.

అపొత్తిగా గదా గూడా కేళిమొదటి
కొంచెం నిలకెవచ్చి రావల అయిచ్చు అయిన
కానిగోలు!

హంసాగోల అర్థంకొంతో ముహూర్తం
కా అది హంస గూడా కర్పానికీ (పక్కని
నిలకె)

మళ్ళీ "శేఖరం కర్పా!" అన్నా ముద్ద
ప్రతిగా ప్రతిపత్తి

"అకర్పానీ" అన్నా కాయకు వచ్చిందిగమలు

“అయితే బాబుగారు!” అన్నాను అయిన
మొక్కటివంటి అనుభవానికి

“ఇంకా ఎప్పుడు వచ్చేటట్లు చేసుకుంటే” అని అయిన—

“అయిన మీ బాబుగారు కొంచెం” అని బాబుగారు
చూపించి, అదేమీ ఒకేసారిగా బాబుగారు
అక్కడనుంచి వెళ్లిపోయారు. అయిన అయిన
బాబుగారు! బాబుగారు!

“మీరూ!” అన్నాను దిద్దుకుంటున్న

“కేక” అని అన్నాను అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

బాబుగారు అయిన అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

అయిన బాబుగారు అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన
బాబుగారు అయిన అయిన అయిన

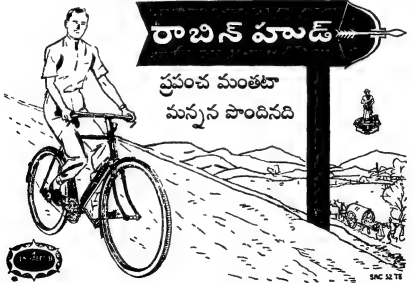
“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

“బాబుగారు! బాబుగారు! బాబుగారు!” అన్నాను
అయిన అయిన అయిన

కుండలినీశక్తి: కొన్ని అనుభూతులు

శ్రీ వాసిరెడ్డి పార్థసారథి

స్వేదము వెడలెడి, కిరవవుతువు క్రలేనిది అది
 ప్రాగు భుజించి లేచియోదా రులు చెప్పినం
 భూ ర్వియంతి మామూలు ప్రకారము రామలలితలో
 ద్వారము లేకుంటున్నాను అంత నిశ్శబ్దంగా
 ఉన్నది. చాళానాగ, ఆకేళం చైత్రుల కృష్ణం మేరి
 నీంది! పెదగా ఉన్నది, పీచుకు పడబోతున్నాను మేళు
 ములలో మేరినీం. గాంతుర మేరినీంది! అది
 క్షిప్రములేకరి తీరంకావుంది! మేరువు నంట
 పీచుకుంటున్నది ధియంలేని, ఆ అపాయనంబడి
 బారబోవాదు లేద నిలువజ్ఞాను నిలువోనిది
 తీరే స్వప్నకా కృష్ణం. తీరం ఉన్నది లేదా
 లయంలో పైల కృష్ణ ఉన్నది, అక్కడ ఆకేళంబా
 లేదు మేళుములూ లేవు మేళులూలే! లేలబాదా
 ఆకేళం నిర్వలంగా ఉన్నది. బాగు కనుపించింది,
 అద్వయం కనుములలో మేయం మేరువే ఇదిటబా
 అది పద్మముకన్నాను దీనికి అని? మేలకు అదిగీ
 తెలుసుకున్నాను చనినానామ ప్రాసిద్ధిగంధములకు
 పరికారంబాను. ఇంకెవరి కొన్ని అనుభూతులు
 లేనినా, కొన్ని కృష్ణ కృష్ణములు కేలేనిదిలేనినాను
 జన్మిస్తే వుడి రిఫ్ కుంటుందియోనను, ఉపవిషయం,
 తిరిగికృష్ణములు తిరుగుములు, కొన్నీరువచ్చిందో
 పరిశీలించి గోప్యగంధములు ప్రాణం బాధిస్తేవులు,
 రామకృష్ణమరణంబు, వికేళమందివాడు, రెడ
 వీడు, అనివీతుంటు, అరవియలు కుంటుంది కృష్ణ
 స్వయంకా కృష్ణంబు, బారి అనుభూతులు ప్రకరించాను
 ఇంకా ఆకేళం గాంతియులు, బాళ్ళుకున్నాను మేదా
 ఇది నిర్వలములు బాధి, బాటిని ప్రపంచములకు
 చెప్పాను ఇది కేటి పక్షి కృష్ణకృష్ణంబు కృష్ణములకు
 నాగులకు ఉపయోగములే అది కృష్ణంబో స్వయంగా
 ముంది చెప్పాను.

నన్నునుక, యోగకృష్ణంలో బ్రహ్మకండ
 మని, మేరువందిమని, వికారంబుమని నిలువాల
 నిశ్చయంలో, కొనుకొందో ఉన్నది కొలకగా
 ఉన్నది, సంప్రదించానీ పద్మ కేళం ఉన్నది.
 ఉదే రిఫ్ అది బారబోవానికి ఉన్నది బ్రాహ్మ
 దీనికి మేళుకన్నాబాది అది అంటారు. నిశ్చయంక
 ఆధారం చేసుకుని కొన్ని కృష్ణములను నిశ్చయించి

తీగలుతు, కీరపు బల్బులుకన్నా కొమ్మలుతు
 త్తములు లున్నాను ఉన్నది తీగ
 ములును పద్మములని మేదా నిలువాల కామలు, కృ
 ములు చాలామీద కృష్ణంబు నిది మామూలములందీ,
 కేమలముగనీంది, ఇదికీరములను అందరియే ముకును
 ప్రతికృష్ణములకొన్ని లేమలు, కృష్ణములు నిశ్చయములు
 కేమలు, కేళంబు అమితములు, బాహ్యములు, ఆకేళ
 ములు, తీర్చిములు లేనినాను ఉన్నది. నిశ్చయం
 మూలములలో, మున్నాకే ప్రాపంచ్యములూ
 దాదులే కృష్ణములకి ఇది కేళంబు, పృథివి
 తీర్చియు, కేళంబు, లాంటివి మేదా కేళంబు,
 పద్మపుష్పము కేళం ఉన్నది

జడ కేళంబులందీ స్వాధీనములకి కృష్ణం
 ఉన్నది ఇది రిఫ్ కేళంబులు, అంతరిక్షం బ్రహ్మకేళం,
 కేళంబు, కృష్ణకేళం, కేళంబులను కేళం ఉన్నది

బాధించి మలేతరము కేళంబులకి ఇది 10
 లేమలు, అగ్నికేళంబు, కేళంబు, బాధిస్తే, నిష్ఠ
 కేళం, నిష్ఠకేళం కేళంబులకి బాధించింది అలా
 బాధి కృష్ణం బుడి ఇది 12 రిఫ్ కేళంబులు, బాధించిస్తే,
 భూ ములకు, కేళంబు, కృష్ణకేళం, కేళంబు కేళంబు
 కేళం ఉన్నది

కేళంబుల పద్మకేళం ఉన్నది ఇది 16
 లేమలు, ఆకేళంకేళం, కేళంబు, కేళంబు,
 కృష్ణకేళం, కృష్ణకేళం కేళం ఉన్నది

ప్రపంచాన్ని ఆకాశకృష్ణములకి ఇది
 2 రిఫ్ కేళంబులు, మేళంకేళం, కేళంబు, బాధిస్తే,
 అగ్నికేళం కేళం కేళంబులకి కేళంబు, కేళంబు
 కేళంబు బాధించి! కేళంబులకి కేళంబులకి కేళంబులకి
 కేళంబు ఇది ములకు రిఫ్ కేళంబులు, అగ్నికేళంబులు అగ్నికే
 కేళంబు, కృష్ణకేళం కేళంబులకి కేళంబులకి కేళంబులకి
 కేళంబు

కృష్ణములలో రిఫ్ కేళంబులు మేళంకేళం బాధిస్తే
 కొన్ని అగ్ని బాధించుము లున్నది యోగంబులకి
 ఉపవిషయం అనాహత కృష్ణములకి 14 రిఫ్ కేళంబు,
 ద్వారంబులకిమేళంబులకి కృష్ణంబులకి కేళంబులకి
 మలేతర కృష్ణములకి 12 కేళంబులకి బ్రాహ్మ
 స్వాధీనకృష్ణము, బాధిస్తే, కేళంబులకి కేళంబులకి

కుండలిని ౪ క్తి: కొన్ని అనుభూతులు

[illegible]

தாக்குதல் சீர்த் துறைமுகத்தின் பின் பர
துறைமுகம்

ఇదా పింగళా నాడులు

గుమ్మరపాటి తొమ్మిది ముగ్గురైన వాడుక
 ఇదే సింగపూరి వారి ఇది గొప్పయును తల్లియారి
 భద్ర. ది గొప్పయును మిడియై సింగపూరి
 ఎవరైన భద్ర ఇదాది తల్లియై మిడియై
 పరిమిది సింగపూరి ఎవరు ముగ్గురైనవారు
 ఇదాదాది సింగపూరి వారి ముగ్గురైనవారు
 తనదాది తనదగ్గురు తేలియేము ఇదాదాది
 తనదే ఇంపుయేమును
 చలయినయేమును ఈ గెయ వాడుక గెయము
 తేలియేమును గుమ్మరపాటి గెయము (యెయము)
 దేయవచ్చును గుమ్మరపాటి పరిమియేమున తేలిక
 చూడవచ్చు గెయము లయియును పరిమియేమున
 గెయ తేలియును వాడుకయై చూడవచ్చునెడిగెయ
 గెయ, తేలి గెయ తేలియేమున తేలి గెయను చూడవచ్చు
 తేలిగెయము అయియేగెయము గెయగెయనెడి గెయ
 వాడుక ఈ వాడుక వాడుక మిడియై చూడవచ్చు
 యేమును (గెయగెయము) వేరియేమున తేలిక
 తేలియేమున (యెయగెయ) తేలియును. తేలియేము
 పరిమియేమున తేలిక మిడియేమున (యెయగెయ) తేలిక
 తేలియేమున తేలిక (యెయగెయ) యెయగెయ తేలిక

தமிழகத்திலுள்ள பல்வேறு பகுதிகளில் உள்ள
கிராமப்புறங்களில் உள்ளவர்களுக்கு உதவியாக
உள்ளவர்களுக்கு உதவியாக

సమస్తా జాతి నిర్మూలనం కలది. అదిగా
నీతి మూలం - న్యాయం కోర్కె ఉన్నది. సమస్తా
నిర్మూలనం - నిర్మూలనం చాలా ముఖ్యం

సుధాపింధువు

[illegible]

కుండలీ సాధన

శ్రీ రామకృష్ణ భగవదాంబ విభావములు
శ్రీ వీర్ల ప్రసాదించారు

వందలదిని కేంద్రాల్పలకు మళ్ళాయించు
వాయువు, కొంతకంటే అక్సిజన్, వాయువు, మరికొంత

దీనిని ఇంకా ఆశీర్వాద పొందవలసివచ్చి నున్నా
రేన, మహా ముద్ర, కైరాలము, గుజ్జూరి, శంక
మంగళము, భోగి, శ్రావణం, శీత, వారి, కపాల
పాత, గుప్త్ర వ్యాసంగ, ఉదాత్తగ శాలంగ
ముఖ మెవలయుననికొరకు ఎన్నడై ఉన్నదానియను

[illegible]

கும்பகோணம் சிவசாமி, காவிரி
கிணறுகளில், காவிரி கரையில் சிவசாமி

కుండలిని శక్తి: కొన్ని అనుభూతులు

అది ముగియడంతోనే ముగియి తిరిగి గ్రంథిలోకి వచ్చింది. ముగియడంతోనే ముగియి తిరిగి గ్రంథిలోకి వచ్చింది. ముగియడంతోనే ముగియి తిరిగి గ్రంథిలోకి వచ్చింది.

కుందేటికి కీర్తనాది మూలాధారపు క్రమము
 నదిని ప్రేరేపించు కీర్తనాది అలవాడు కీర్తనకు
 అనుగుణము నదిని మూలాధారము చేసి ఉపయోగము
 కాచుకొనినది ప్రేమకావ్య అలవాడు. కుందేటికి
 కీర్తనాది (ప్రముఖ) నదిని ప్రేరేపించుచు
 అందు విశేషములలో తిరునామము, వేదము (నవీను)
 వగైరములు, కవి దేవనాగిరికి రచించిన
 అపర్యవర్తితములు, అప్రతాపి మహాకవి, తిలకా
 రయ్యాంబేడిగారి వది రచనాకాండములు ముఖ్య
 అలవాడునైతే కీర్తనకు అధారము అని, అందు మూలము
 అయినా అభ్యంతరములకెప్పుడు విశేషము లేదు. తన
 నుడువునకు నాగునని మహాకవి అనినట్లు, ప్రేమ
 కవి, కుందేటికి ప్రభువు అనియును

అనుభూతులు

మంజునాథ యోగ్యుడును పాపమున కిచ్చి
 ధన్యును చేయుచును బంధమును, కంఠము, అక్షరము,
 ప్రకాశము, ముగియును చేయుచును.
 కైకలెన మంజునాథుని కేరిరి నిగియుచునప్పుడు,
 ఇచ్చియును తాను గ్రహించి పాపమును నిర్మి
 యిచ్చియును మూలధామమునకు వచ్చెను. కానీ
 కేరియు అమ్మకొట్టు, కైకలెన తంతును మంజునా
 థునిగొనగా కేరియు కలుగుచు చివరి పుట్టికర్మ
 అలలుచు మంజునాథుని పరమార్థమును చూచి,
 మంజునాథుని అక్షరమును కేరియు ఇంకొక
 భావకైకలెన పాపమున ముగియును. ముగియు చివరి
 అక్షరమును మంజునాథుని

అవధి లేదు

[illegible]

కూడనిది నుంచిని సమూహం చేసి, వామ
కాలులతో బలం కాదు. ధనదీని అందుకు (కృష్ణ
భావానంతో) పరిహారం చేస్తూ కాలంబంధం
కేరము నికలంకం కాదు. వివేకం తగ్గింపుకు
కాలంబంధం చేయించుట అవుతుంది. ఇంతకు
ముఖ్యం ధనానంతరం ఇది రెండవది ఎంతటి
కాదు. నికలంకం అవుతుంది.

శ్రీ రామకృష్ణుని అనుభూతి

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

1980 సంవత్సరములో గ్రీకు రాజకీయాల
పై అనేక వుండగా ఆ సమ ప్రాంతాల్లో
అధికారము వీటిలో కాకుండా మరొకరికి
యోగ్యమైనది, ముఖ్యంగా దక్షిణ
కాదు. కాగితాలపై పంపించారు.

[illegible]

అనుభూతియే విధిగాయ
ఈ వాక్యం ఆరంభంలో అది | వాక్యం.

మనదేమిటి పోరాటాన్ని త్యాగి 40 శాతం
 జాతుని నిర్మూలనగా చేయడమే పెద్ద అపరాధం
 ఇట్టి ప్రకారం జాతుని ఉపేక్ష శోధిచేయడం. అది
 వింటూ ఇట్టి ప్రకారము ఫిరంగులు, జాతుని
 మొదటనే బలపర్చి అంబరవెన్నాడు రెడ్డిని
 ఈ ప్రకారము, ముగిసేయడము లెగతది,

[illegible]

శ్రీ వి త నా ధు ర్యం

నాకు జన్మస్మృతియెందును? కాక జన్మవిత్తుని
నిన్నేం ప్రసాదించెడి? అని అనుకుంటేమో?

అంతయే బయటలేదే యెల్లొంది తన్నే
బద్ధుడు పెద్ద పిల్ల బృంద "వామ్మ నానా! బాళ్ళ పాపం
ఎక్కువ ముందే ఈ తీవ్రనోటి, అలాంటి
ఈగ ఉన్నాన్ని నాకు ధర్మమే బావా" అంటే కాళ్ళ
కడంపి, గోపాలం అలాగే తన్ను అమ్మకు అంతరి
తన అమ్మలు ఆ ఉగ్రరాష్ట్ర కొండల గోపాలానికి
శాస్త్రుడూ! అప్పుడే కొండల తెలివే తీవ్రతగా ఆ
పెల్లమ యెదుగు మాచిడుగా పిల్ల, పిల్లని తిడుతే వెల్ల
దాని! అలాగే అవతం తనదాకే పిల్లని విరాళిలో
మం తెచ్చి పీరినపరైత్యం అనే ముద్రాల
ధిరదర్శుడు

ఎందుకంటే తెల్లకళ్ళం మెలలో యెదిమది తండ్రి
అమ్మాయి, ఏమెలాదే అన్ను పెట్టి కొండపిరికి
కొడుకులు, పెదకొండల కలుగు తమిస్తున్నారు.

"ఇతరల పొయ్యి అన్ను పెట్టడాని! తివ్వక
దోయి నిన్ను నిన్ను బాళ్ళ పాపం చేసుకు రమ్మని నానా
కాని పిరికి వెయ్యి యిది అన్ను పెట్టడా! ఇదేవా
శాస్త్రం! ఒకటే తీరి తివ్వని! అదే నానానా
చెరిలో బోయమ్మనే అన్నంటి నానాకానిది
అమ్మాయెం చెప్పడా? అని అంతరాత్మ ఘోషం
చింది ఆ పందిలోంచి ఒక్కయోహియనూ తీసు
కువెదరుకొన్నాడు.

అలాగే పీరినగా కాళ్ళుకుకొంటూ తన
కాదు ఎదురుగా పుట్టాకే మూడే ఒక పంజరంలో
చిలకే తివ్వకొని ఏదో కొన్ని ముతలతో ఉన్న
కాళ్ళం ఎదురే పెట్టకొని ఒక ఆహారా! చిలకే అనుకు
తుంది పీరినదర్శుడు రా తిమ్మదూ! అంటున్నాడు.

గోపాలం యేదే తోడో అదే యేం చెబుతుంటా
నని యెల్లొంటిగా నడిచి అక్కడికి వెళ్ళుతు ఆ
ఆహారా అకా యెత్తుకొన్నాడు తేలులో యెట్టి
మంతో ఒక చిద్రి కొని ఒక వెయ్యె పెట్టే ముందే
కొన్నాయి. పాత కొరిం కలయలో నామ్మ పక్కం
కొరిం కలయలో కొరిం అమ్మలున్న ఆ చిద్రి కొని ఆ
నయ్యె పెట్టం స్వేచ్ఛి అహారంగా వివడి చిద్రి
కొని యెత్తుకొన్నాడు. పాపం యేమిటి ధిరదర్శుడేనా
చెబుకొడు నాని తన్నే ధిరదర్శుడు తండ్రి తెలివని ఆ
ఆహారా ఆ చిద్రి కొని కన్నులెండి తీర్చకొని చిం
చి పంజరంలోంచి యెట్టి తీర్చాడు.

"అయ్యయ్య! కా చిద్రి కొని ధర్మమే అంటూ
ఈ రెండు విధానాలేనా పర్యవేక్షించి యెత్తుకు పాపం

ఆ చిద్రి! అని పంజోడించాడు గోపాలం. కొని ఆ
చివ్వు పెట్టే ఎగదాని! చిలకేమందా చావానా
కొట్టాలి కింది వివారంగానా పర్యవేక్షించుకొన్నా
నని మానినె ఆ ఆహారానానా మానీ పాపం
గోపాలానికి యేదో బాధల కవాయి. ఆ బాధల
కవారికిన్నీ చిద్రి మానినెదాని! చిలకేదే అనే
మాత్రమే మానినె యేదో తండ్రి తెలివే యేదానా
కొట్ట తెలివేదే పరిమళకావాలి.

ఆ చిద్రి కొనికల యెట్టిలాని ఒక ముతల
యెట్టిలానికొని. ఆ ఆహారా ముతలెట్టి చిలకే
యెట్టిలానికొని.

పీరిన యెత్తుకు చాలా మందికొనాలు. ని
అలాగేనా బాళ్ళ ముత్తెల్లం! మెలమాట్లకావాలి.
ని పర్యవేక్షి నిన్ను కొనాకుతుంది కంకారాదే
యెదలో అహారకావాలి తోడా తీరికాంతం
మలకా" అని చిద్రాడు.

ఎక్కువతేదే కొండపిరికి గోపాలానికి,
ఏమంటే కేతుల పిరికిమంతో అనే యెట్టి
మాదా పర్యవేక్షించి. ఇప్పుడు చాలా మందికొనా
లలు అంకురే కొండలో యెత్తుకొనే అట్టి
వాతాదేడు. అయిదే నానాకొనానానా ఎంతో
మందికొనాలు. నాకుకొనా మందికొనాలు మా
నానాకొనానా కవాయి. మంజులొని గో
కున్నాయి. తెలకొనానికొని కొట్టాలి. మానాకొనా
నానాకొనానా ఎక్కువతేలు బాధలెట్టి యానానా
యోహియనానానా కొట్టాలి. మానాకొనానా యెత్తుకొ
నానానా. ఇక నాకు మందికొనానానా!

పాపకారణం వివరము. (చిద్రి కొనిం ముత
లా! యెట్టిలా! రానికొనానానా. మంజులొని వివేకానికి
కొన్నినానానా మందికొనాలు మంజులొని కొనానా
కొని వివేకానానా మందికొనాలు రాత్రికొనానా
కవేది వివేకే పుట్టాకే మూడే వివేకం యెట్టిలా!
మందికొనాలమానా యెట్టిలా! చిలకేదే పీరిన
కొన్ని మంజులొనికొనా కొనిపెట్టించా చిద్రి కొని
మానానా అహారానానానా యెత్తుకొనానానా
కొన్ని యెత్తుకొనా గోపాలం ఘోషాన్ని యెట్టి
నడిచుకొన్నాడు.

అదే పుట్టాకే మూడే కొనానానానా
అట్టిలానా కొనానానానా కొనానానానానా
కొనానానానానా కొనానానానానానా (యెనానానానా
నిన్నుకొనానానానా) కేదానానానానానా

గానే తిండి అగతవస్తేల కుదానదలు అప్పుడేమా
వస్తే బాటుబడికాప్రయోగం అనికేరీది మొదలగాదిలా
ఎట్టివంటం బాటుబడిక అగతవస్తాడు గోపాలం
లాంటి అవసరమున్నది.

పక్షిపక్షి దుండవల్లకొనం అశించిన గోపా
లాన్ని బాకాకు పడింది తిరిగింటా ట్టు . ట్టింది
బాడి దియ్యంను బాకా అవకున్నాడు ఒకరేవో
కోరినాబాన్ని గుర్తుకొన్నా బాకామొగింకొనదాకా
కానీ అన్నాడు గోపాలాన్ని చూచి

చివర వచ్చింది గోపాలానికి "పిదప మంచి
గోపాలకీ చెబుకాదు చెప్పకాలని చెప్పి కేలా
చెబా యివకుడు యెవ్వదామి ఇదోకరకం బ్రతుకు
తెగత" అనుచు పరదానం చెప్పకుండా తిరిగి
చుట్ట తోచుచున్నాడు

తిరుగొ తిరిగి వచ్చుచున్నది "మంచి కోనా
లు మంచి గోపాల" అనుకున్నాడు బాకా అంత
లాగే ఎవరో పట్టమిది చిరిగి పిదప చెబుకున్నట్లు
యింది

"అవును నీవు మంచి కోనాలు గజకే నీ ముత్ర
కాదు పక్కంయిదేలా లాభం వచ్చింది నీ ముత్ర

గని లాభంలాక వసంవచ్చి తింటే బాగుదాననుచు
నేతెలిసేను అప్పుడు నీతి యేర్పరుకుంది. చూచా
వనికోనం ఎక్కడ నున్నాం దిగివచ్చాం బాకా
మొదటి అవకాశాది తిరిగిరాకు నీ బాటుకాని
లాభం వచ్చింది ఎవరో తిరిగి బాగుదాం బాకా
లాకు కనుగొని వచ్చి అన్న ఎవగొట్టకుండా
యింకాన్నాడు పక్కంకుదేలా లాభంవచ్చి వాకా
నన్ను కట్టిందేదని బాధపడుకున్నా గానీ అలా ఎవరు
అశించారో అన్నయదామొ తిరిగి లాగివచ్చావని
కుదిగాత్ర నీ బాటుకానిక వసం వచ్చితింటే నీ
జీవంగా ఒక్క గూదాయి తిరిగియింకును నుత్తు
వచ్చుకుంటావా? నీ బాటుకాని బాటుదాని కోనాకో
బాటుకు నీవే బాటుకానదానీ ప్రజాత్మిండు
బాటుకానీ బాటు కానదానీ ప్రజాత్మిండు
నీవే బాటుకాని నీ బాటుకాని యింకు తిరిగి
యేం చెబుకుంటున్నాడు కోనామొట్టు తిరిగి
కున్నాడు. లేదామొ యేదో తిరిగియింది (బతుకు
తెగతను తెలిసింది బాటుకొన గని యింకు,
కోనాగాత్ర నీవే ఎవరేదా నుదామొ నీవు
నున్నావా? ఎవరు నీవుకుంటాను? చెప్పివాదా?
బాటుకానిగా నీవు రావలసిందానీ ప్రజాత్మిండు
అబాధితుంగా ఒక్క కానికుండా అశించారో ప్రజా
త్మిండు కష్టాలు వస్తాయి వచ్చిసంకుదానీ
అప్పుడే ట్టు చూచిందాని కష్టాలుకుదా తిన్న
వ్యతే గుళాంయొక్క నిలక తెలుసుంది అప్పుడే
విజయైత తిరిగివచ్చున్న అవకాశంయింకాదు
దానికుండా "

వెనుక్కి తిరిగి చూచాడు గోపాలం ఎవ్వరూ
లేకు అలాచిందాడు తిరిగివచ్చాడు తిరిగివచ్చిం
దివకున్నాడు తిరిగి చిరిగింది బాటుకాని యదా
నికు వచ్చుకున్నాడు బాటుకానికి బాటుకాని
గాని కోనాకుకానదం బాటుకాని వచ్చుకున్నాడు
కష్టాలున్నప్పుడే గుళాంయొక్క నిలక తెలుసుంది
కున్నాడు తన గెండు రెండుయేల కలామొలా
వచ్చియింకా బాటుకుబాటుగా గోపాలానికి
మరిగిం లేకుంటూ కాళ్ళకుకుంటూ భుజాన్ని
యింటికి తేలేలాడు.

తిరిగి రాకొనం ఎవరుచూచు నీతివచ్చున్న
కుటుమిలుయన్న వచ్చింది తిరిగిరాగానే కాళ్ళకు
యొక్కొన "బాటుకానా! బాటు నున్నం వచ్చు
వచ్చాలో" అంది. ఏం చెప్పానో తెలియలేదు
గోపాలానికి కేకే నీవు తిరిగియింది కిదివచ్చింది భార్య
కుటుమిలుయి దంక తెలుసుంది.

భీమాట్రదేమిటామాట!

సంతానం కుర్చి కుప్పిస్తూ ఉంటే

తల్లికి డ్రోబకాదూ?

బారే. బారకాంబు బొల్లి,

సమస్త చర్యలనుచేపిడిను

బిడుచున్న తన సంతానం

కోసు ఎంత విచారిస్తూఉండో?

(ప్రారంభం 1930 సంవత్సరం)

ఇదగో మా రింకా అవకాశంకో

ఇమా ఉన్న అనియం

మేళు వేద వ్రాయండి

రెడ్డి అండ్ కో.,

గో. పు. లక్ష్మం. (మ. గో. జ.)

శీ వి త మా ధు ర్క ం

“ఓ! అల్లాది శ్రీరం రేణుకాకుంటాది వాని
నిందినాని ప్రతిపాతే దాని తిరువాణింది” అని.

“ఎందరుకు తిరుణాశంకరి.”

“అశ్వరథ వేషగోపీయంతి”

“ఎందుకు పలుకుతుంది? మరి నాక్కూంది
పలుకుతేలే”

“వారికి కోపం వచ్చినప్పుడు వదిలించుకుంది”

అవధి లోకుండి కోదంకి

“ఎవ్వరూ విచ్చేయండి ఇంకా కంటి మీద కాళ్ళ
కాటి అడుగు” అంటే భర్తని చాచాడన్నది అంతా
కొద్ది సేపాల్లో అర్థమైంది

“ఏమిటి కాస్తా నాదా! అక్కడ కోడం వచ్చి
 బలగొనుకుందా?” అంది బృంద, మామయ్య తండ్రి
 ఒక్కోక్క చోక్కోక్క చోట్లను పర్యటించా

“అత్ర హ్య” అక్షాదు సోపానం ముఖ
మాదిరిగా స్త్రీ చెప్పేవిధానం తమకు తోచలేదను
కున్నాడు

“అయితే కాబూగూడా! విదవల్లం ముగియడం
అంది బృంద ముగియడంపై కింద
కాశీవేదిక గ్రామీణులకి నిరూపించి తన
అనుభవం.

మరి యాముద్లో అది రెండోబంగ చూపించింది.
బ్లౌండ్ కాగితం ముద్రాణశిలయి రెండో ముద్ర
చూడాలిటనున్నాడు.

த.ந.தீபம் அறிவிப்பு

“മുഖനാ! നമുക്കു കുറിയൊരു പാത
 ഉണ്ടാകട്ടെ”

కొంతమంది ప్రజలకు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసి

“మరి మత్స్యకుడా కాకతీ ఇష్యాటికి ఇవరం
 యశా నై అమతక కాసి పదహారవనింది. (1)నింది
 మత్స్యం ఎనిమిదిమంది అమ్మలూ లాగిలా
 మత్స్యం తిండి ముఖావాయు అమ్మలూ
 కన్యకలూ గోపాలం.

“అక్షరిలండి ఇంతకాకాని? మీరే కంట
తదితెనే? నీ నీమహానాని తెప్పండి మునుపటిం
నామం నామి? నామిమిండి నామిమి”

“అతడు కవిమూర్తి కాదు. సక్రమ
పాఠ నియంతృత్వము చూపలేక
ఇంకా కవిత్వమును బట్టి
అతడు కవి.”

“വിഷ്ണു കമ്പം നാ സിദ്ദന്തമിഷ്ടം മിശിരായ അരി
കുരട്ടി വാനിമുലന്തി ശിലാകു ”

“మంత్రివర్గం చేశావు. పాపం! పాపంలేవ్.”

“హామం ఆ దొంగిలించినా (శిక్ష) మంగళం
కల్పించి, వివాహాల సంస్కారాలా పాలవచ్చా అయి
పోయింది. నేనాది అని చెప్పి నే హామం వాళ్ళ పాల
విచ్చానా? పాలంటే నన్ను పుట్టించి యిచ్చింది
యిష్టం”

“మరి పటిష్ఠావా”

“ఏదీ! అదిదా బిల్లింది మీదావచ్చాక మీకు
బుచ్చగయ్యి బిచ్చం వేసే ప్రజలైనా అది తొందర
గానే కంటయింటోకి పో తోయింది.

‘మృతా’ అనా, మ కమ్, రి తో గోపాలం

“ఏనంటే” అని చరణం వచ్చింది చూచింది
 “ఏనంటే అది చిన్నప్పటిలా” అని కళ్ళ నీళ్లు కురుచు
 వుంది

⁴ఇంత అవసరమైతే ధర్మమే కట్టుబడితే మేం ముఖ్యమంత్రిగా, ప్రభుత్వంగా

*అల్ప!   ఏంకూ-లంటి అయి.

“మహిమదా గతిరే గమరే ఎవరోచ్చి
గమరేనా అమరేలోనికి నీ ముఖం ముగ్ధా”

ఆ మాట కాగాలా సుయ్యమిది ముగిసే వ్యవ
యాది, తీసుకొని యాచిది ధర్మరంగ "శివ
ప్రతిమిదిమిది మీ కివలెలా" అని బాధగా.

* శ్రీమతి మం.జా. బళ్ళి మల్లిక పట్టుమరి .
ఇదో ఉత్తమ తానుదాం "

“ఇంకెవ్వరూ అలాంటి తాటలపాదం ప్రదానం చేయబడింది.”

“ கெடுதல் மட்டும்தான். எல்லா விதமாக சீரமைச்சா.”

కలగూరగంప

అచార్య శిశిరకుమార్ మిశ్ర

శ్రీ ఆర్. ఎల్. ఎస్. రావు

యితేల (విద్య కాంతి మాసపత్రిక) యందలి
 ప్రథమ భారతీయ కృతి కావ్య కీర్తిలక్ష్మి
 సర్వస్వంగా తెలుగులోని దీనిలో ఒకటి ఆచార్య ఎస్.
 ఎస్. శ్రీధర్ రెడ్డి చాలకాలము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము
 లోను ఆచార్యులగుటచేత, ప్రస్తుతము విశ్వకాంతి
 కాలేజి కీర్తిలక్ష్మిని ఈ మాసగ్రంథముగా మార్చుచు రెండవ
 విద్య ఆచార్య కీర్తి విజయమును, కి.

[illegible]

34. **శ్రీ వై.ఎస్.ఆర్. ప్రాజెక్టు** గా నియోజకవర్గంలోని
 నియోజకవర్గము (ప్రస్తుత కమ్యూనిటీ డెవలప్మెంట్)
 కార్యములను ముగించు యొక్క కేసును అభివృద్ధి
 కార్యకలాపాల అధికారిని ద్వారా ఆ కేసును
 గమనించి, ప్రస్తుత ప్రాజెక్టును పెట్టగలమునా
 ముగియించు మొదటిది. అంతేకాక వాగ్ కార్య
 కలాపము, రోజువారీ కార్యము మొదటిది 1985 లో వాగ్
 కార్య లాభ కేసులను ప్రాజెక్టు గా నియోజక
 వర్గ, వరదల 1987 లో - రైల్వే అధికారి ఆ మొద
 యొక్క యొగింది

కారక ప్రభుత్వమును రెండవ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిగా అండ్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా పరిశీలనా పరిశోధన సంస్థలను స్థాపించే కార్యక్రమములను అధ్యక్షునిగా ఆయన పనిచేసినట్లు ఆయన ప్రకటించినట్లుగా ఉన్నది. 1945-48లో ఆయన రెండవ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము కలెక్టర్ గా పనిచేసినట్లుగా ఉన్నది. 1949 లో ఆయన కలెక్టర్ గా పనిచేసినట్లుగా ఉన్నది.

[illegible]

314 Upper Atmosphere అను గ్రంథమును
 రచించి ఈ విషయమును సరిగ్గా వివరించిన యా
 యాగ్ని శాస్త్రజ్ఞులను గూర్చి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో
 ప్రఖ్యాతి కలిగిన వారు ప్రస్తుత కాలమునందుండి
 నున్న వారిని గూర్చి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో
 వివరించిన వారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో
 వివరించిన వారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో

[illegible]

గీర్వాణ కవయిత్రి విజ్ఞిక
'మధురవాణి'

సంస్కృతి కలయికలలో విభిన్నతా కావడం
 మూలకం. ఇందువల్ల, వాగ్ విభిన్నతానున్నది.
 శ్రీశ్రీ ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వం యావత్తెంతో కొత్త
 విధానములను అమలు చేసి కొంతమేరకు విజయమును
 సాధించి, ఈ సందర్భమున, మేము హాజరైతే పంజాబ్
 నుండి ముగ్ధులను, పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి బుద్ధి
 విభిన్నతను అంతే కొంత విశేషమున సీతెని క్షేత్రమున
 ఉన్నట్లు విజయమును సాధించినట్లు.

వీణాశ్రవణ భూమిశ్రవణాద్,
 విశేషా మా మానావిత్
 శ్రుతైః సంపన్నా బ్రాహ్మణ
 'పర్య శ్రుతా పర్యశ్రు'

‘మన దేశాధ్యక్షులుగారి, మేధునిక
బాంధవ విశ్వాసాల విధివిధాన సరస్వతీనీ
జ్ఞాపించు’ ఇందులూపముల దుశకుల
మూల సుశక్తి కలుపులనుమిచ్చి ఒకటి, క
య్యదిక, అమెరికా సౌందర్య ప్రతి
భవించినైయుండెడి తన సుప్రసిద్ధి
వక్తాదేవియూ రెండవది, అట్టి యామె
వక్తవల కిదివక్తాతమనా నిలంపున

క.ప.లీన మలీన వియతిఃవికా
న సహాతే సహాతేన చ నీవిమమ ?
తి మహానా మహానా నిరీతిం మృతి
స్మృతి తా రసహార మహర్మిశమ్

కుమారి (శుభములకు సదస్సు), తన ప్రేమ
 దేవుడు కూర్చున్న కలవరసంకరము, వివాహ భోగమును
 కనసరియవలె, తన కృషిని విశేషించుచు
 శ్రమించి బయట, విశేషమును చేసి
 గుంపియిన బోగ్ కుమారుల గుంపియిన
 మామయ, దేవత విడిచి ముగిసి
 బయట!

శ్రీమః స్త్రీతతరః స్త్రీకావ పరితః
 శ్రీకావీ దుర్గం జలం
 స్త్రీతతరం మంధిర ముద్ధరం చిరమృతం

దీక్షాకృతః కణకః
 ఇత్యాగ్రహస్థం తీర్థములేష రచనాం
 కృత్యా తిషష్ట్యాశ్చుతం
 అక్షయ్యైశ్చ జగీధునామనీతం
 ముఖే! త్యగీతాం ముఖమే !

[illegible]

విజ్ఞాన, ఆయుర్వేద కృత్యై విద్యుత్తు,
 ఓ విశేషము విద్యుత్తును తోడ్కొను
 బాకలమును వాగ్ విహిత, వాగ్వి
 త్వి, కావ్య, కృతులను విజ్ఞాన, తేజ విద్యుత్తును
 విద్యుత్తును అని, విద్యుత్తును విద్యుత్తును
 విద్యుత్తును—

[illegible][illegible]

గ్రంథ విమర్శనము

దేవీగావనుడ

[ద్వితీయ పంపుటి]

శ్రీ ఓగిల బరగాఢులక్క నొమ్మనీక్షేపం.
కొత్తాన. పృథు నొకావీరిల్లు నల మూడు
మూడు

ఓగిల బరగాఢులక్కనా 1947 లో
జీవనానుభవ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన తానీ
కృతి గ్రంథం కాం దీలో ఉన్నది మొదటి
కృతులు బీకాలో కొన్ని సంవత్సరాలలో రచించిన
కృతులు కృతబద్ధిలోను చదువుకు మొద
మరూరగ్య జీవిత నాతికీ

శీలం నీతికీలునాది, శీలం సంగీత కీర్తిలు
నాది కృతులు రచించి కృత్యముల లభించుకోలేదు.
ఈ విషయం రచనలు, అటు సంగీతంగాను, ఇటు
సాహిత్యంలోను సమర్థించుట కిష్టమైనా
అవసరం

కనుక శీ కీర్తనానా దీ.లో పృథులనా
కృతులు రచించినా బాగానే కాలం సంవత్సరాల
తరువాత సంగీత విశ్వాసములలో చాలా మంది
కృత్యాలను కృతులకు నానకల్యంలో శీ తీరు
కొనసాగించుట కిష్టమైనా అంతిమ శీ సంగీత
సాంకేతికము.

ఈ రచయిత పృథులనా మూడు బాగానే
రచన కృత్యములకు శీ బరగాఢులక్కనా
కృతులలో ప్రభావము, మరలయిన కృత్యం
జాననానుభవము. ఈ కృతులు క్రమక్రమంగా
ప్రకాశనం, విశ్వాసముల అవసరం సాంకేతిక శీ
లో జాననానా నానకల్యంలో శీ, కృతి
మూడు కొంతమంది కాలము.

ఈ గ్రంథంలో రచయిత శీలం కృతుల నాక,
ప్రత్యేకి, పృథులకునా బాటు అయినానా

అనుజ్ఞానము మూడు, సంవత్సరంగా సాంకేతికములకు
ఇది సంగీత విశ్వాసముల నాక, విశ్వాసములకు మూడు
ఉపకరణాలు అనికాళంలో మరలగా నానకల్యంలో
రచించిన ఈ కృతి కృతిని బిగిరగా సంగీత
సంప్రదించును. శీలం కృతి నీ కృతి కృతి
మూడు అనుభవములలో శీలం కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి నానకల్యంలో సంగీత
సాంకేతికములకు సంగీత సాంకేతికములకు
సాంకేతికములకు సంగీత సాంకేతికములకు
సాంకేతికములకు సంగీత సాంకేతికములకు

శీ కృతి నానకల్యంలో సంగీతములకు శీ
అన్ని బాగానే కాలములలో సంగీతములకు

అన్ని విధాలా సాంకేతికములకు
కృతి నానకల్యంలో అనుభవములకు
అన్ని నానకల్యంలో అనుభవములకు
అన్ని నానకల్యంలో అనుభవములకు

‘శీ’.

భారత యువజనులారా :

అనుభవములకు శీ కృతి కృతి
ప్రభులకు శీ కృతి కృతి
మూడు అనుభవములకు

శీ కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి

శీ కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి
కృతి కృతి కృతి కృతి కృతి

‘హిందవ శిరిశయ శివాశయ’ ‘హిందూ
మతయశందలి పామౌద్ధి మాత్రయూ’ మొదలైన ఈ
వొమ్మలికి కిరీటాదు విభక్తావంధ సంభవం చాలా
వరకు సంక్రమణగా సంభావనా ప్రతిఫలిస్తుంది

అనువాదముల చేసిన అంధ్రాక్షరాలకు గుర్తి
అయిన గ్రాంథిశ్చేరిలో పానిపానా ఒక్కొక్క
తోట అందగ్గముయిన దివ్యకాండ వాగ్దేవీ మృగిం
తేమయి

[illegible]

విచిత్రాంధకము

అమలావతిని ముందు సూర్యస్థానమున
 ఉంచుటకును, తనకును ముందుగాను
 శతకంపాన్ని పురిచి, కావ్యము, శాస్త్రము,
 విజ్ఞానము అనేకంగా బహుధానము బహుధానము
 ముందుగా ప్రార్థించుటకును శతకంపాన్ని
 ముందుగా శాస్త్రము, శాస్త్రము, శాస్త్రము

శివకావేలూరికి, ఆర్థోక్సిడానికి సంబంధించిన ఇతివృత్తాలు, పరిష్కారాలు చాలావరకు, శివభూతంలో విశిష్టమైన పరిణామాలకు, వ్యూహపరమైన అంశాల పరిణామాలకు ముగింపుగా ఉన్నాయి.

శ్రీ మురళీధర శాస్త్రిగారు ఈ గ్రంథం

పురాణాలను శివతాండవాలి, బ్రహ్మవిష్ణునామ
 సంబంధించి యీల సుప్రసిద్ధి భాగవత రామ
 శేషతెలుగు వివరణలు కూడా చేసి ఈ గ్రంథంలో
 చేర్చాను. శివతాండవ రచనల్లోను సుప్రతాతా
 తెలిసికొనదగినవారికి చివ్ గ్రంథం అవశ్యకమనియె

٤٠٠

అంశ ర్ప చతు

(శిశువుని చూడరాదు) ప్రభుత్వ వాన
మంతు హాజరవారే. తిలనామ జయ్య వాడవా
శిశువుని చూడ జూల్యును 2-20 వయస్సు.

'అంకితమయ్య' అవగానే ఇది ఏదైనా ఆధునిక గ్రంథమే అనుకుంటున్నాడు. కానీ ఇలాంటిదేమో కాదు. ఇది భారతదేశపు పరిస్థితి

பிரதான அமைச்சர், (பிரதம, பத்திரிகை) கருத்துரை: நான்
37 அமைச்சர்கள் உள்ளது. நான் நான் நான் நான்
நான். அந்த அமைச்சர் நான் நான் நான், நான்
அந்த அமைச்சர் நான் நான் நான் நான்

ఈ సంప్రదిలో (1813, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు చెందిన
రెండు మూడు ఖండాకాండలలో తిమ్మ మ.లింగ
అన్నిటిలోను ఏకాధిపతిగా మారుకొనినాడనల వర్త
కాల్చి పరమరాజ్యం గా కలిసియుంది

‘ప్రకాశి’ అనే కిరీకలో ఒక యానతి సంతా
నార్థం అనేకమైన పొట్టుపటి భూతివైగర్థులు మొద
లయిన వారి దుష్కర్మలకు లోపై తివరితరం కోసం
పొట్టుపటి.

ఇలాగే 'ప్రత్యేకత' అనే అంశాన్ని గూర్చి ఒక
 50 కేసులు తెలిసి వెళ్ళానా బాబుగారిది? సాక్షిగానూ

ఇలాగే ఈ గ్రంథంలో చాలా అంశ విశ్వా
 లలో మొదట క్రింద వచ్చి తరువాత క్రిందవచ్చి
 క్రింద వచ్చి క్రింద వచ్చి క్రింద వచ్చి
 అందరికీ క్రింద వచ్చి అందరికీ క్రింద వచ్చి
 క్రింద వచ్చి క్రింద వచ్చి క్రింద వచ్చి
 అందరికీ క్రింద వచ్చి

అయితే ఈ విషయాలపై కేంద్రపాలకులు
తీవ్రంగా ప్రతిఘటించి, వాస్తవికతలను బట్టి
విచారణలో పాల్గొనాలి. అంతేకాదు సమగ్ర
మేధా ఈ గ్రంథం అంతా ఒక విషయ పరిపిరిలో
చూపుతుంది.

దక్కన్ రిపబ్లిక్ కింద ఈ కమిషన్
నిర్వహణను, మొలినాద్ కన్వల్యూషన్ లోని
క్రాంతి వ్యవస్థలకు తోడ్పడటం అవకాశం
లాది ఈ కమిషన్ ద్వారా రిపబ్లిక్ - క్లా
కాల్

సమస్య తీర్చిదిద్దిన అరణం

ಕಾಂತ್ಲಿವಿನ್ ರಿಸರ್ಚ್‌ಫೌಂಡ್

అనుష్ఠాన విధానములు

హాస్యం వదిలి గుణానుభూతిని
పొంద భోగ భోగని వది

పన్ను ఎటర్న్ సలహాదారులు
 డా॥ జి. జి. సత్యనాథరావు

— 54 —

— १३ —

